

Se habet verā potētiam generandi ignē. Et

ista videt esse intētio. b. Aug. li. iij. *atra* Ma
ximū. ca. xxiiij. vbi ait. Absit ut ideo pater
potētior sit filio. quia creatorē. s. filius genuit
pater. filius autem nō genuit creatorē. nō
enī nō potuit. sed nō oportuit. Cū igit̄ logice
loquēdo due negatōes faciat vna affirmatio
ne. oportet q̄ exponat. Non enī nō potuit. id
est potētiam generādi habuit. sed nō oportuit.
q̄ talis potētia i paterno supposito actū sibi
totaliter coequatū habuit. Unū sicut i patre p
pter hoc nō deest potētia generādi. q̄ nō pot
alii filii generare q̄ illum vni genitū quē ab
eterno genuit. sic nō bñ arguit filium nō ha
bere potentia generatiā. quia alii filium nō
generat. Sūteriam quidaz alij qui dicūt
potētiam generatiā nō pertinere ad omnipotē
tiam. Ad cui⁹ declarationē pmitunt quidaz
suppoes. Quarū prima est q̄ cū in teo non
sit passiua potētia. ideo omnipotētia est potē
tia actiua. Secunda est q̄ obiectū actiue potē
tie ē ens possibile. non tñ possibile tale qđ op
ponit simpli⁹ impossibili. q̄ sic q̄libet diuina plo
na ē ens possibile. q̄ etiā psonā patris nō est
impossible esse. tñ nō p̄t esse termin⁹ actiue
potētia. q̄ obiectū actiue potētia erit possibile
qđ opponit ei quod est formaliter necesse. cū
igit̄ q̄libet diuina psona sit formaliter necesse
esse. patz q̄ omnipotētia nō potest esse respectu
alicui⁹ diuine psonae ad intra. Ex quibus eti
am patz q̄ potētia generādi nō p̄t ad om
nipotētiam. cuž sit respectu diuine psonae. t̄ q̄
filius ē omnipotētia quis nō possit generare.

Et q̄oēs tres diuine psonae sint equo ipoten
tes i ntētue et extētue. Et illud probat
quidam alij sic. Omnipotētia est potētia nō
ad esse sed ad agere. vñ aliquis dicit omni
potētia. nō quia potest esse oīa. sed quia p̄t age
re omnia. cu ergo generari i diuīs siue potē
tia generādi sit idē qđ esse patrē. id nō p̄t esse
ad ipotētia. t̄ ideo sicut nō arguit ipotē
tiam in filio q̄ nō potest esse pater. sic non ar
guit ipotētia in eo q̄ nō p̄t generare.

Potētia actiua est principiū transmutādi al
terum fm q̄ altez. sed potētia generatiā i di
uīs nō trāslūtāt alterum fm q̄ altez. quia
terminus generatiōis puta diuīa cēntia nō ē
altez a generare. etiā filius qui est termin⁹ to
talisi ipsius generatiōis nō est altez v̄l aliud
a patre. Sed illud nō videſt esse i sonum
dictis sanctoz. quia Aug. de fide ad Petru
expresse dicit. q̄ pater non esset omnipotētia. si
nō possit producere filium seu equalē creato

rem. Ex quo ego arguo sic. Illud necessario e
cadit sub ipotētia ad cui⁹ negatōem nega
tur ipotētia. Sed vt pater i pdicta auctoritate Aug. ad negatōem potētiae generādi i pa
tre lequit negatio ipotētiae. q̄ ex eadem aucto
p̄z q̄ ipotētia nō solū est ad extra actiua sed
etiā ad intra i diuīs pdictiua. Patz etiā q̄
nō solū ipotētia ē respectu possibilis vt distin
guis *atra* formaliter necesse. Verū etiam vt di
stinguit̄ omne illud qđ nō est impossibile.
vñ q̄uis patrē esse nō sit impossibile. p̄tētū
pdictū esse ē simpli⁹ impossibile. q̄ tūc p̄t nō
esset p̄t. qđ implicat ḥdictōem. P. si ex h̄ q̄
potētia passiua nō est i diuīs sufficiēter argui
tur omnipotētia que est in diuīs esse potētia
actiua. tūc eodē mō sequit̄ potētia generādi
i diuīs esse potētia actiua. qđ est *atra* te et sū
damētu tuū. Et p̄ hoc p̄t ad illā primā de Solatio
ductōem quā facit prim⁹ doctor. Ad secū Adi
dū p̄t ex his q̄ dixi i tercia conclusione. vbi p̄ Adz
bauī q̄ potētia generatiā est vere pdictiua

Ad tertiu p̄z q̄ phus p̄ illa verba describit Adz
potētiam actiua p̄out reputū i istis rebus ma
terialibus. vbi producēs et productū differūt
p naturas absolutas. Nō enī vedit Aristot. hāc ineffabilē generatōem. in qua generās et
genitū totali⁹ suenūt i absoluto. et tñmodo
dñt relatiue. Et iā possemus dicer filium esse
altez a patre nō neutraliter s̄z masculine. nec
essentialiter sed suppositaliter.

Ex predictis etiam

apparet qđ sit dicēdū q̄tū ad alios tres arti
culos q̄ois. Ad argumētū p̄ncipale nego Ad argu
minore. Ad p̄batōz dicēdū q̄ nō ē bona p̄na Ad argu
mētū p̄a. nō p̄t generare. q̄ nō h̄z potētia generādi. etiā pale.
am in creaturis. puta i specie humana. quis
aliquis habeat potētia generādi. si nō sibi desi
ceret aliqd̄ instrūtū necessario requisitū
ad actū generatiōis h̄uane. ipse sic h̄er potētia
am generādi q̄ tñ nō possit generare. sic q̄si
lius h̄z potētia generādi nō sub respectu p̄
posito ad actū generationis. immo sub opposi
to ipse nō p̄t generare.

Distinctio vicesimaprīma.

Hic m̄gr̄ ostendit ex pdictis
horū qndā difficultatē. q̄ emdi
ctū ei p̄cedētib⁹. q̄ vna sola psona nō ēmōz

Scotus.

Alij ad id.

Cōtra sco.

q̄d̄ oēs tres p̄sonē. iō in q̄rit h̄c m̄gr̄ v̄tz d̄ictō exclusiua possit p̄dicari de aliq̄ termino ī diuinis Et dimidit̄ duas p̄tes. q̄r̄ p̄mo m̄gr̄ mouet circa h̄ plures q̄oēs. Sc̄do dat q̄ndā regulā obseruādā circa hm̄di locut̄os. ibi. Ut rūt̄n vt ait aug. Prima ī tres f̄m q̄ circa istā mate riā mouet tres q̄oēs. Sc̄da ibi. Post h̄ q̄rit. Tercia ibi. Sed itez querit̄. Circa istā distinctio em quero.

Vtrū hec sit vera. solus p̄r̄ē de⁹. Et videt̄ q̄ sic. q̄ si nō. hoc eēt p̄r̄ato. q̄r̄ excluderet filiū. sed h̄ nō facit. q̄r̄ v̄m. Aug. i. de tri. ca. viij. solus additū patri nō excludit filiū. In atrariū videt̄ eēt Aug. vi. de tri. c. ix. vbi aut̄ patrē esse deū. sed nō eēt solū deūz. Quia dictio exclusiua addita alicui termino. ut plurimū videt̄ excludere ab hm̄di termino omne illud q̄d̄ nō est de p̄ncipali seu p̄mario suo p̄ceptu. t̄ q̄r̄ m̄gr̄ h̄c materia de dictiōbus exclusiuis introduxit̄ ī hac. xxi. dis. ppter p̄sonas diuinias q̄ relatiue d̄r̄nt. iō p̄mo vidēdū ē v̄tz vñū relatiūnū sit de p̄ncipali p̄ceptu seu de p̄mario intellectu alteri⁹. Se cundo v̄tz dictio exclusiua addita vñū relatiūnū excludat aliud. Tercio illud q̄d̄ q̄rit. Quarto v̄tz hec sit vera. sol⁹ deus ē deus.

De primo sunt op̄i

nō es repugnātes. teneo metū cū illa q̄ dicit̄ q̄ vñū relatiūnū nō sit de p̄mario p̄ceptu alterius sed de cointellectu seu p̄notato p̄ceptu alteri⁹. q̄r̄ sicut dicit̄ doctor noster t̄ bñ. qñcū q̄s aliq̄ sic se hñt q̄ vñū est de p̄ncipali p̄ceptu alteri⁹. si vñū immediae p̄fer̄t̄ cū altero. tūc cōmittit̄ nugatio. vt p̄z cū dicit̄ h̄o aīal. s̄z cū d̄r̄ p̄filiq̄v̄l duplū dimidij. t̄ sic d̄ aliq̄ relatiūnū nō cōmittit̄ aliqua nugatio. ḡ r̄c. P. illud q̄d̄ ab aliquo ē eēntialiter distinetū. vel salte nō intrisece spectat ad sua cēntia. h̄ nō ē de prima rō suo intellectu. sed vñū relatiūnū ad minus ī creaturis est ab altero eēntialiter distinetū. ḡ r̄c. P. natura oppositor̄ nō pat̄ q̄ vñū oppositor̄ sit de p̄ncipali p̄ceptu alteri⁹. sed duo correlatiūnū vere sūt opposita. ḡ r̄c. H̄z q̄d̄ antiqui tenuerūt oppositū. t̄ p̄t opinio eoz p̄bari. P̄io sic. Illa q̄sūt simul natūrali intelligētia. videt̄ q̄ qd̄libet illor̄ sit de p̄ncipali intellectu alteri⁹. s̄z relatiūnū sūt hm̄di ut p̄z ī pdicamētis. ḡ r̄c. P. illud q̄d̄ sic se h̄z ad alterū q̄ ipm nūllo p̄ceptu p̄t cōcipi sine illo. videt̄ q̄ illud sit de p̄ncipali suo cōceptu. da oppositū. tūc saltem f̄m illū p̄ncipali

pale p̄ceptū illud posset ab illo p̄scindi t̄ consipi sine eo. sed vñū relatiūnū nullo mō potest p̄cipi sine termino qui est sūt correlatiūnū. ergo r̄c. P. cui⁹ p̄ceptus minus p̄t p̄scindi ab aliq̄ q̄ p̄ceptū speciei a dñia p̄pria. hoc ne cessario req̄rit illud ī suo p̄ncipali p̄ceptu. illa pater. q̄r̄ sp̄es ī suo p̄ncipali p̄ceptu requiriē dñitā cū sūt ps̄ sue diffinitiōis. sed relatiūnū respectu sui correlatiūnū est hm̄oi. ḡ r̄c. p̄bat̄ assumpte. q̄r̄ hec sp̄es h̄o p̄t p̄cipiēt est aīal non p̄cepto rationale. sed vñū relatiūnū nullo p̄ceptu est p̄ceptibile sine altero. ergo r̄c.

P. illud cui⁹ p̄ncipali p̄ceptus ēēt ad aliud. il lud ī suo p̄ncipali p̄ceptu req̄rit aliud. t̄ p̄cōseq̄ns illud nō ē de suo cointellectu s̄z de suo p̄ncipali intellectu. sed oēvez relatiūnū ē hm̄oi. q̄r̄ sūt ēēt ad aliud se h̄re. vt p̄z ī pdicamētis.

P. iste p̄ncipalis p̄ceptū aut̄ ērelatiūnū. aut̄ absolut⁹. Si relatiūnū. tūc nēccio terminat̄ ad aliud. Si absolut⁹. h̄ eēt ē naturā relatiūnū. q̄r̄ cū ī p̄ceptu p̄ncipali res q̄sī diffinitiū t̄ formalē exp̄mat̄. ḡ cuiuscūq̄ rei p̄ncipalē cōceptū ē absolut⁹ ipsa nēccio erit absoluta. et sic relatiūnū nō eēt relatiūnū. q̄d̄ est p̄dictio. H̄z Cōtra op̄i istis nō obstatib⁹ teneo cū doctore n̄rō v̄t p̄us. Adiūtēdū est tñ q̄ rōnes quas h̄ic scripsi ex falso imaginatione p̄cedūt. vident̄ em p̄tēdere q̄ p̄ceptus p̄ncipalis t̄ p̄ceptū sedari us qui dicit̄ p̄notatus sūt cointellectus sint duo p̄ceptus distinetū distinetis t̄pibus elici. t̄ illud nō ē vez salte ī p̄posito puta loquēdo de relatiūnū. q̄r̄ vno simplici actu q̄ intelligit̄ pater attingit̄ etiā cognitum ipse fili⁹. p̄t̄ tñ p̄cipi p̄ncipaliter. q̄r̄ intelligit̄ recto. filius aut̄ sedario sūt ex p̄notato. q̄r̄ p̄cipi ē obliquo. t̄ p̄ modū extremitatē terminat̄ tētiam t̄ relationē illius q̄d̄ est ē recto p̄ceptū sūt p̄ncipaliter intellectū. puta pris. Propter q̄d̄ q̄uis obiectū distinguit̄ penes p̄ncipale et sedariū. eo q̄ protū q̄n intelligunt̄ vñū p̄se direcēt̄ t̄ in recto intellectū obiectū. alterum aut̄ vt dixi terminat̄ t̄ in obliquo. his tamē duobus obiectū consideratis. ex p̄te noſtri intellectū ſubiectū vnic⁹ act⁹ intelligendi corinēt̄. Ex hoc r̄ideo ad rōes. Ad p̄mū nego maiore. nīſi ſic ſint ſimil q̄ vñū nō p̄t̄ ſit p̄cipi in recto nīſi t̄ aliez in recto p̄cipiatur. ſic p̄fectenō p̄t̄ p̄cipi h̄o nīſi rōnalei recto p̄cipiat̄. Ad ſcdm p̄z p̄ idē. q̄r̄ q̄uis ip̄z correlatiūnū nō p̄cipiat̄ disticto p̄ceptu ſbiectū. p̄cipit̄ tñ alt̄ obiectū q̄r̄ ſ obliquo. t̄ illud ſufficit ad h̄ q̄ dicat̄ p̄cipi ſedario. Ad. iii. Ad ſd̄m. nego miuorē. qd̄ p̄batōz dico q̄ cuz h̄o

Dicimus ut ait illus non est acceptus specie sed est acceptus per generis, et quod acceptus generis abstrahitur suis dominis distinctus. ut per ipsum methodum, id est in mixtis si hoc ut ait dicimus auctoritate rationali, quia ut sic non possit dici sine sensibili, quod est rationis substituta respectu analisis. Ad iiii. dicitur ad maiorem cum illud respondeat illud aliud terminatus et obliquum.

2d 4

2d v

Articls 2 Quantus ad secun

dū pñcipale. vtz dictio exclusiva addita vni
relatiuoꝝ excludat aliud. dicēdū qđ dictio ex-
clusiva addita vni relatiuoꝝ excludit alter.
qz̄ quis dictio exclusiva nō excludat a tñmo
cui addit illud qđ est te suoceptu pñcipali.
excludit tñ oꝫ illud qđ ē teceptu scđario. sꝫ
sic tñ patuit vnu relatiuū nō ē deceptu pñ-
cipali alter. sꝫ tñmō scđario. iō tñ. maior pꝫ
p phm. i. phicoꝝ. vbi ḡtra pñmenidē t mellis-
sum aut qñtia ad primā ḡc̄ maioris. Si illud
qđ vere est eē solū homo adhuc necesse est eē
animal bipes. Quārum ad scđam partez ait
"Nō em amplius principiū est si vnu solum.
Et subdit ratione. Principiū em cuiusdam
aut quorūdam est. Ex quo apparet qđ dictio
exclusiva addita vni relatiuoꝝ excludit alte-
ruꝝ. tꝫ consequēs excludit scipm. sicut addi-
ta pñcipio excludit principiatū. quo excluso
negat t excludit etiā ipm principiū. qz̄ vnuꝝ
relatiuoꝝ nō pōt manere excluso reliquo. po-
sita em se ponūt. t perempta se perimut. vt di-
cti pñdicamentis. Ex quo etiā apparet qđ per
additionē dictionis exclusive ad vnu relati-
uoꝝ ḡtingit manifesta implicatō ḡtradictio-
nis. qz̄ relatiuū ad affirmationez sui ponit. t
ad exclusionē sui correlatiuū tollitur t negat.

P.i. elencoꝝ dicit. Solus idē est quod nō
cum alio. Et hoc idē habet in topicis Aristoteles. Sed i creaturis vñ relatiue oppositū est aliud ab altero. et etiā in diuinis pater
est aliud a filio. ergo solus vñ alia p̄similis dicitio exclusiva addita vñ excludit aliud.

Sed est quedā opinio que simpliciter tenet oppositū huīus. Rationes illorū sunt ille, quia dictio exclusiva solummō illa excludit ab inuicē que ab inuicem p̄nt i essendo separari, sed vnum relatioꝝ nō potest separari ab

Lótraria
opinio

altero nec ē essendo nec ē intelligēdo. P. ma 2
ioz est ḡnēxio inter duo relativa q̄ inter totū
integrale t̄ suam partē. quia relativa posita se
ponit t̄ perempta se perimūt. sed dictio exclu-
siua addita huiusmodi toti nō excludit par-
tem. Non em sequit. Sola domus est. ergo
paries nō est. immo affirmatue potest infer-
ri. ergo paries est. P. 3
Si solus pater ē. pa-
ter est. si pater est filius est. ergo si solus pater
est filius est. t̄ p̄sequēs nō excludit. P. 4
illud quod est de intellectu alicui⁹ nō excludi-
tur p̄ additionē dictōis exclusiue ab ipo. Nō
em sequit. solus homo est. ḡ animal non est.
q̄r animal est de intellectu homis. sed vñre
latiuoz est de intellectu alterius. Sed illa So
nō excludit t̄ omnis opinio tenet oppositū
ergo. Ad primū dicēdum q̄ maior ē falsa Ad 1
vt patuit i p̄cedētibus. Ad scđm dicēdū Ad 2
q̄r maior nō est vera p̄siderādo p̄stitutōz rei.
q̄r p̄s integralis spectat ad constitutōem to-
tius. vñ aut̄ relatiuoz nō spectat ad p̄stitu-
tionē alteri⁹. Ad tertīū dicēdū q̄ p̄ma p̄na Ad 3
q̄ assumitur p̄ maiore potest negari. quia di-
ctio exclusiua addita vni relatiuoz lapit na-
turā dī. tōis distractibētis. sicut igit̄ nō sequit.
hō mortuus est. ḡ homo est. sic nō sequit. so-
lus pater est. ḡ pater ē. t̄ illavideſ eē exp̄ssa in
tērio Aristō. i. phīcoz. cū ait. Nō em ampli⁹
p̄ncipiū est sivnum lōlū. Ad q̄rtū dōm p̄ Ad 4
maior est vera si est de suo p̄ncipali intelle-
ctu. sic aut̄ vt patuit nō est vnum relatiuū de
intellectu alterius. ḡ nō valet quod dicit.

Digitized by srujanika@gmail.com

Quātuꝝ ad terciuꝝ

principale. ut hec sit vera. solus proptere deus. dic
dicitus quod hec propositio. solus proptere deus innegada.
quod cum dictio exclusiva addita vni relatu*ori*
excludat alter*em*. ergo si illa est vera. sequeret quod
filius non esset deus. Et si dicit. Augus. quod
quod cedit illa. solus pater est immortalis. D
icendum quod quod patri appropria*re* virt*u* pot*est*
ut filio sapia. ideo sicut ratione appropria*re*
onis dicit*ur* gloria filii. Syz celi circuui solis
sic quod immortalitas attestat pot*est* seu pot*est*
ideo appropriate co*c*edit illa. solus propter habet
immortalitatem. pro hoc em non excludit alie diu
ne psonae i*so*rtio*rum* pdicari. s*ed* immundum exclu
dit ab appropriate*re* ei*m*. Est tunc scidum
quod si in proposito*rum* predicta*rum* solus non tenet ex
clusio*re* sed precisi*re*. tunc propositio*rum* e*st* vera. Es
em sensus quod illud diuinum sup*po*ositum quod in e
psonali*rum* soli paternitate constituit*ur* est deus

Sic enim non excludunt alie diuinę psonę a cō
sortio illius p̄dicati quod est deus. sed immo
do p̄scindit formam subiecti.

Article 4

Quātū ad quartū
p̄ncipale. vt̄z hec p̄pō. sol⁹ ē de⁹. s̄t p̄ceden
da. dico q̄ hec p̄pō. solus de⁹ ē de⁹. vel sola tri
nitas ē de⁹. ē absolute p̄cedēda. qz p̄ talia dat
intelligi q̄ solūmō illud qd̄ h̄z naturaz diuin
nā est deus. vel q̄ solūm tres psonē in una na
tura sunt verus de⁹. Ad argumentū in op
positū p̄ncipale p̄z p̄ dicta i. iij. articulo.

Ad argu
mo est. q̄ anima altera
electa homis. s̄t
eccl̄i alterius. G
mis opinio tenet op
ū dūcēdūm q̄ mā
tribus. Ad dūcēdū
a p̄siderādo p̄f
tērāt ad confitē
tuoz nō faciat alio
terciū dicēdo q̄ p̄
tōne p̄tēt negat
ita vni relatiōe q̄
ra h̄cīs. sc̄ntiq̄ q̄ nō
homo est. s̄t nō
at̄ ē. illavīdū at̄
dīcōt. cīat. Nō cī
um solū. Zōgn̄
est de suo p̄ncipā
nō est vnu. tē
us. q̄ nō valēt q̄d̄

Distinctio vicesimasecūda.

Postq̄z m̄grā distictiōe
sc̄dā vloq̄z huc determinauit te di
uine eētēe vnitate. p̄sonaz trinitate. ac diui
nis p̄fectōibus z p̄ductōibus deo intrinsece cō
uenientib⁹. In ista. xxij. dīc. m̄gr̄ incipit deter
miare de nomib⁹ ista exp̄mentib⁹. Et duo fa
cit. qz p̄mo tractat de hmōi noib⁹. Sc̄do de
pp̄rietatib⁹ a quib⁹ talia noīavidē ē ēm̄po
sita. dīc. xxvi. ibi. Nūc de pp̄rietatib⁹. Prīa
z duas. qz p̄mo m̄gr̄ tractat de hmōi diuin
noib⁹ i generali. Sc̄do p̄sequit̄ de eis mag
is sp̄lū. dīc. xxiiij. ibi. Predictis adhīcēdū ē.
Prīa z duas. qz p̄mo ponit duplīcē ordinē
circa diuinā noīa. Sc̄do qz̄ ad vslū talū no
minū iſtruit nos qdā fideli regulā. ibi. Sc̄ē
dū ē ēgit. Prīa z duas. fm̄ q̄ istoz noīm duo
sūt ordies. Sc̄do ibi. His adhīcēdū. Tūc
seq̄ illa ps. Sc̄ēdū ē ēgit. Et diuidit̄ z duas
qz p̄mo regulā p̄missā assiḡt. Sc̄do circa p̄di
cta recapitulat. ibi. Ecce apte docuit. Lurca
istā dist̄. qz̄.

Ver aliqd̄ nom̄ ab hoīedo īpositū p̄he
v̄ueniat deo. Et v̄r q̄ nō. qz illi qd̄ ē
menarrabilem̄ possim⁹ p̄p̄seu p̄fecte
nom̄e p̄ponere. Sz de⁹ ē hmōi. qz dīc. vi. p̄p̄e d
cāis. qz p̄ma cā ē sup̄ oēz enarratō. z deficiē
līgue a narratōe ei⁹. Lōtra. z mē. xij. meth.
sit. q̄ vita z sc̄ia p̄p̄te deo dicāt. ḡ ic. Dic
p̄mo vidēdū ē vt̄z de⁹ s̄t noīabil̄. Sc̄do vt̄z
s̄t noīabil̄ plib⁹ noib⁹. Tercio vt̄z aliqd̄ il
loz noīm pure z p̄p̄e queīatētēe dīne fm̄ se
z nī ordie ad aliqd̄ op̄. Quartovt̄ noīa at
tributalia d̄ deo dicāt p̄p̄er fm̄ distictas rōes

Quātū ad primū

vt̄z de⁹ s̄t noīabil̄. dīco q̄ de⁹ noīabil̄. Jp̄e ei
seip̄z noīat cū exo. iij. dīxīt moysi. Ego sū q̄ sū
Pōt etiā noīari a nob. qz q̄c̄d possim⁹ stelli
gere possum⁹ significare. cū voces sint note eaz
passionū q̄ sūt i aia. vt̄z. i. peri hermeñ. Sz de⁹
possim⁹ itēligere z fm̄ theologos z fm̄ phos

Quāuis aut illa zclo nec a phis nec a gētis
libo z̄tāt i dubiū. tñ p̄p̄t aliq̄s auctes lōcōz
z marie Dionī. q̄ fm̄ p̄māz bōz appentia ab
hac zclo dīssonare vidēt. addūcā aliq̄z me
z̄ndēt ad ea. Sc̄d̄z cīm Dio. i. dīc. no. de⁹
ē ēnoīabil̄ a nobis. nā m̄hīl noīam⁹ qd̄ nlla
cognitōe coḡscim⁹. Sz vt̄p̄ ibidē v̄r deducēt
deū nlla cognitōe coḡscim⁹. qz el⁹ neq̄z ētētis
neq̄z fūralma neq̄z opio. i. cognitō estimatua
neq̄z nomē. i. simpliū app̄hēsio q̄ formāt̄ dis
finitō q̄ nomē itēlligēt. qz rō quā significat nomē
nō ē diffīnito. neq̄z fm̄o. i. cognitō p̄posi
tōz q̄ formāt̄ enūciatio. neq̄z tact⁹. i. cognitō
p̄ncipioz quā tactū appellat rōe simplic⁹ z ī
mediati ituit⁹. neq̄z lōcia. i. hit⁹ zclōnū. P. z

idē Dio. vi. dīc. no. ait. De⁹ sup̄ oēz t̄mīnū ex
tērā nullo cap̄ē aut zphēs. Temīnū aut
rei ē diffīnito. Lū iḡ rō quā significat nomē
s̄t diffīnito vidēt q̄ ip̄z noīare n̄ possim⁹. P. z

si noīaret. aut noīaret affirmatiue v̄l negatiue
P̄ro mō n̄ p̄t p̄p̄ie noīari. qz v̄t dīc. iij. d̄ agē.
hierar. oēs affirmatiōes d̄ deo dicēt sūt icōpa
cte. nec sc̄do mō. qz negatiue n̄ exp̄mūl qd̄ res
s̄t. Sz qd̄ res n̄ sit. P. signi ad siḡtū dīc ē p̄por
tō. Sz nllz nomēa nob̄ excogitabile potūt dō
ē ē p̄portiōatū. qz finitū ac ifinitū nlla ē p̄por
tō. P. si aliqd̄ nomē libi⁹ p̄terz h̄ marie ect̄

nomē ent̄. aut s̄be. Sz h̄ n̄. ḡ n̄ alia. nō nomē
ent̄. qz ait Dio. q̄ de⁹ n̄ ē ens Sz sup̄ ens. n̄ no
mēsbe. vt̄z p̄ aug. v. dīc. Sz illa n̄ zclōdūt
qz vt̄sup̄ dīc. iij. patut. deū ē ē p̄ se notū. oē
aut qd̄ p̄le ē noīū ē aliq̄m̄ noīabil̄. Itē illō
de q̄ tractat̄ s̄t sc̄ia ē s̄t noīabil̄. Sz d̄ deo nō
solū ī theologia tractat̄ s̄t etiā sepi⁹ z phiz sp̄a
lit ī metaph. ḡ ic. Ad oēs illas auctes dīc.
z multas z̄siles qz sepi⁹ ponit dīc. q̄ p̄ hmōi
z̄ba Dio. nō intēdit. nīz q̄ hic exētes in via
deū p̄fecte coḡscere n̄ possim⁹. n̄ p̄ p̄ns noīa
re. p̄ h̄ tñ n̄ intēdit negare qn̄ ip̄fecte ip̄m̄ pos
sim⁹ z coḡscere z noīare. z p̄ h̄ p̄z ad p̄m̄atria.

Ad. iij. dīc. q̄ iter signū z siḡtū n̄ oē p̄p̄
portoz fm̄ adeq̄toz seu eq̄litatē. als ei circul⁹
nūq̄z possz ē ē signūvīni Sz sufficit q̄ signū ip̄o
nat signo ab aliq̄ p̄petate q̄ i signo existat fm̄
re. z aliq̄m̄ appareat vel exprimat in signo.

Ad q̄ntuz dīc. q̄ nome ent̄s z esse pro
priissime deo cōpetit. vñ p̄pter h̄ ḡ eminētiaz
p. 4

Lōtra illa

Golutio
Ad prima
uita.

Ad 4

Ad 5

pprietatis illius q̄ hoc nōm̄ ens tē teo cō/
ueniūt nos nō apphēdīm̄. ideo ait Dyonī.
q̄ dē non est ens sed sup̄ ens. Aug. aut̄ negat
dēū esse subam. prout suba est vñ tē. x. pdica-
mētis. q̄ natura dīna ēlup̄ omē pdicamētū.

Article 2 Quantus ad secun

dū. vtrū deus sit nomiabilis pluribus nomībus. Dico q̄ deū possum⁹ noīare plurib⁹ noībus. quia eo modo quo aliqd intelligimus: ipm possumus significare. sed deūm cōtingit nos multipliciter intelligere. ergo possumus ei diuersa noīa significatiua imponere. Mi noīe pbo. possumus em̄ deū intelligere ex creatur. q̄r inuisibilia dei p ea q̄ facta sūt intellecta spicūtur. ad ro. i. Vmoi aut̄ noticiā pcipimus vno modo via remotōis. s. remouēdo a deo oēm impfectionē quā i creaturis videm⁹. t̄ sic noīamus eū incorruptibile. immaterialē. immutabile. t̄ sic de osib⁹. Alio mō ratōe eminēre. t̄ sic dicim⁹ eū eternū. oipotēte. immēsum. illuminatū. Tercio rōe cālitatis. t̄ sic d̄ creator. d̄ seruator. t̄ gubernator. P. fin grāmaticos t̄ phos modi significādi sequunt̄ modos intelligēdi. sed intellectus viatoris p̄ pter sui debilitatē t̄ pfectionis diuine sublimitatē vna t̄ simplicissimā entitatez diuine natu re pot infinitis modis p̄cipe. q̄ sicut intellect⁹ diuinus ppter sui excellētiā qua oē creatū t̄ creabile i infinitū excedit omnia creatā t̄ cre abilia vnicō acceptū p̄cipit. q̄nū talia sint infinita. sic intellectus noster quia a diuina na tura i infinitū excedit. ideo vnicam dei natu ram seu pfectionez infinitis acceptibus possit p̄cipere. t̄ fin quilibet acceptum ei nomen im ponere. Propter qd̄ ait Dyoni. xij. t̄e di. no. Laudare habemus eū qui ē infinitos nolim.

Instantia
prima

Sed hic posset instare aliq;. q; air. b. hy-
larior i^e tri. q; nō sermoni res. sed rei debet cē-
sermo subiectus. ergo sermonē siue nomen te-
bemus taliter imponere qualiter videmus na-
turas rez se habere. ergo vnicā dei pfectōz nō
nomiabimus diversis nomib;. P. simplex
aut totaliter cognoscit. aut penitus ignorat.
sed deus ē simplicissimus. aut igit totaliter
cognoscit. et sic vno tm̄ noīe noiabit. aut peni-
tus ignorat. et tūc nullo nomine noiabit. q; qd̄
nullo mō intelligim⁹ nullo noīe significam⁹.

2 P. aut talib⁹ diuisis noīib⁹ mndz aliq diuisi-
tas ex pte rei. aut nulla. Si aliq tūc de ē opo-
situs. Si nulla. tūc talia noīa essent penitus
synonyma. q; p. sequēs cēt nugatio cū simili-

3

si geret. q; sicut Anicēna ait i metaphysica sua.
Si vnu nō adderet aliqd sup̄ eis. tuc dicen-
do ens vnu ēt nugatio. quia talia nomia es-
sent synonyma. Ad primū dīcēdū q; sermo Ad 1
quo rē noiamus ē rei subiecte q̄zū naturā ut
lectus patiē q̄ nomē imponit. t ideo diuinus
intellec⁹ si suā naturā noīaret vnu nomē sibi
imponeret. q; vnicō dceptu ipsaꝝ pfecte ꝑ pre-
hēdit. Noster aut̄ intellec⁹ diuerſis noīibus
ipsaꝝ noīat. eo q̄ a diuersis rez similitudinib⁹
ipsaꝝ diuersimode ꝑcipiat. Ad scđm dđm Ad 2
q̄ simplex duplī pōt cogsci. Unō mō intrise
ce t diffinitiue siue q̄dditatine p̄ pprīa diffi-
nitōz. t sic maiorē vera. Alio mō extreſecet p̄
effect⁹. t sic maior nō ē vera. q; p̄ fm pl⁹ ſimi-
nus cognosci. fm q̄ effect⁹ magis t min⁹ cog-
sci. t maxime ſi nullus illoꝝ effectuꝝ ſit ſibi
adequat⁹. Et qz sic ēi pposito. ideo tc. Ad 3
terciū dīcēdū q̄ talia noīa nō ſunt synonyma
t q̄uis ipſis intrinſece et ex pte nature diuīe
nō rindēat diuerſe rationes. extrinſecet in i cre-
aturis diuerſe rōes ipſis rindēt. ratione qua-
rū diuīa pfectio vna exīs i ſeipſa diuersimo
de a nobis intelligit. et p̄ ſuīs diuersis noīib⁹
nō synonymis noīatur.

Quantū ad tertium

vtz aliquod illoꝝ hoīm que de teo dicūt pureꝝ
pprie ꝑueniūt eētie diuine fm se t zhō in or-
dine ad aliquod opus. sunt due opinioēs q̄
d̄ hoc sibi mutuo ḡtradūcūt. s̄z qr eaꝝ ḡtradi-
ctio est magis verbalis q̄ realis. idco primo
recitabo vtrāqꝝ opinionē. Scđo oñdā eanū
cordiā ttollō ḡtradictionē. Estigitvna H̄. ex ḡ.
opinio q̄ dicit q̄ nullū nomē a nobis imposi. iſlum. llii.
tu significat diuinā eētiā fm se t pprie abs. l
q̄ p̄patō ad extra. qr si aliquod nomē ēt ta-
le. hoc videret d̄ hoc noīe deus. sed hoc nō. q̄
fm Dama. li. iij. c. xii. theos grece qđ est deus
latine. vno mō dicit a theaste quod est vide-
re vel p̄siderare. quia omnia nuda taptia sūt
oculis eius. vt dicit apostol⁹ ad Hebre. Alio
modo a thein quod est souere. quia omnia fo-
uer i bono. Dicit etiā a themi. quod ē ardore.
qr deus noster ignis p̄sumēs est. cōsumit em
omniā maliciā. P. nullā res est a nobis no-
tūm̄abilis nisi inq̄stū est a nobis cognoscibl.
qr verbū quod foris sonat signū est verbi qđ
intus lucet. fm Augus. xv. de trn. ca. xi. Sed
fm Dama. qđ deus est incomphēsibile est a
nobis t penitus ignotu. ergo tm̄ fm operatio-
nes que nobis note sūt eētie diuine nomina

- Scorus.** 1 spōnim⁹. P. Dama dicit. li. i. ca. xij. q̄ sūn
gulū eoz q̄ deo dicūt optet nō qd ē fīm sub
stātiā significare. sed qd n̄ est oñdere. aut ha
bitudine quādā. aut aliqd eoz q̄ assequit̄ na
turaz vel oparionē. Alij dicit q̄ aliqd no
mē pot̄ significare dei cēntia nūdā. qd probat̄
auctoritate Ambrosij in li. de tri. vbi ait. q̄ q̄
dam nomia perspicuaz diuine maiestatis ex
primūt veritatē. P. dicit rabī Moyses. q̄
omnia nomia creatoria que inueniunt̄ in libr̄
sanctis sunt assumpta ab operibus. ppter vñū
nomē quod est appropriat̄ ei. scz tetragram
matō. z video vocatur nomē separatum. quia si
gnificat substātiā creatoris significatiōe pu
ra. Dicūt etiā isti ppter argumēta alter⁹ opu
niōis. q̄ nomē p̄ imponi ad significādū p̄p̄e
z distictē illud qd nō intelligit nr̄ intellect⁹.
Imponimus em nomē sube panis z ceteraz
rez corporium substātijs. quaz tñ rōes suba
les nō intelligimus. q̄ als intelligerem⁹ qñ
p̄ns est substātiā panis an p̄secretoz corporis
xpi. z sciremus qñ abest facta p̄secretoe. Et
io dicunt isti q̄ oino falsuz est. dicere q̄ nulli
rei distincruis possit nomē imponi q̄ intelligi
t̄. Sed isti q̄uis verbis tradicat su
bi mutuo. i retamē nulla est tradictio. quia
nomē aliqd p̄prie significare aliquā naturaz
pot̄ dupl̄ intelligi. Uno mō pfecte z diffini
tue. ita q̄ cornēdeat sufficiēter formalis ratio
ni sue sue subali illius nature. Et sic prima
opinio cludit veritatē. q̄ nullum tale nomē
potest viator imponere diuine nature. q̄ ipaz
diffinitiue nō potest apprehendere. Scđo
p̄t̄ dici aliqd nomē p̄prie significare aliquā
naturā. eo q̄ p̄ nosz arbitriū distincte sit im
positū ad significādū illā naturā nude z in se
circūscptis qbuscūqz q̄ fīm nr̄m modū intelli
gēdi vidētur annexa illi nature. siue p̄ modū
p̄prietatū. siue p̄ modū accīntium. Et sic scđo
opinio ē intelligēda. z illo mō p̄t̄ eēvera. q̄ cū
noia sint ad placutuz. possum⁹ nature diuine
quā fide credim⁹ esse vñā i trib⁹ psonis aliqd
nomē iponere qd ipsā naturā diuinā p̄prie z
distictē significat. circūscptis p̄ intellectū oib⁹
p̄prietatib⁹ z attributis. z qbuscūqz ceteris fīm
nr̄m modū intelligēdi adiuctijs illi nature.
Et sic vitraqz opinio suo modo p̄t̄ dici vera.
Otrasco. Scđo tñ opio i illo qd ultimo adiūgit fal
suz assūmit. cū ait nos nō intelligere subaz pa
nis aut ceteraz rez corporiū. Nec pbatio vñ
quā adducit de sacro alearis. q̄ cognoscere p̄
sentia vel absentiā rei. siue rem siue substāti
am rei esse hic et nūc. nō spectat ad noticiam.

abstractiū s̄ intuitiū. sicut etiā ille doctor
cui⁹ est opinio secunda habet dicere iuxta sua
principia. sed quidditates rez naturaliū nō co
gnoscim⁹ cognitōe intuitiua s̄ abstractiū. q̄
quidem noticia abstractis a p̄ntia et absentia
ab hic et nūc. z video q̄uis vere intelligam⁹ qd
dicat̄ panis. nō tamē possumus cognoscere
nisi inq̄stū fide tenemus qñ assit vel absit s̄
sacramēto altaris.

Quātū ad quartū Article 4

p̄ncipale. vt̄ noia attributalia d̄ deo dicant̄
pp̄rie z fīm distictas rōes. est aduertendū q̄
vt̄ vides duo ibi inquirūt̄. Prō vñ noia
attributalia pp̄rie deo dicat̄. Scđo vñ
fīm distictas rōes. Quātū ad p̄mū dico
q̄ q̄stū ad modū significādū p̄surget ex mō
nostro intelligēdi. qui ppter sui imperfectōem
trāscēdere nō valet naturā rez creataz. tūc ta
lia imp̄prop̄issime dicūt deo. q̄ fīm nostrū
modū intelligēdi noia attributis imponim⁹
penes cognitōem quam de ipsis vt sunt i crea
tūris accipim⁹. Mod⁹ em̄ intelligēdi sequit̄
modū ecēdi. z mod⁹ significādū modū intel
ligēdi. z video vt hñt esse i creaturis nobis no
tis. sic modū significādū talib⁹ noib⁹ attribui
mus. S̄ q̄stū ad rē significātā tāto magis p̄
prietalia noia dicūt deo q̄z te creaturis. qñ
to sapiēria z cetera attributa veriori z realiori
modo habet esse in teo q̄z in creaturis. Quo
ad secūdum dico. q̄ dicuntur deo fīm distin
ctas rationes. distinctione tamē sumpta per
compatōem ac extra z nō ab intra. vt patu
it sup̄us distictiōe. vi. Ad argumētū p̄n
cipiale dicēdū q̄ q̄uis deus sit inenarrabilis a
viatore narratiōe simpliciter pfecta. est tamē
aliquo modo ab eo narrabilis. z q̄ p̄sequens
aliquo modo nosabilis.

Ad p̄ncipale argu
mētum.

Distinctio vicesimatercia.

P Redictis adii
ciēdū est. Postq̄ mḡr determi
nauit de noib⁹ diuis i generali.
h̄ p̄sequit̄ d̄ eis i spāli. Et diuidit i duas pres
q̄ p̄mo spāli tractat de h̄ noie psona. Scđo
oñdit quō nomina numeralia z nomina di
stinctōem significātā trāsserūt ad diuina. di
xiiij. ibi. Hic diligēter inq̄ri oīz. Quātū ad
p̄mū est adiūcēdū q̄ mḡr pcedēt̄ dist. dice
rat oīa nomia in diuīs subām significātia

de qualibet diuina persona dicit singulariter. et de omnibus non pluraliter. Et quod hoc nomen est persona videtur significare substantiam. et tamquam de patre et filio et spiritu sancto simul non predicari singulariter. sed pluraliter. ideo a predicta regula magister excipit hoc nomen persona. Et dividitur in duas partes. secundum quod primo facit huiusmodi exceptionem. Secundo dictorum suorum facit recapitulationem. ibi. Nam sufficienter. Prima in duas. quia primo ponit homini exceptionem. Secundo mouet circa hoc satis utilis questionem. ibi. Ideo omnes respondeant. Et hec in duas. secundum quod primo mouet questionem de terminis sumptis in decreto. Secundo de terminis sumptis in abstracto. ibi. Utrum et hic alia. Quelibet ista ruris potest dividiri in questionem et missionem. Et partes patet. Hic quero.

Verum hoc nomen persona predicit plaliter in diuis. Et videlicet non. Quod secundum Augustinum. v. de tri. c. viij. zli. viij. c. i. quicquid in diuis ad se dicunt. de qualibet persona perficit singulariter et de omnibus non pluraliter. sed secundum eum Augustinum. viij. de tri. c. vi. persona ad se dicit sicut ad se dicit deus bonus. magnus. et certa homo. Altera fide catholica tenet in diuis tres esse personas et una diuinam entiam. Hic primo videlicet est de hoc nomine persona secundum utrum sit nomine prime intentionis. utriusque rei in diuis. Tercio utrum in diuis significet substantiam vel relationem. Et quartode eo quod queritur.

Articulus 1

Quantum ad primum

utrum hoc nomen persona sit nomine intentionis vel sedis. Dicendum quod hoc nomen persona est nomine prime intentionis. quod illud nomine est prime intentionis cui per immediato significato renderetur veritas ens realis in respectu ab actu rotis. hoc nomen persona est homini et ratione. maior per ipsum. minor per ipsum. quod si nullus est intellectus rationis et fabricas intentiones sedas. ad hunc hunc nominem personam renderetur veritas significatum in suppositis diuis et angelicis. Propter incoercibilis substantia intellectualis naturae est vera ens realis prime intentionis. Et hoc suppono esse notum. quoniam per ipsum. quod signum et immediatum significatum sibi invenimus cor-

respondere quantum ad intentionem prima secundum scilicet significatum est res prima intentionis. nomine ipsum immediatum significatum est nomine prima intentionis. sed secundum et immediatum significatum est non est persona est incoercibilis substantia intellectualis nature. ut per Richardum. uij. de tri. c. xxii. Sed hoc ista opinione Secundum dicitur tria esse genera nonum. Quedam enim nonia significatur vera. Nota dicitur ad quod esse anima nihil facit. sicut sunt sortes. stellae omnis plato. lapis et cetera homini. nulla sunt genitrix. et non anima prima intentionis. Alia que mere et pure significatur ipsam intentionem. sicut genus species. et similia. et sunt nonia sedes intentionis. Quedam autem significatur aliqua que medio modo se habet. sicut in nature yles. puta homo. animal. Nam licet talia significent ipsam rationem que est extra animam. significatur tamen ea per modum communis abstracti. quod fieri non potest nisi per actum intellectus.

Ad propositum ergo hec applicando dicendum quod persona et diuiduum significatur cum nonum secundo modo positis. quod significatur pura sedes intentionis. Et illud probatur sic. Illud quod significatur ratione prima intentionis hoc in diuis plificari non potest. sed persona significatur in diuis. g. et ratione. P. illud quod relative operatur alicuius sedis intentionis est sedes intentionis. quod operata sunt eiusdem generis. sed persona cum sit ipsum diuiduum rationis nature secundum hoc. nescio operari vel quod est sedes intentionis. g. et ratione. P. oportet prima intentionem quod predicit de pluribus in quid est genus vel species. sed persona predicit de pluribus. puta de parente et filio et spiritu sancto in eo quod quid est. ergo si persona esset nomine prime intentionis esset genus vel species respectu diuinorum personarum in diuis. quo rationum virtutum fallitur est. et contra Augustinum. viij. de trinitate. ix. ubi ipse negat rationes species aut generis ratione in diuis. g. et ratione. P. diuiduum est nomen et sedes intentionis. sed persona est diuiduum. quod dicit Dama. li. iiiij. c. viij. quod hypostasis est persona dividuum monstratur. P. illud quod est totum secundum est in diuis est unum numero. ut per ipsum Dama. li. i. c. ix. sed persona non est unum numero in diuis. ergo a destricto sententia sequitur destricatio antecedens. s. quod persona non est aliud totum secundum rem. sed solus secundum rationem. et per se est nomine sedis intentionis. P. illud quod dicit negotiorum pura est sedes intentionis. quod negotium est ens rotis. sed persona significatur negotium. cum diffiniatur per cohereditatem. S. illud est contra videtur hoc dicendum. quod impossibile est scilicet trinitatem consistere in tribus sedis intentionibus. cum in rebus existant nos beatos faciunt. Juxta quod ait Augustinus. i. de doctrina christiana. Res quibus fruenduz est sunt pater et filius et spiritus sanctus. sed gloria trinitatis consistit in triplici personalitate. ergo persona non potest

- 2 cōnōmē sc̄de int̄ctōis. P. nulla sc̄da int̄ctō
3 d̄ adorari adoratiōe latrīe. qz lātīa soli deo
4 debetur aut rebus diuinis. sed h̄moi adorati
one adorant̄ psōna diuīne. ergo tē. P. oīs
productio realis requiriūt terminū realē. s̄z ge
neratōis diuīne q̄ est pductio realis termin⁹
ēpsōna. ḡ psōna nō est sc̄da int̄ctō. s̄z erit ali
q̄d reale. P. oī actu rōis circūsc̄pto nō ma
net aliq̄ sc̄da int̄ctō. qz sublata cā q̄ dic̄t tota
liter cā necessario auferet effect⁹. sed oī actu ra
tiōis sublato nulla mutatio fieret circa perso
nas diuinās. fuerūt em̄ ab eterno ante omnē
actuz ratiōis sicut modo sūt. t manēt in eter
nuz. q̄uis auferret oīs act⁹ rationis. ergo per
sona nō poterit esse nomē secūde int̄ctōis.
cui⁹ immediatū significatiū est ens ratiōis p
actū rōis totaliter fabricatuz. Est aut̄ alia
opinio que modicū distat ab illa iaz recitata
t improbata. nisl q̄ stilū loquēt̄ paululum
magis tempat. p quod tempamentuz ratio
nes quas iam adduc̄t̄ prima facie vidētur eē
solute. Dicit em̄ doctor illius opiniois q̄ per
sona sit nōmen secūde int̄ctōis sicut indiui
duū. Nam sic uē in indiuiduo est cōsiderare il
lud quod est indiuiduu. puta sorē v̄l plato
nē. t sic est pma int̄ctō. vel cōsiderat in q̄zum
est indiuiduu. t sic est sc̄da int̄ctō. qz indiui
duū ut indiuiduu d̄ relatiōe ad spēz. id oī
q̄ sit int̄ctō sc̄da sicut t species. Sic codēmō
vt dic̄t illud qd̄ est psōna nō est sc̄da int̄ctō.
ut sic em̄ persone diuīne sunt vere reo quibns
debetur adoratio t pductio realis. Si tamē
cōsideratur persona ut persona seu inq̄zum p
sona. sic est secūda int̄ctō fundata super tales
res. Sed nec illud valet. qz illud quod in
telligit̄ t terminū quēcūq̄ cū sua reduplica
tōe. hoc p ipm̄ formalis t pncipal⁹ significat⁹.
ḡ cū dicimus tres psōnas esse i diuīo pncipā
le significatiū hic in numeratiō eēnt̄ tres int̄ctō
nes. t sanctissimā trinitas q̄zum ad suū p
cipale significatiū esset tria entia rationis. P.
illud qd̄ pncipal⁹ pcpipit⁹ significat⁹ noīe di
uīaz psōnaz i diuīis. hoc pncipaliter teñe
mur adorare. sed ex dictis tuis uincit⁹ q̄ no
mē psōne pncipal⁹ pcpipit⁹ t significat⁹ ens rō
nis siue sc̄da int̄ctō. ḡ idē qd̄ pus. P. illud
cui⁹ significatiū est reo spectās ad dignitatēs
cū reduplicatōe sūptū n̄ significat ens rōis. s̄z
psōna ēh̄moi. qz vt dic̄t solēnes doctores. p
sona pncipal⁹ sumis a pproiectate pncipētē ad di
gnitatē. Ad pmiū ḡ pme opiniois ddm̄ q̄
maiōr n̄ ēvera. qz relatiō significat rē pme in
terōis. t tñ plifificat i diuīis. Ad. ij. nego mi

nōrē. ad dictū bētij dico q p̄ diuidū n̄ itel
ligit ens rōis oppositū huic intētiōi q̄ esp̄s.
sed intelligit yez̄ ens reale incoicabile tamē.
zideo Rich. i descriptōe psone. p̄ in diuiduo
ponit icōicabile. t p̄ rōnali ponit intellectua-
le. t in h̄ meli locut̄ ēq̄ bētij. q̄ in angelica
natura t diūia sūt psone. q̄ruz t̄ neutra p̄p̄
ērōnalis. Ad tertū ddm q̄ licet h̄ nomē

Ad 3

psona sit nomine appellatiū sine cōe. tñ q̄tuz
ad sūū p̄pūū et immediatū significatiū signifi-
cat rez incoicabilē i intellectuali natura. q̄ fīm
q̄ h̄moi sibi repugnāt cōcari. io q̄nus h̄ nomen
psona pdiceſ te i coicabilib⁹ rebus subsistēb⁹
i intellectuali natura. nō est tñ gen⁹ vel specieſ.
q̄ nec entitati generi nec speciei repugnat
cōcari. Maior etiā nō est vlr vera. q̄ pūct⁹
est nomine pme int̄cōis. zpdicat de plib⁹ linea-

3d4

individuum demonstrati non potest scire
imperatorem nomine individuali, sed potest incoheribilis
subsistere substrate tali intentioni. Nec valet
illa sequentia. Persona est individuum, individuum est scda intentionis.
ergo persona est scda intentionis, sicut nec valet ista. Homo est species, species est scda intentionis, ergo homo est scda intentionis. Illa enim regula qua dicitur in predicamentis, quoniam alter de altero predicatur, quodcumque dicitur de eo
quod predicatur de subiecto dicitur, solum habet in fallibilem veritatem in predictis essentialibus ordinatis in recta linea predictam et tali, ut in predictis ex eius plis et similibus significantibus fallacia accensit. Ad quantum dominum, dato quod unitas coextensis huius nominis persona sit unitas secundum rationem, non tamen propter hoc illud nomine persona est nomine scda intentionis, sicut nec hoc nomine homo vel animal est nomine.

Ades

mē scđe intērōis. q̄uis hō i cōi vel aīal in cōi
n̄ s̄int aliqd vñū n̄isi bñm rationē. Ad sextū
dōm q̄ persona hō dicit purā negationē. nō
em dicūt p̄cīse ipsam incōmunicabilitatēz.
sed dicit ipsam rē intellectualis nature incōi-
cabilitēt subsistentez. Nec etiā oportet dicere
quālibet talē negationē esse scđam intērōnē.
q̄d ato nullus esset actus rōis quo bñm
scđe intentos formātur. adhuc hic lapis
incōmunicabilis subsisteret in natura lapidei-
tatis. nec aliter subsisteret tūc q̄d nūc q̄tū ad
suam incōicabilitatēm.

三

Quantus ad secun

Article 2

dū p̄ncipale. dato q̄ h̄ nomē psone sit nomē p̄me intentionis. vt̄z repiat i diuis. dicēdū q̄ hoc nomē psona pprie repit i diuis. q̄r vbi cū q̄ aliquid nomē repit nō solū fīm rez quā signi fierat. sed etiā fīm modū penes quā naturā talē importat. tale nomē ibi pprie repit. sed no men psone sic repit in diuis. ergo tc. Major p̄z. p̄bo minorē. q̄r naturā quā psona claudit i suo significato ē natura intellectualis. mod̄ eendi quē importat est p̄ se existere. sed tā hu uismodi naturā q̄ etiā talis modus excellēt. 2. tuſſune repiunt i deo. ḡ r̄c. P̄ illud nomen cui⁹ primaria impositio sumpta ē a dignitate maxima repibili in creaturis. pprie p̄t attri bui diuis. nomē psone est hmōi. ḡ r̄c. Major p̄z p̄ inductionē talū noīm ad dignitatē spectaculū. q̄r quasi oīa talia trāferunt ad diuinā. Minorē p̄bo. q̄r psona cū dicat q̄sī per se sonas. v̄l quasi p̄ se vna. antiquis tm̄ dūenie bat homīb̄ insignib̄ spectantib̄ ad excellas dignitates. q̄ quidē hoīes dicunt p̄ se sonare. q̄r verbū eoz nō depēderat alijs. sed ad eoz imperiū subditi dirigunt. Dicīt etiā quilibet talū hoīm p̄ se vn⁹ respectu suoz subditorū. eo q̄ i sua subſtētia ab ipſis nō depēdeat. oēs aut̄ subditi p̄ aggregationē capiūt vnitatē in ordine ad suū p̄ncipē. tāq̄ vnus exercit⁹ ordinatus ad vnū p̄ncipē. Et q̄r hmōi ɔditōes ad maximā spectat⁹ dignitatē i creaturis repibile. ideo p̄z minor. Paret etiā ex hoc actu p̄ncipaliter repiunt i deo. ideo nomē psone p̄p̄e repit i diuis. Ex quo etiā p̄ modū correlati possū inferre q̄ nō bñ dicut i hac materia dicentes q̄ respiciēdo illud ad qđ nomē perso ne imponit significādū. puta suppositū i na tura intellectuali. tūc maxime nomē psone cōuenit teo. sed nō pprie cōuenit teo respiciēdo ad illud a quo nomē imponit. q̄r vt̄ dicut h̄ nomē psona impositū fuit a larua siue a repit atōe p̄ larua. Sed illud dictū dupl̄ testit. Primo q̄r ea quib⁹ noīa imponimus sūt res fantasias ad q̄ respiciēdo p̄cisenomē plo ne mīme reputuri i deo. cū deus nō cadat sī fatimata. ḡ opore nos dicere q̄ nomē psone nō reputatur i diuis p̄cise respiciēdo illud cui nomē imponit. sed respicēdo ad illud a quo nomē imponit. puta ad dignitates de quib⁹ iā dixi. tūc pprie repit i deo. Scđo deficit dictū istoz i eo q̄ dicut nomē psone a repit atōne larua ēc imposituz. q̄r q̄z̄t̄s tales hoīes

insignes seu nobiles qui psone antiquit̄ die bātur ad distinctōem ceteroz hoīm q̄n mul titudo ɔgregabat ad comedias tragedias. i suis facieb̄ laruias vterēt. qđ possibile ē eos fecisse nō solū ad distinctōez ab alijs. sed etiā ad p̄seruādū facies a puluerib̄. Nomē p̄sonē nō imponit a larua. sed a dignitate p̄iū gēte i laruato. vt̄ p̄z p̄ hui⁹ nomē psona ter uatōem. et ethimologiā supius iā p̄mē reci tā. Igit̄ cū tales pprietates ad dignitates p̄tinētes verissime sint i deo. p̄z q̄r respiciēdo ad illud a q̄ nomē imponit q̄tūc nomē psone p̄levisime deo p̄uenit. qđ est p̄tra istos.

Quantū ad tertiu; Antid 3

p̄ncipale. vt̄z psona i diuis significet subam seu relatiōem. dicendū q̄ h̄ nomē psona p̄ se et directe siue i recto nūq̄ significat relatiōez. q̄r psona fīm se significat subst̄tēs distinctū i intellegentiā natura. q̄ autē tale subst̄tēs relatiōne distinguat. hoc nō cōuenit sibi v̄t psone ē sed vt̄ restringit significatū psone ad diuinā. nec tm̄ sic restrictū debet ɔcedi significare relatiōne i recto. sed solū i obliquo. q̄r psona v̄t i diuis nō significat distinctā relatiōem sī distictū relatiōe. Et q̄z̄t̄s sine calumnia possit ɔcedi psona vt̄ i diuis reputur directe significare relatiū siue relatiō. nō tm̄ debet cōcedi q̄ directe significet relationē. significat em̄ dire cete patrē sed nō p̄nūtate. q̄r pater i diuis dire cete i recto dicit subst̄tēs distinctū siue cōcivable i intellegentiā natura. p̄nūtatis aut̄ dicit illud quo tale subst̄tēs distinguat. Sed Egid⁹. 3. p̄tra illud arguit quidā v̄nerabil̄ doctor̄ sic. q̄. ill⁹. di. q̄r cuž suba temp̄ sit de intellectu pprietatis et distinctiōis. nō ecōuerso. ḡ q̄n vnū nomē nō q̄ p̄ncipal̄ i significat subam et pprietatē. et tm̄ significat v̄trūq̄. opter semq̄ p̄ncipaliter significat p̄ pprietatē q̄ subam. Et posset etiā illud p̄fir 2 mari. q̄r termin⁹ ɔcret⁹ p̄ncipaliter significat formā q̄s̄b̄iectū itē etiā q̄ phs q̄nḡ videt̄ di cere q̄ albū solā albedinē significat. ḡ pater cū sit termin⁹ ɔcret⁹ p̄ncipaliter significat p̄nūtate. et p̄z h̄ nomē psona dum directe significat patrē p̄nūtate nō significabit̄ obliqu⁹ sed i recto. Ad p̄mū r̄ndeo q̄ ille doctor̄ reue Solatio redus ibi loquit̄ disputatiue opinōes alior̄ Adi p̄tractādo. et nō plene ex intētōe ppria. cuius euīcēs signū cē p̄t. q̄r i questiōe immediate sequēte ab eo qđ h̄ pono i nullo videf discri pare. Ad rōem tm̄ r̄ndeo q̄ doctor̄ dicit q̄ pprietas nō est de rōne seu de intellectu sub-

Ad 2

Iarie op
tiones.

dico q̄ p̄petras de q̄ loq̄mūr licet non sit de ratione sube puta deitatis. ēt̄ de itellec̄tu seu de ratione sublīstētis i talib⁹ suba puta p̄ris. cū ipm̄ ōst̄nuat vt p̄petras. ⁊ distinguat vt re latio. Ad scđm dico. q̄ posito q̄ ita sit. puta q̄ patervt pater p̄ncipaliter significz pater nitatē sicut ceteri termini ōcreti. nihilomin⁹ en illud q̄d significat patrēnō vt pater ē. sed vt res subsistes est. n̄ oportet q̄ p̄ncipaliter seu i recto significz relationē. Et q̄ sic est d̄ h̄ noie psona vt iam patuit. ideo nihil ōcludit h̄ me. Varq̄ etiā ⁊ diuersi sūt modi dicēdi diuersor̄ doctor̄ in illo articulo. sed q̄ quasi nullis rōib⁹ fulciūtur. ideo brevissime h̄moi modos p̄currā. Fuerūt ergo quidā dicen tes q̄ psona s̄ diuis antiquitus solū significa bat cēntiam modo aut̄ vt dicūt̄ singulari si gnificat subam. i plurali vō star p̄ supposito

Sed isti q̄zuis quo ad p̄mu vez dicāt. q̄ an tpa Aug. ⁊ etiā t̄pibus suis. cū dicebat psona. solū dabat intelligi suba. q̄ suppositu i natura intellec̄tu significat subam. saltē p̄ncipaliter etiā apud modernos. Propter q̄d Augu. sepius isto modo antiquo vteba t̄ in dictis suis. vt p̄ sp̄litter. viij. de tri. ca. vi. vbi ait. Lū dicimus psonā patris non aliud q̄ subam p̄ris intelligim⁹. Et ibidē ait q̄ per sona dicis ad se t̄nō ad aliud. Sed quo ad scđz isti non bñ dicūt. q̄ q̄zuis numer⁹ singu laris ⁊ plurali variet modū significādi. signifi catōz tñ n̄ variat nisi i noib⁹ eteroctis. Alij dicūt q̄ tā i singulari q̄s i pli h̄ nomē psona i dñnter stat p̄ cēntia ⁊ supposito. Sz nec illō v̄z. q̄ si i pli staret p̄ cēntia ⁊ supposito in dñnter. tuc cēntie dñe n̄ repugret pl̄ificari. Alij dicūt q̄ significat essentiā ⁊ suppositu s̄l ⁊ t̄ eq̄ p̄ncipalr̄. Sed nec illud v̄z. q̄ modi signifi cādi sequunt̄ modos intelligēdi. ḡ tā signifi cam⁹ sicut intelligim⁹. Inde etia d̄. q̄ rō quā significat nomē est diffinirio. cū ḡ plura s̄l ⁊ et eq̄ p̄mo siue p̄ncipaliter n̄ possim⁹ intelligere. ideo plura simul ⁊ eq̄ p̄ncipalr̄ vno noie vnioco non possumus significare.

Articls 4

Quantum adquar tum p̄ncipale. vtr̄ hoc nomē psona p̄diceat pl̄aliter i diuinis. Dicendū q̄ sicut iam patuit psona vt restringit ad diuinā significat suppositu relatiūnū. cū igit talia supposita vt fide cre dimus multiplicērū i diuinis. ideo psona i diuinis pluraliter p̄diceat. Ad argumētū p̄cipale dico. q̄ Aug. ibi loquiſ more antiquo.

Vel dicēdū q̄ p̄ se loquēdo de p̄dicatōe perso ne ipsa ad se dicis. vel saltē non ad aliud. n̄ s̄t̄ restringit ad diuinā. ḡ tc.

Distinctio vicesimaquarta.

Hic diligēter h̄iquini. In ista distinctōe. xxiiij. h̄maḡ tractat̄ d̄ terminis n̄umerib⁹ put accipiunt̄ i diuinis. Et diuidit̄ i duas p̄tes. q̄ p̄mo ōndit q̄ h̄moi noib⁹ significant. Scđo quō tales termini ad h̄ nomē psona ap plicant̄. dis. xxv. ibi. Pr̄terea p̄sideradū tc. Pr̄ma i tres. q̄ p̄mo circa p̄dicta maḡ mo uet q̄oēz. Scđo ponit q̄ois solutionē. Et ter cio solutōis explanationē. Scđa ibi. Si diligēter tc. Tercia ibi. Lū em̄ dicit. Et hec in duas. q̄ p̄mo maḡ ponit sue r̄missionis decla rationē. Scđo gr̄a tal̄ declarationis mouet ⁊ tollitvñā incidentē dubitationē. ibi. Hic nō est p̄mittendū. Pr̄ma i duas. fm̄ q̄ p̄mo declarat q̄ dixerit i terminis pprie numeralib⁹. Scđo in terminis licet nō pprie numeralib⁹. tñ pluralitatē significatibus. ibi Lū aut̄ dici mus distincte. Pr̄ma i duas. q̄ p̄mo insi stit huic declarationi q̄zū ad terminū signifi cātem numeri p̄ncipiū. Scđo q̄zū ad ter minos significates numerz ibi. Item cū dici mus plures. Pr̄ma i duas fm̄ q̄ p̄mo de clarat p̄positū. put vñū q̄d est p̄ncipiū nume ri iungit̄ i diuinis termino essentiali. Scđo put iungit̄ termino psonali. ibi. S̄līr cū d̄. Lic̄a istā dist. quero hāc questionē.

Verum in diuinis sit verus numer⁹. Et videat q̄ sic. quia vñiq̄ est vera trinitas ibi est verus ternarius. ⁊ per sequēs verus numerus. q̄ p̄dicatū essentia leno potest ab eo vere negari i quo p̄cedit̄ esse subiectū. sed hec est cēntialis p̄dicatio. ternarius ē numerus. ḡ p̄cesso ternario esse in diuinis. numerus ab eis non p̄t negari. sed in diuinis est verissima trinitas. ḡ tc. L̄atra nullū accidēs vere ⁊ realiter poterit esse in diuinis seu in deo. cū sit om̄ino simplex. sed nu merus est vez accidēs reale cū sit de p̄dicame to quātitatis. ergo tc. Circa illā questiōz est aduertendū q̄ cū vñitas sit p̄ncipiū nu meri. de p̄ncipiatis aut̄ non possim⁹ debi te iudicare nisi cognitis p̄ncipiis. ergo p̄mo vidēda sunt aliqua de ipsa vñitate que ē p̄ncipiū numeri. Scđo vidēdū est que sit materia numeri pp̄predicti. Tercio que

sit forma numeri siue quid dicat numerus quantum ad suu[m] esse formale. puta vnu[m] numeru[m] sicut suu[m] esse formale sit aliquid extra anima realiter differens a rebus numeratis. Quarto videtur est de eo quod querit.

Articls

Primum
primi.

Lorelarum.

Questio.
Solutio.

Quatu[m] ad primu[m]

Sunt duo videnta. Primo em videtur est que sit differetia inter vnu[m] quod est principiu[m] numeri. et vnu[m] quod pertinet cu[m] ente. Secundo ut vnu[m] quod est principiu[m] numeri aliquod addat super vnu[m] quod pertinet cum ente.

Quatum ad primu[m] dico et differunt sicut positiu[m] et priuatiu[m]. quia vnu[m] quod pertinet cum ente est quid priuatiu[m] sicut significatur eadem em res ut est aliquid in scisla dicitur ens. sed ut est a scisla induisit sic dicit una. Unu autem quod est principiu[m] numeri est quid positiu[m]. eo et constitutus speciem discrete quantitatis. que est vere aliquod positiu[m]. Et illa videtur esse interio Aristote. et metaphysica. ubi vult et vnu[m] quod est principiu[m] numeri opponit numero sicut mensura mensurato. vnu[m] autem quod pertinet cu[m] ente opponit multitudini sicut in diuisibile diuisibili. Ex h[oc] etiam p[ro]p[ter] vnu[m] quod est principiu[m] numeri aliquod modo habet ut inferius ad vnu[m] quod pertinet cu[m] ente. Et dico aliquod modo. quod positiu[m] non est simpliciter inferius respectu priuatiu[m]. cu[m] eius predicatione formaliter non possit recipere directe et per se. Cum enim vnu[m] quod pertinet cu[m] ente predicatur de aliquo ente positivo. hoc non sit sicut et in aliud est positiu[m]. sed sicut est in induisu. Tunc vnu[m] quod est principiu[m] numeri est directe inferius ad ipsum ens. cu[m] sit quid positiu[m] et predicatione entis directe recipiat respectu autem illius vni priuatiu[m] est inferius. nisi inquit illud vnu[m] est in deinceps ab ente. Forte quereret aliquis ex qua radice innascitur illud duplex vnu[m]. R[espondeo] quod sepius vnu[m] oppositorum distinguunt per alterum. et ideo ex duplice multitudine et oppositorum ipsi vni cogitare poterimus innascit illius duplex vnu[m]. Est enim vna multitudine quod innascit ex distinctione et per formaliter quod res specificae distinguuntur. et illa multitudine inuenit in oib[us] entibus materialibus et immaterialibus. Et ideo talis multitudine est multitudine transcedens. et sicut ipsum vnu[m] per cuius replicacionem principium talis multitudine est transcedens et cu[m] ente co[n]uerit. In tali natura formaliter omnis entis multitudine quilibet res est vna sicut se. eo quod non sit altera propter formalem distinctionem sui ab altera. Alia autem est multitudine quod innascit ex distinctione materiali. puta ex divisione et invenit. et hec multi-

tudo sicut suam propriam rationem non inuenit nisi in rebus materialibus quantitate continua informatis. vel in partibus quantitatibus continue ut sunt ab iunctis ceterate. Et hec multitudine proprie dicitur esse numerus quod est discrete quantitatis. Propter quod dicitur in physico et numerus causat ex divisione et invenit. et vnu[m] quod est principiu[m] numeri generalis multitudinis sicut ipsius numeri proprie dicitur est ipm et invenit. quod ut dicitur aliquod solenes doctores. ea de res puta eadem continua ut perficitur in se est principiu[m] numeri. ut autem perficit ea in ordine ad presbiteros et invenit. Quatu[m] ad secundum principiu[m] ut vnu[m] quod est principiu[m] numeri aliquod addat super vnu[m] quod pertinet cu[m] ente. p[ro]p[ter] ex iunctis et vnu[m] quod est principiu[m] numeri super vnu[m] quod pertinet cu[m] ente additum quedam modum cendi positivum generis determinati. Est tamen aduertendum quod in hac matrice etiam antiquis quod moderni varias linias prouiderunt. Autem op[er]a antiqua etiam hic dupl[iciter] erravit. ut p[ro]p[ter] ex dictis auerteretur. ut in metaphysica. Primo quod est quod nulla posuit distinctionem inter predictas duas unitates. nec vna dividit aliquod addere super alteram. Secundo quod videtur quod ipsum vnu[m] quod est principiu[m] numeri est accidentes quod est reale divisus ab eo quod denotat. ideo dicitur quod vnu[m] quod pertinet cu[m] ente pertinet additum aliquod super ipsum ens. eo quod accidentes semper additum aliquod super illud cuius est accidentes. alia si non differentia vnu[m] et ens. tunc esset nugatio dicitur ens vnu[m] quia tamen valeret ac si dicere ens ens vel vnu[m] vnu[m]. Sed ille modus dicitur refellitur per contra. Autem in metaphysica. quod si ens esset vnu[m] per aliquod determinatum. tunc ut sit auerteretur. si illud additum esset aliquod et non esset vnu[m]. tunc vnu[m] et ens non conuerteretur. Si autem est vnu[m]. valeret vnu[m] per aliquod aliud. et tunc erit processus in infinitum. vel est vnu[m] per se ipsum. et tunc pari ratio fuit statim in primo. Et additum auerteretur. quod est ad locutionem rationis Averrois. quod dicitur ens vnu[m] non est nugatio. quod quis vnu[m] et ens non differunt realiter. sed sunt idem. differunt nam ratione. Modus etiam Averrois patitur esse fallitus ex dictis Aristoteles. in codice. ut in etiam quod vnu[m] et ens sunt vnu[m] sicut natura. et sequitur sicut principiu[m] et causa. Dicitur insuper quidam modus. quod vnu[m] quod est principiu[m] numeri. additum super vnu[m] quod pertinet cu[m] ente ratione mensurae. quod tota sua ratio in mensurazione consistit. Importat enim tale nomen vnu[m] parere aliquo tam totius discreti. cuius ratio in ratione mensurae videatur existere. et credo quod isti velint dicere cum phis in physis. quod per aliquota dicitur illa que aliquoties sumpta adequat suu[m] totum. et per seque[re]s est apta nata ipsum mensurare.

Egidij³.

1. Sed alia illud doctor noster i hac disti.
tripli arguit. Primo sic. Ex relatōe nō p̄t
p̄stitui absolutū. sed mēsuratio importat rela-
tionē. q̄ si ratio vnius i mēsuratōe obserteret.
tunc vnu possit p̄stituere numer⁹ q̄ est res ab
soluta cū sit sp̄s quātitatis. ḡ tc. P̄. nihil
obtrahit sub aliquo cōi nisi p̄ illud quod est i
eo. sed relatio mēsure nihil ponit ipsa mēsu-
ra sed solum i mēsurato. ergo p̄ h̄mōi relatōz
vnu quod est p̄ncipiu numeri nō poterit cō-
trahi ad certū genus puta ad gen⁹ quātitatis
2. P̄. p̄ illud q̄d infer⁹ addit sup̄ suū sup̄ius
ipm inferius p̄stitui. sed p̄ rōem mēsure non
p̄stituit aliqd d̄ pdicamēto quātitatis. q̄r mē-
suratio ē quedā passio sine p̄prias q̄ primo
quenit quātitati. et tēndet trāferit ad alia. vt
dicit ph̄us. x. metaph. passio autē nō p̄stui-
it illud cui⁹ ē passio. Ulez ē tñ q̄ ille rōnes
nō cluderet aliqd cōtra illos. si ipsi diceret
q̄ vnu quod ē p̄ncipiu numeri dicit p̄ se ipsa
re substratū tali habitudini sine relatōi mēsu-
re. puta q̄ diceret ipsam rē que est mēsura. re-
lationē autē nō diceret p̄ se sed connotative.
Sed q̄ ad hoc illoz int̄ctōz nescio. iō rati-
ones pdictas i suo vigore stare p̄mitto. Alij
dicūt q̄ vnu quod est p̄ncipiu numeri super
vnu quod quenit cum ente addit ratiōz po-
situā. que tñ non est nisi i anima obiective.
quia hec ratio nō est aliud q̄ clauso indiui-
si inq̄zum indiuisum ē. quā facit i ens indi-
stinctū inq̄zum indistinctuz complēdendo
quasi i esse indistincto ipsuz summādo i mē-
surādo. Et hoc probat sic. q̄r ratio vnu
z ratio numeri i hoc solū differunt q̄ vnu est
indiuisibile. numeris autē ē diuisibilis. sed
clauso diuisor inq̄zum diuisa sunt ē formali
numer⁹. q̄ clauso indiuisi est formal rō vni-
tatis. P̄. vnu quod ē p̄ncipiu numeri co-
sistit i quadā equalitate excludēte plus z mi-
nus. vnu cum dicit vnu fenix. tm ē dicere q̄
nec plures nec pauciores. sed p̄cept⁹ sic medi-
ans iter plura z pauciora ē p̄ceptus positiv⁹.
ḡ tc. Sed hec positio deficit i se duplicit.
Prīo ex hoc q̄ dicit illud p̄stitui. q̄ vnu
exīs p̄ncipiu numeri addit sup̄ vnu q̄d quer-
it cū ente. tm ēse obiective i anima. q̄r illud.
q̄d est extra animā ens reale non ētm obiecti-
ve i anima. sed vnu q̄d est p̄ncipiu numeri
est extra animā vez ens reale. Maior p̄t.
minor p̄t. q̄r auerois. x. metaph. om̄to.
vnu. ostendes differentiā inter vnu quod
est p̄ncipiu numeri. z vnu q̄d quenit cum
ente. ait. q̄ vnu q̄d est p̄ncipiu numeri ē

accidēs additum rei. sed vnu q̄d conuertit
cum ente est id ipm quod res. addita tñ sibi
duplici negatione. puta q̄ est indiuisa i se. et
diuisa a quolibet alio. Cum igit accidēs sit
ei cui⁹ est accidēs. qr accidēs esse ē inesse. ve
dicit. viii. metaph. ergo p̄stitui q̄d vnu exi-
stēs p̄ncipium numeri addit sup̄ vnu con-
uertibile cum ente. nō solum erit obiective in
intellectu. sed erit etiam subiective in re extra
cuius dicit esse accidēs. Deficit scđo in eo
q̄dicit rationē vnu consistere i quadā clau-
siōe quā facit i ens indiuisum comp̄hdēdo
z quasi i esse indistincto ipm mēsurādo. quia p̄
hec verba sequit q̄ ipm vnu sit qd summa-
tum z mēsuratū. quod est alia arist. x. meta-
ph. vbi ait. q̄ numerus ē multitudo mēsura-
ta p̄ vnu. ergo nō summat z mēsurat ipsuz
vnu. sed p̄ vnu cetera mēsura. video ibi
dem ait ph̄us. q̄ vnu se habet ad numer⁹ si
cū mēsura ad mēsuratum. Rōnes etiam
adducere nō cludunt. Ad p̄m ergo dicen-
dū q̄ maior est falsa. q̄ i multis alij dñm p̄/
terq̄z in esse diuisibili z indiuisibili. qr dñm si
cū p̄ncipium z p̄ncipiatuz. sicut mēsura et
mēsuratum. z sic de alij. Ad minorē dico. q̄
q̄uis clausio possit aliquo mō competere taz
numero q̄vni quod est p̄ncipiu numeri. tñ
opposito mō quenit ipsis Nūero em̄quenit
passione taz clauso z mēsurato. sed vnu si p̄p-
tit actiue. sibi competet puta tanq̄ claudenti
z mēsurati ipsum numer⁹. Et sequit ex relatōe
istius doctoris oppositū illius qd int̄cedit. qr
ipse int̄dit cludere q̄sicut numerus est qd
clausum z mēsuratū. sic ipm vnu
sit quoddā indiuisum. clausum z mēsuratū.

Ad 2

Ad scđm dñm q̄ p̄ duplicitē exclusiōz ipsi-
cātē binā negatiōz nō respectu vnu z respectu
distictoz. puta respectu ei⁹ qd ē pl⁹. z respectu
ei⁹ qd ē mun⁹ seu pauci⁹. nō h̄c rōem formalī
ter p̄stitui. z simpli p̄uatiā. cui⁹ oppositū
cludere tu debbas. qr ex duab negatiōib⁹
nō resultat e p̄ollētia vnu⁹ affirmatiōnis nū
ambē negationes sumant respectu vnu⁹. ita
q̄ scđa negatio neget primā.

Solutio
rōne aure.
Ad 1

Quantuz ad secun Articls 2
dū p̄ncipiale. q̄ sit materia numeri p̄p̄ dicti.
dico q̄ materia numeri p̄p̄ dicti sunt res i q̄/
bus fundat forma numeri. puta diuersae res
materiales quaz q̄libet ē p̄tinua. disticta tñ
ab alia. qr illud ē materia numeri ex q̄ mate-
rialē generalē numer⁹. z nūc⁹ generat ex deci-

q 2

- 2 sione & in ui. vt patz. iij. phisicoz. g. tē. p.
ipse res numerate sūt materia numeri p̄prie
dicti. sed res materialē & in ui p̄prie nūera
tur. qz sicut se h̄nt res formalē distictē ad m̄l
titudinē trāscēdētē. sic se h̄nt res & in ui siue
quaz qlibet est i se & in ui ab alia tñ matena
liter disticta ad multitudinē q p̄prie d̄r nūe
rus. sed ille sumāt multitudine trāscēdētē. g il
lenuerant nūero p̄prie dicto. Forte dices q
equ⁹. hō. asin⁹. leo. capra. & sic d̄ alijs q forma
liter dñt etiā numerat̄ nūero p̄prie dicto.
- Instantia**
- Solutio.
- Rn. q ex pte q d̄liber taliū pdicitorz & cō
similiū ē res materialē h̄ns i se & in ui q̄stita
tē. rōe cui⁹ nō d̄m̄ sp̄c. qz vt & in ui sunt eius
dez sp̄c esse p̄nt. ista talia numerant̄ numero
p̄prie dicto. p accidēs autē q differat forma
liter inq̄tū tali numero numerant̄.
- Artic's 3 Quātuz ad tertius**
- principale. q sit forma nūeri siue qd dicat nu
merus q̄tū ad siuū eē formale. Dico q̄ q̄uis
nō habeam⁹ nomē vñitati q̄ naturā forme q̄ ē
numerus abstracte noiem⁹. possum⁹ tñ cā ap
pellare nūerostatē. qz sicut forma & in ui no/
mīat & in ui. sic natura forme nūeral noia
tur numerositas. & ista forma ē vez ens reale
ex̄s i ipsis reb⁹ nūeratis subiectiue tāq̄ acci
dēs realr dñs a subiecto siue a reb⁹ nūeratis.
- Duo ḡ pbabo. Prio q̄ numer⁹ ē vez ens
reale extra aiaz. Scđo q̄ differat a reb⁹ nūe
ratis. Primi pbabo. Illud qd est realr & p
se sensibile ē vez ens reale circūsc̄pta oī opati
one intellect⁹. sed numer⁹ ē h̄mōi. qz. i. de aia
dicit q̄ coia sensibilia sūt numer⁹. figura. ma
gnitudo. mot⁹ & qes. & sicut ibidē p̄z sensibi
lia coia sūt sensibilia p se. lic⁹ nō p̄mo. maior
ēcūdēs. qz sensibile pcedit opatiō & intellect⁹.
- 2 p. figura ē ens reale extra aiaz. ḡ nūerus ē
ens reale extra aiaz. An̄s p̄z ad sensū. etiā q̄
ipsa ē q̄ta sp̄s q̄litatis. iō ad entitatē figure
nihil facit intellect⁹. & in ui p̄babo. q̄ oī figura
p̄supponit numer⁹ tāq̄ aliquid necio req̄stitu. si
ne q̄ ip̄ossible ē ea figura. Impossibile est em̄
ē triagulū siue ternario. & quadrāgulū siue
ternario. vñ eadēnc̄itate q̄ triagul⁹ est cir
cūsc̄pta oī opatiō intellect⁹. eadēnc̄itate an
guli triaguli fundat actualr numer⁹ ternariū
circūsc̄pta oī opatiō intellect⁹. p. sp̄s
vera pdicamen̄ realis est qd realc. s̄ numer⁹ ē
vera sp̄s quātitat̄. vt p̄z i pdicamen̄. & v.
meth. p. oī relatio real' indepēdēs ab aia
req̄rit fudamētū realē extra aiaj. sed dupluz
- 7 dimidiū quoꝝ immediatū fudamētū pōt
ē quaternarius & binarius sunt relatōes rea
les independētes ab aia. qz relatōnes mō nu
meri & modo potētē sūt reales & distictē & tra
relatōes ad quoꝝ esse facit intellectus. vt p̄z
v. meth. maior s̄l patz ex codē. v. p. si nu s
merus q̄tū ad siuū esse formale dependet
ab aia siue ab actu anime numerat̄ vt volūt
aliqui doctores. tūc aia n̄ nūerat̄ nō habet
plures denarios i archa sua diues q̄ pauper.
p̄ns est fallū ad sensū. & in ui patz. qz plura
& pauciora esse nō p̄nt vbi nullus ē numer⁹.
sed si numerus in suo esse ab actu ante depen
deret. tūc anima nō existente in tali actu. puta
hominib⁹ dormītibus nequaq̄ esset nume
rus. & p̄sequēs nec plus nec pauci⁹. Quo Lōdo
ad p̄bationē secūde & clusionis p̄suppono ex
pcedētibus q̄ res distictē quaz in quilibet
est & in ui p̄prie numerant̄. Tūc arguo sic.
Illud quod formalē specificē est & distincū
rebus numeratis. hoc realr differt ab eis. sed
numerus est h̄mōi. ḡ tē. Maior patz. p̄ba
minor. qz res nūerate vel sunt ip̄sē quātitates
& in ui. vel sunt res quātūtē formate
quoꝝ quočūq̄ dato p̄z q̄ numer⁹ formular
& specificē differt ab eis. p. sicut vñitas q̄ ē
p̄cipiū numeri se h̄z ad re quā denotat etiā q̄
fundat. sic se h̄z numer⁹ ad ipsa numerata. h̄z
vñitas ex̄s p̄cipiū numeri differt a re in q̄
fundat. ḡ numer⁹ differt a numeratis. Ma
ior p̄z. qz cū numer⁹ sit ipsa multitudo talium
vñitatis si vñitas realr differt a substrato suo
optet q̄ numer⁹ differt a suo. Minor enīdēs
est auctē & metatoris vt lūpī allegau. q̄ po
nit. x. meth. q̄ i hoc differt vñū qd ē p̄cipiū
numeris ab uno qd & uertit̄ cū ente. qz vñū ei
stēs p̄cipiū numeri addit̄ accidēs realē sup
rēq̄ dicit vna. sed vñū & uertibile cū ente. ad
dit sup ip̄m ens sola rationē. Sed & tārū Scol⁹
p̄me & clusionis isti⁹ terci⁹ articuli qdā arguit
acutus. Nulla realitas videt̄ acquiri i aliquo p̄z
q̄ sit cum alio. q̄ nō acquireret in eo si fieret si
ne illo. Sed si lapis fit p̄cile sine aliquo alio
nō acquireret in eo alijs numerus. si autē cum
aliquo alio acquireret in eo dualitas. ḡ duali
tas siue numerus nō erit aliq̄ realitas. p.
aut talis forma subiectiue erit in qualibz vñi
tate fm se totam. et sic vñū simplex accidens
erit i diversis subiectis. qd ē impossibile. aut
erit in vna sola vñitate. & hoc erit impossibili
us. qz tūc numerus ēc̄ idūsibilis. etiā om̄s
alie vñitatis sup̄flueret. p. si unum̄s etiā

formā realis extra animā. aut erit aliqd vnu
et tūc numerus erit principiū numeri. et pnci
piū numeri pdicabif de numero. aut est plu
res fm ptes ita q vna ps sui recipieb i vno cō
tinuo et altera in alio. et tūc i eodem continuo
essent due quātitates. s. continuitas et pars ipsi
us numeri. P. in his que sunt actu diuisa.
nō potest esse vna forma realis. sed partes
numeris sunt actu diuisse. ergo tc. P. nulla
forma realis extra animā est replicabilis sup
sciplaz. sed ut patet i arithmetica numerus re
flectit sup sciplum. damus em̄ duos binari
os et tres ternarios. et sic de alijs. P. partes
materiales vnius totius nō pnt fieri ptes al
terius sine sui mutatōe. sicut nec ipsa mate
ria sub noua forma fieri pōt sine mutatiōe. s.
vñitates q sunt ptes materiales vnius qter
narii sine aliquā sui mutatōe p solaz vnius vni
tatis additioem efficiuntur partes quinarii.
P. impossibile est q vna et eadē res nume
ro existēs extra animā sit in decem homībus
et in decem equis. sed p̄hus dicit. uij. phicor. c.
et tpe. q idem est denarius decem equoz et de
cem hominū. P. potest hoc idez argui sic.
Illiud quod est cōcētū nō enti nō potest cē
forma realis existēs extra animā. sed nume
rus est cōis enti et nō enti. q nō minus pote
runt numerari chymere vel hircocerui q la
pides vel ligna. P. forma existēs i partiu
z oñexio que oñexio solum fit p animā nō po
test esse res extra animā. numerus est hmoi.
quia partes numeri in re extra nullam habet
oñexionē. cum possint esse separe loco et sub
iecto. P. si numer⁹ esset ens reale extra ani
mā. tūc vna pars subiecta pdicamēto quā
titatis haberet plures entitatis reales specie
differētes q̄ oia alia pdicamēta. psequētia
ps. q̄ i speciebus numeroz est processus i in
finitū. sed psequētē ē falsum. quia cū ens et bo
num pueratur illud qd infinitas compēdit
entitatis reales infinitas compēdit bo
nitas. et p psequētē pdicamētū quātitatis
esset pfectus et melius omib⁹ alijs pdicamē
tis. qd ē absurdū et iaudicū. Itē sedaz cō
cl̄oem pōt argui sic. Si numer⁹ realiter dif
ferret a numeratis. tūc statim datus duobus
numeris infinite erūt quātitates i actu. qns
ē impossibile. g. et tāns. pbat oñitia. qd dualitas
illor⁹ duoz numeroz differret realiter ab eis tā
qz a līnis substratis numeratis. et si habem⁹
tres entitatis. et trinitas illaz triū entitatum
differret realiter ab eis. et sic habem⁹ quaterni
tate. et eadē ratiōne illa quaternitas differret ab

illis quattuor entitatibus tāqz a suis nume
ratis. et sic simultanei infinitae entitatis resulta
būt. P. si numerus est forma realiter inext
stis numeratis et differētes ab eis. vel erit tota
i toto suo subiecto et tota i qualibet parte. vel
tota i toto et fm pte i parte. Primiū ē impossibi
le. q̄ rōis forma exis tota i toto et tota i qua
libet pte est indiūibilis. et sic numerus nō es
set numer⁹. nec et̄ d̄ pdicamēto q̄titatis. Nec
scdm ē possibile. qz vnu numeratoz p̄t esse vnl
tra mare et aliud citra. ppter qd non p̄t aliq
oñexio vnuis forme realis i ipsis inueniri.

P. impossibile est aliquā formā realē abso
luta alicui advenire et ab eo recedere sine om
ni sui mutatōe reali. sed dato vno numerabi
lium nō est i eo aliquis numer⁹. posito vero
alio numerabilium ponitur i eo numerus. et
ablato illo alio auferab isto numer⁹ sine ta
mē omni sui mutatōe. ergo numerus nō po
terit esse entitas absoluta realiter differētes ab
ipsis numeratis. Sed illa q̄zis sunt ma
gne apparetē. tñ nō p̄cludit. ideo predictas
duas oñclusiones p̄firmato qualibet vno me
dio. et incep̄ soluā rōes iam inductas.

Primiū sic. Illa est forma realis extra ani
mā de qua p̄batur passiōes reales ab anima
nō dependētes. numerus est hmoi. qz de nū
ro p̄batur paritas et imparitas. equalitas et
inequalitas. multiplicitas et paucitas. et cete
ra talia que om̄ia vidētur esse reales passiōes
seu p̄prietates. Oñclusionē secundam p̄fir
mos sic. Sciente reales in eadem parte realis
phie formaliter p̄differēte requirūt subiecta
formaliter et realiter p̄differēta. Sed arithmeti
ca et geometria i parte phie realis que dicitur
mathematica sunt scie realiter cōdifferēta. et
nummerus subiecti arithmetica. numeratū p̄o
puta ipm continuū subiecti in geometria. er
go tc.

Et p̄firmatur. qz species eiusdem ge
neris ex opposito p̄differētē realiter differēt.
sed numerus cum sit discreta quātitas. et nu
merata cum spectet ad triniam quātitatem.
ut patet supīsunt i codem genere quātitati
tis ex opposito p̄differētē. ergo tc.

Ad pri
mū igit̄ inductū ē primā ocl̄oem dicēdūz q
maior ē falsa. ex hoc em̄ q̄ vna nota produci
tur cū alia resultatē qualibet nota aliquid de
dulci melody quod nō reluitare i ea si sola
pdiceret sine alta nota. In multis etiā alijs
illa maior patit instātiā. Ad secundū di
cendū q̄ illa distinctio est insufficiēs. qz for
ma que est numerus nec tota i qualibet vni
tate fm se sumpta. nec est tota i vnitate tm̄.

Lōtra ista
p̄firmatio
p̄cl̄onū

Lōforma
tio scde cō
clusiōis.

Solutio
rōnū ē p̄
mā ocl̄o.

Ad

Ad

- Ad 3** sed ē totā oībō suis vnitatib⁹ sūl sūptis. Qia em̄ nūerata p aliquē numeraz sūl sūpta mēdet ta li nūero tāqz vnu subiectū adeq̄tū. Ad ter cū dōm q̄ oīs nūer⁹ ē aliquid vnu. qz vnuqd q̄z h̄z de entitate tm̄ h̄z de vnitate. Illud tñ vnu qd̄ pdicat de vnoqz nūero nō est vnu qd̄ ē pncipiu nūeri. h̄z ē vnu qd̄ puerit cū en te. Ad quartā dōm q̄ maior ē falsa. loquē dote forma discrete nature. qz illa de naſa ſua h̄z q̄ ſuū ſubſtratuſ ſit actu distinc̄tū. Ad v. dōm q̄ numer⁹ pprie dicit⁹ nō replicat ſue reflectit ſup ſeipm. i oībō em̄ talib⁹ replicatōibus aut multitudine q̄ ē dōra entis. t circuit om̄e gen⁹ replicat ſup leipaz. ſicut cū d̄r duo bina riq̄ anguloz. hic nec replicata dualitas. nec illa ſup quā replicat ē numer⁹ de pdicamēto q̄z titatis. qz neutra fundaſ ſi rebo diſtictis. qua rū tñ quelibet ſit vnitua. t video vtraqz tal' diſtictas reducēda est ad multitudinē q̄ est dōria entis. Aut pdicata multitudino replicat ſup numer⁹ pprie dictū. ſicut cū dicit̄ duo bina riq̄ lineaz. vel tres ternari equoꝝ. t tūc multitudino q̄ replicat nō est numer⁹ pprie dict⁹. qā p̄ immediato ſubſtrato nō mēdet ſibi res diſtincte quarū quelibet ſit vnitua multitudinē. tñ ſup quā ſit replicat ē numer⁹ pprie dict⁹.
- Ad 6** Ad ſexū dicēdū q̄ p illud argumētu ſi eſet vnu pbareſ q̄ forma dom⁹ nō eſt forma realis extra aīam. qz ſūdamētu et pteres in ſe nullā nēco capiūt mutationē ex adiūctione ipſius recti. t tñ ex hoc resultat forma dom⁹ q̄ an nō fuit. t ad ſolā subtractionē eiusdē dato q̄ tā ſubtiliter deponat q̄ ex hoc nulla species motus vel mutationis i ſuūdāmēto recipiat nihilomin⁹ depdiſ ſorma dom⁹. Et idē patet in om̄ibus figuris. Ad subtractionē em̄ vel additionē vnu anguli ſp̄ mutaſ species figurae. Ex quib⁹ om̄ibus patet q̄ maior est falsa.
- Ad 7** Ad ſeptimū dōm q̄ denari⁹. x. equoꝝ t. x. hoīm nō ē idē denarius nūero ſed ſpecie. Ad octauū dicēdū nego minoꝝ. ad pbatōz dico q̄ multitudino q̄ numerāl ſigmetā nō ē multitudino realis ſed ficta ſicut ſi pila numerata.
- Ad 8** Ad nonū nego minoꝝ. qz ſi nulla eſt aīa. ad huc triāgulus tres h̄ns angulos vñ ſūdar̄ ternariuz t actualiter. Ad pbatōnē dōm q̄ forma entitatis discrete nō requirit in extionē i ſuo ſūdamēto. ſed potius requirit diſtinctio nē. Ad decimū dicēdū q̄ ens pure mathe maticū abſtrahit taz a bono q̄ a malo. t video vna ſubſtrata plus haber de bonitate t pfectio ne q̄z quicqz numen ſm ſeſupti q̄z ad p pria entitatem. Etiā pōr̄ dici q̄nūq̄ ē dare nu

meros actu infinitos. ſicut nūq̄ ē dare vnitum actu diuīſ ū infiniti infinitū. Ad pri mū induc̄t ptra ſcđaz pclusionē dico negādo vntia. ad pbatōz dico q̄ dualitas duoru nūeroz nō differt ab eis. qz pprie nō ē nūer⁹. cū immediatū ſuū ſubſtratu nō ſit vnitua quātitas. Sed h̄moi dualitas reduc̄t ad multitudinē q̄ eſt dōra entis. Et ſicut dico de dua litate illa. ſic eodē mō dico de oī multitudine cui immediatū ſubſtratu nō ſūt res quaz q̄lvet ē vnitua. Ad ſcdm dico q̄ forma q̄ eſt Ad 2 numerus ē tota i toto ſuo ſubſtrato. qz om̄a nūerata mēdent ſibi ſicut vnu ſubiectū adeq̄tū. nō tñ eſt tota i qualibet pte. nec etiā pars eius pprie eſt in pte ſubſtrati ſicut euidenter appetat de forma dom⁹ t de oībō figuris. forme em̄ tales ſūt illi⁹ dōtōis q̄ nō diuidūt diuīſione ſubiecti. ſed q̄cūqz pte integrali ſubiecti mutata mutaſ ſota forma. Unī poſſem⁹ di cere q̄ triplex ē forma. Quedā ē tota i toto. et diuīſionē ſic tota i q̄lvet pte ſicut aīa i ſtellectiua. Alia ē to forma. tā i toto t ps i pte ſicut forma eq̄ vel lapidis. Tercia q̄ ſic ē tota i toto. q̄ ps pprie nō ē in pte. ſicut forma q̄ ē numer⁹ vel figura. Nō em̄ diuidūt forma tal' diuīſio ſubiecti. h̄ ſublata q̄ cūqz pte ſubiecti tota forma tollit. Ad. iij. di Ady co ſicut ad lexiū pme pclusionis dictū eſt.

Quātū ad quartū

Articlo 4

pncipale. vtz i diuīſ ſit ver⁹ nūer⁹. dōz q̄ numer⁹ pprie dicit⁹ nō ē in diuīſ. qz illa forma q̄ ſūdaſ ſi rebo diſtictis quaz q̄lvet ē vnitua nō pte ē pprie i diuīſ. numer⁹ ē h̄moi. vt p̄cē ſcedētib⁹. Maior p̄z. qz nullū vnitua ſep̄ible i diuīſ. P. i diuīſ nō ē q̄titas. ḡ in di 2 uis nō ē nūer⁹ pprie dicit⁹. vntia p̄z. qz ad op̄oſtū vnti ſequiſ oppoſitū aīitū. P. vbi 3 cūqz pprie ē dare nūer⁹. ibi p̄pē ē dare totū; t pte. h̄z i diuīſ n̄ poſſum⁹ dare totū; t pte. vtz p aug. 3 maximū. li. iij. c. x. H̄z h̄ opino ſūt ſuū. cuī ſotia obmitto cā breuiat̄. Ad Opino. argumētu pncipale dōm q̄ trinitas in diuīſ n̄ ē nūer⁹. ſed ē multitudino nō dōris a pſonis pale argu ſeu a relatiōib⁹ q̄z vnoſat. t tal' multitudino re duc̄t ad multitudinē trāſcēdētē.

Distinctio vicesi maquinta.

P **R**eterea cōſi
derādū. Hic mḡ ſeſupti ſigmu

ficātes intelligēdi sunt. cū huic nō psona applicat. Et diuidit i duas. qz pmo mouet hāc qōem. vtz dicēdo tres psonē dūie. vel alia ē psona pnis. vel alia filij. hoc nomen psona significet diuinam cētiā. Et arguit ad vtrā qz partē. Scđo psequit qōem. ibi. Persona em ut sūp. Et hec i duas. qz pmo psequit qōem alioz opinionē. Scđo psequit eā fīm p. rā intēriōne. ibi. Sciedū cīgīt. Quātum p. mū ēaduertēdū p. quidā fuerūt illi? opī uōis p. cī dīcīt tres psonē dūie. hoc nomen psona significet diuinā cētiā. ideo mōr duo facit. qz primo recitat motiua istiū opinionis. Scđo arguit ptra inūctores istius positōis ibi. Sed qd īndēbūt. Prima i duas. qz primo mōr adducit eoz rōes. Scđo ostēdit qli ter ipsi ad oppositas obiectōes respōdet. ibi. Quibūdā videt. Tūc sequit illa ps. Si enduz ēigīt. Et diuidit i duas. qz pmo mōr in tra sua intēriōne qōem pdicātā determinat q ad termios nūmerales. Secūdo q ad termios alietatē significātes. ibi. Deide qrl. vtz fīm ēadē. Prima i duas. qz pmo istiū questōis de terminat veritātē. Scđo īndēdō obiectōibus tollit falsitatē. ibi. Ad hoc autē qd illi. Tūc sequit illa ps. Deinde querit tc. Et diuidit i tres ptes. qz primo qstū ad terminū alietatis qōem renouat. Scđo veritatē tenēdā insinuat. Et tertio dicta sua recolligit. et auctorita tibō sanctoz roborat. Scđo ibi. Ad qd dici mus. Tercia ibi. Ex pdictis colligit. Līca istā distinctionē. xxv. quero.

Vtrū hoc nōmē psona deo et creatu ris dicat equoce. Et videt qz sic. qz plō differūt deus et creatura qz celestia et inferiora. sed fīm p. mē. i. de suba orbis. qciu. qz dicūt de celestibz et inferioribz dicunt equo ce. g. tc. Lōtra. que simplē sūt equo ca vnu alterz nō picipiat. sed psona creata est p parti cipatione psona talis. psona qz dūia essenti aliter et nō picipiat. ergo tc. Quattuor breuissime dico i illa qōe. Pmo qz hōmē psona deo et creaturā nō dō equoce. Scđo q nō dō vnuoce. Tercio qz dō analogice. Et qrtō qz hōmē analogia magis declinat ad eq uocationē qz ad vnuocationē.

tida 1

Primus probō sic. + qz nōmē significās aliq p. lā nō dō pprie equo ce de eis nīl ip̄is p̄petat eq̄ pmo. Iz hōmē psona rōe dignitatis a qz ip̄onis vt patuit p̄us p̄ueit et magi dūiūlūppositi qz hūanis. g. tc.

Et confirmat. qz qnūcūqz aliqd p̄dica t̄ p̄lib. Lōfirma t̄ sic tñ qz vni p̄uenit simplē pfecte et alteri p̄tici patiue. digniori mō dī de eo cui p̄uenit cētiā literāqz de eo cui p̄uenit p̄ticipatōz. sed nō so lūb nomē psona sed oēqz p̄uenit deo et crea ture deo p̄uenit simplē pfecte. creature autē p̄ticipatō. g. nō dīcēt de eis simpliciter equoce.

Sed forte dīcēt qz p̄hs i pdicamētis dīcēt ens p̄dicari equoce de. x. pdicamētis. et tñ ens p̄incipalius dī de suba qz de accidēte. R. qz p̄hs i pdicamētis loqz large et nō stricte sive p̄pē de equocatōe. z. iō rāqz logicz large loqns z nō pprie dīcēt ip̄m ens esse equocū. sed. u. i. metaph. magis pprie loquēs nō dīcēt ip̄lūz esse equiuocū sed analogū.

Instantia

Solutio

Secundā cōclusiō

Articls 2

nem pbō sic. Ea qz differūt generē nō p̄nt hē vnu nomē qd ip̄is vnuoce p̄ueniat. sed res significate p̄ hōmē psona i diuīs et hūanis dīt genere. g. tc. Maior p. v. v. phicoz. vbi p̄hs pbat qz pprie vnuocatio cēnō p̄t nīl i spē spālissima. Sz forte dīcēt qz quoqz est vna rō sive diffinītio illa vident ēē vnuoca. Sed diffinītio psonē data p Rich. s. intelle ctualis nature incōicabil' subsistētia. ēcōis psonē diuīe. hūane et angelice. g. nōmē psonē dīcēt de his vnuoca. R. qz illa nō ē diffinītio pprie dīcta. sed ēqdā descriptio analogā. qz etiā ipsa talis descriptio fīm prius et posterius dīcēt de deo. angelis et homīb.

Instantia

Solutio

Conclusiō terciā

Articls 3

p̄z ex duabus p̄cedētibz. qz nōmē exīs aliq bus cōe. et nec vnuocē equoce p̄uenit ip̄is nōcō videt qz ip̄is p̄ueniat analogice. maxi mesi vni p̄uenit p̄ pri et alteri p̄ posteri. sed nōmē psonē ēcōe deo et creaturis. et nec vnuocē nec equoce ip̄is p̄uenit. et deo p̄uenit p̄us qz creaturē sicut iā patuit. g. tc. Sz forte dīcēt qz cū modō significandi seqt̄ modū intelli gēdi. igīl qd primo a nobis intelligit illō p̄ no mia a nob̄ imposta p̄mo significat. Sz p̄i in telligim̄ psona creatā qz diuinā. g. tc. Rn̄ deo qz lex qstū ad modū significati qz sequit modū intelligēdi viatoris hōmē noīa impo nētis prius p̄ueniat hoc nōmē psona creatu re qz creatori. eo qz creatura sibi magis sit nota. prius tñ p̄uenit teo et siderādo pfectōz ad quā significādū tale nōmē est impositū. p̄ta incōicabilē subsistētia intellectualis natu re. eo qz talis pfectio i infinitū modo pfectiori

q. 4

repas i deo q̄ in quacūq; creatura.

Articls 4 Lōclusionē quartā

pbo sic. Q: quicqd ducunt fīm vñū nomē rebus simplē eternis t rebz tpalibz. magis vide tur eis p̄ter equiuoce q̄ vniuoce. sed perso ne diuine sunt simplē eterne. t humane sunt instantia tpales. ḡ t̄c. Sed forte diceſ q̄ fīm hoc h̄ nomē suba de angelis t homibz magis diceſ equiuoce q̄ vniuoce. t hoc nomē corp̄ de celesti bus t inferioribz s̄l̄ magis diceſ equiuoce q̄ vni uoce. cū illa sint eterna. ista v̄o tpalia. Rn̄ deo q̄ nec angelus nec selū uet aliqua creatura pprie t simplē ē eterna. sed solus deus eternus dicitur d̄z etiā fīm grāmaticos. q̄ eternū dīc̄ ab e q̄d ē extra. t terminū. quasi extra termi nū posuit. sed ois creatura h̄ terminū expte an. q̄r nō fuit ab eterno. cū habuerit p̄ncipiū sue creationis. Et iā ois creatura inq̄stuz de se est haber terminū ex p̄tē post. q̄r fīm Aug. sup̄ H̄en. ad l̄ram. q̄cito omnipotētis dei manus ipaz creaturā p̄sernare desineret. in nihilū rediret sicut ex nihilō facta est. t ideo nō ē simile de angelis t celis respectu inferioz. et de deo respectu creature. Ph̄i t̄n qui ponit angelos t sup̄celestia ab eterno fuisse. de plāno ccederet q̄ ea que dicunt de istis superioribz. t de istis inferioribz corruptibilibz. magis dicunt eq̄ uoce q̄ vniuoce. Propter q̄d dicit ph̄s. x. metaph. q̄ corruptibile incorruptibile p̄ diffe runt q̄ genere. Et Auerrois in de suba orbis ait. Quocūq; dicunt de sup̄celestibus t inferioribz orbis dicūt equiuoce. Et p̄ hoc pat̄z ad ar gumētum principale. Credidit em Auerrois h̄moi sup̄celestia esse simpliciter eterna. q̄uis ipse i tali materia sibyp̄si q̄nq; p̄tradicat

Distinctio vicesimasexta.

Nunc de pro
prietatibus t̄c. Postq; m̄gr tractauit tenobz q̄ de etiētibz in diuīs dicunt. hic incipit tractare de ppri etatibus quibus h̄moi nomia imponunt. Et diuidit i duas pres. Nā p̄mo tractat de p̄p̄p̄s. Sc̄do de cōibz approfatis. di. xxxi. ibi. Prēterea p̄siderari optet. Prima i duas. q̄r p̄mo tractat de ppri etatibus p̄sonas p̄stitutibz. Sc̄do de ppri etatibus nō p̄stitutibz. p̄sonis tñ inextibz. di. xxvij. ibi. Prēterea p̄siderari optet q̄r nō tñ tres. Prima i duas.

q̄r p̄mo tractat de noībus ppri etatum p̄sonaliū fīm se. Secūdo videt nomina p̄pri etatum ad noīmina personarum compare. distinctione. xxvij. ibi. Hic potest queri. Prima in duas. Nā p̄mo ostēdit quomō hoc nomē hypostasis est in diuīs admittendū. Secūdo assignat nomina ppri etatum hypostases constituentū. ibi. Jam de ppri etatibus. Ista in duas. quia p̄mo assignat triū diuīnū personaz tres constitutivas ppri etates. Secūdo circa ppri etatum filij t spiritus sancti mo uer quādā dubitationes. ibi. Hic queritur quomodo. Prima in duas. q̄r p̄mo ostēdit quos sunt h̄moi ppri etates. Secūdo ostēdit q̄ numerliter sunt tres. Secūdo ostēdit q̄ generliter seu q̄tum ad modum generis sunt relatiōnes. ibi. Quo circa. Sequit illa pars. Hic querit t̄c. vbi p̄mo magister mouet circa proprietatem filij vnam questionē. Secūdo immediate adiungit suā responsione. ibi. Sed magna est distantia. Et hec in duas. Nam p̄mo suā responsionē magister recitat inq̄stum tangit ppri etatum ipsius filij. Secūdo virtutē eius responsionis adaptat inq̄stum tangit ppri etatum sp̄sanceti. ibi. Ita etiam de sp̄sanceti. Et ista secunda diuiditur in tres partes. q̄r p̄mo ostēdit in quo sensu sp̄um sanctum ppri appellamus donū. Secūdo in quo sensu ipm proprie nominam sp̄um sanctum. Et tertio remouet quorūdam dictum quod veritati videt esse p̄trariū. Secūda ibi. Hic queri solet t̄c. Tercia ibi. Quidā tamen putant. Circa istaz. xxvi. distinctiōne quero.

Vtrum p̄sonae diuīne relationibz distinguātur. Et videt q̄ nō. q̄r in diuīnū substātie nō p̄stitutū relatio ne. Sed fīm Dama. li. iij. ca. vi. p̄sona imp̄rat in diuīnū i generē substātie. Contrā illud quo diuīne p̄sona multiplicat illo distinguitur. sed fīm Boetii in libro de trini. etia cōtinet vnitatē. t relatio multiplicat trinitatē. ergo t̄c. Hic quatuor sunt vidēda ratione quattuor opinionū. que ceteris p̄termissis ab antiquis tempibz fuerūt solēiores i illa materia. Primo iugē vidēduz est. ut p̄sonae diuīne distinguāntur absolute. Secūdo utrūz distinguāntur origine. Tercio utrūz distinguāntur diuīna relatione. Et q̄rto dato q̄ sic. utrum cum tribus suppositis relatiōne distinctis sit dare vñū suppositū ab solūq;.

Quātūz ad prīmū

Articls 1 Vtrū psonē diuinē distinguant̄ absolute sic pcedā. Primo em̄ ostēdā q̄ i diuinis nō sūtria supposita p̄prietatib⁹ absolut⁹ disticta. et ad ducā ī h̄m̄ opinione linconien. cū suis moti⁹ us. r̄ndeb⁹ ad ea. Scđo oñdā q̄ psonē nō distinguunt̄ modis absolut⁹. q̄s qđā appellat̄ modos h̄ndi pfectiōz. et recitab⁹ opimōz oppositā cū suis moti⁹. r̄p̄is r̄ndeb⁹

Articls 2 Prīmū p̄b̄ sic. Om̄e qđ sic sebz q̄ ipm̄ i quolibet est melius q̄s nō ipm̄. hoc dicit p̄fēctiōnē simpli. Sed om̄e absolutū formaliter exēs i diuinis ētale q̄ ipm̄ i quolibet est melius q̄s nō ipm̄. ut pat̄z p̄ Anfel. monologion. xv. igit̄ si diuinē psonē distinguunt̄ p̄prietatib⁹ abso lutis. tūc aliq̄ pfectio simpli eet i q̄libet perso na q̄ nō eet i alia. t̄ sic cuiilibet diuinē psonē de ficeret̄ due pfectioes simpli quibus alie due psonē ab ipsa differrēt. quod nō solū est ḡtra fidē. venientiā ḡtra vera phiam. et sp̄aliter ḡtra Arist. v. metaph. et om̄en. ibidē. ca. de pfectiō.

Articls 3 P̄. si nō om̄is absoluta pfectio eſſet in qualibet diuinā psonā. tunc maior pfectio et bonitas eſſet in tribus psonis q̄s i vna tm̄. qđ in libro. de trini. negat Aug. tanq̄ deuīi a catholica veritate. P̄. si diuinē psonē eent̄ p̄prietatib⁹ absolutis ab iūicē distincte. tunc vel nulla diuinā psonā eſſet producibilis. vel natura diuinā eſſet mutabilis. conse quens q̄stum ad vtrāq̄ sui partē eſſet impossi bile. ergo et antecedēs. sequētiā. p̄b̄. q̄r om̄is natura i qua forma absoluta innascit̄ ex reali productiōe. illa natura necessario mutat. sed si aliq̄ psonā diuinā absoluta p̄prietate osti tuta p̄ducere. tūc i natura diuinā p̄ realē p̄ductionē forma absoluta innascereſ. illa for ma q̄ psonā p̄ducta ostiuit. vel ḡ psonā diuina nō p̄ducereſ. vel natura diuinā mutabitur.

Articls 4 P̄. talis absoluta p̄prietas p̄pata ad eentiam necio h̄er̄ r̄dem actus vel potētie. q̄r q̄nīcūq̄ aliq̄ duo absoluta sit sil. opt̄z q̄ vnu h̄eat̄ roez act⁹. et alter roez potētie. Sz h̄moi psonal⁹ p̄prietas nō pot̄ h̄rei tali p̄patē et rationē potētie. q̄r tunc nō posset dare ipsi perso ne esse incoicabile sive psonale. Nec essentia pot̄ habere roez potētie respectu h̄moi propri etatis. q̄r ipsa eſſet purus actus et infinit⁹ clau tens in se necessario oēm rationē actualitatis et p̄sequēs nō pot̄ capere esse ab aliquo alio actu. Sed p̄trarū istius opinionis probat̄ linconien. et sui sequaces. et roes eoz ut pi. tria conueni.

plurimū probat̄. q̄ psonē diuinē nō distinguit̄ relationē. et p̄sequens reputat̄ se probasse q̄ distinguant̄ principijs absolutis. Arguunt̄ igit̄ primo sic. Q̄is relatio p̄supponit an se illud qđ referit h̄moi relationē. sed essentia diuinā nō referit. quia ipsum suppositū referatur. ergo diuinā relatio non constituit̄ nec distinguunt̄ suppositū. sed p̄supponit ipm̄ esse di stinctū. P̄. ois relatio realis p̄supponit rea lez distinctiōem extremoz. ideo em̄ fm̄ p̄hm̄ idētitas nō est relatō realis. q̄r extrema nō sunt realiter distincta. sed relatōes diuinē sunt relatōes reales. ergo p̄supponit sua extrema. sc̄ ipsa supposita realiter esse distincta. et per p̄sequens nō distinguit̄ ea. quia quod p̄sup ponit̄ ab aliquo hoc nō innascitur ab eo.

P̄. si virtute generationis in esse genito. si lūs constitueret filiatione. tūc nō magis ge neraret̄ filius q̄s pater. oñs ē falsum. ḡ tānce dēs. falsitas oñtis pater. pbat̄ p̄tūte. q̄r per generationē nō minus generanti acquirunt̄ propriū ad aliquid q̄s acquirat̄ filio. Si igit̄ fili⁹ ex hoc dicit̄ gigni. q̄r p̄ generatiōz sibi ac q̄ris filiatio. eadē rōne p̄ generareſ. q̄r sibi per generationē acq̄ri p̄nitas. P̄. relatio ori gnis i suo immediato fūdamēto nō fundat̄ nisi mediāte actu origis. cū igit̄ suppositorū sit agere. ḡ om̄is relatio originis p̄supponit suppositū ex cui⁹ actu innascit̄ talis relatio. et p̄sequens p̄mordialiter nec cōstituit̄ suppo sitū nec distinguit̄.

P̄. formale distinciū suppositi ē fm̄ se incoicabile. s̄z nec filiatō nec p̄nitas ē fm̄ se formaliter incoicabilis. manor p̄z. q̄r si formale p̄stitutiū suppositi nō eſſet in coicabile. nec suppositū eet qđ incoicabile. mi nor p̄bat̄. q̄r si filiatō seu p̄nitas eſſet forma incoicabilis. aut hoc eſſet inq̄stum relatioes sūt. aut inq̄stū filiatō et p̄nitas sūt. aut in q̄stum relations diuinē sūt. Nō p̄mo mō. q̄r tūc nulla relatio eſſet coicabilis. et sic nec in creaturā suenient̄ relatōes sūt. Nec scđo mō q̄r tūc i nulla natura possint innaturi plures filiatōes aut p̄nitätēs. Nec tertio mō. q̄rtūc cois spiratio cū sic diuinā relatio nō eſſet coica bilis. qđ eſſet falsum. cū filio coiceſ. Et p̄fir mat̄. quia si prima psonā in diuinis prius sp̄rasset q̄s genuit. tunc sp̄u sancto oñunicasset vim generatiū cum respectu p̄posito ad generatōem. et oñs p̄nitas fuſſet coicabilis.

P̄. q̄n̄ aliquis actus antecedit aliquē termi ni. tūc antecedit om̄e illud qđ sil naturalis ē cū illo termio. Sz generare qđ eſſet actus psonē p̄mō antecedit filiationē que ex ipso innascit̄.

Lōfirmat̄

7 ḡ etiā antecedit p̄nitatē. cū relatiōes opposite
sint sūl' natura & naturali iūelligētia. vt dī in p̄
dicamētis. ḡ p̄nitatis nō ɔstituet suppositūz
generās. s̄z plupponit ipm̄ ɔstitutū P̄. si re
latio dīna ɔstitueret suppositūz. aut h̄ faceret
vt ɔpas ad ecentiā. & vt sic qz trāst̄ i ecentiā. re/
latiō non ɔstitueret sed luba. aut vt ɔpas ad
oppositū. & hoc nō. qz sic nō h̄ modū inepi
st̄cis. sed h̄ modū adellendi. p̄ncipiū autēz
ɔstitutū inepist̄it ei qd̄ ɔstituit. P̄. argu

8

8 itus, sed h₃ modū auctoritatis, principia autem
constitutiuū inexistit ei qd̄ constituit. P. argu-
it qd̄ modernū sic. Natura excellentissima d₃
suppositari suppositatōne excellentissima. h₃
suppositario aboluta ē excellentiō relativa. ḡ
9 zc. P. supposita substancialia debet supposi-
tari p̄ncipis substancialib. sed diuīa supposi-
ta sunt supposita subalit. ḡ zc. P. pfectissi-
mū suppositū d₃ constituti p̄ pncipiuū sui gene-
ris. h₃ diuīa suppositū ē pfectissimū tē subā. ḡ

II sūn ɔstututiū p̄ncipiū n̄ p̄t eē relatio. P
suppositari p̄ncipiū alteri⁹ generis i natura
suppositata arguit ip̄fectioz. sicut p̄z de accidē
tib⁹ q̄ suppositat⁹ p̄ sbaz. vñ vt dicūt si natura
hūana eēt simpl⁹ p̄fecta. a supposito dīno nō
posset suppositari. sed i natura diuīa nulla ē
ip̄fectio. ḡ nō poterit suppositari p̄ p̄ncipiū al
teri⁹ generi. puta p̄ relationē. Et illas q̄ttu
or rōes frāciscus de mayronis asserit eē insi
lubiles. qz dicat eas eē trāscēdentes. ppter qd
dimittit eas insolutas. qz quis p̄clusionē tenē
re nō videat. Sed mihi videt q̄ ille cū p̄

Solutio
Ad.i.roey

3d 2

2d 3

co. q̄ quis i creaturis relatio realis acquirat
in generare. hoc tñ est impossibile i prima per-
sona diuina. q̄ eo ipso q̄ talis persona ē innaci-
bilis ratione prima. impossibile ē q̄ paterni-
tas vel aliquid aliud reale in ipsa sit productus
v̄l' acquisiſtū. Dato em p impossibile q̄ persone
diuine absolutis proprietatis pſtituerent et
distinguerent. adhuc filiatio acquireret i ſup-
poſito genito. in patre v̄o paternitas nec poſ-
ſet eē cōicata. nec pducta. nec acquisita. co q̄
oia illa repugnat pſone omnino prime in diui-
nis. Ad quartū dicēdū q̄ quis maior ali
quo mō sit vera i creaturis. i diuis tamē ybi
actus originis et relatio originis ſunt idē reali-
ter. ibi vnum illoz nō respicit mediatus vel
im mediatus ipm fundamētu niſi fm nost̄
modū intelligēdi. Eadē em res vt habet mo-
dū inexistens p̄prietatis. pſtituit pſonaz pa-
tris. et vt ſic dicit p̄prietas pſonalis. et eadem
res vt habet modū erumpens originis dicit ge-
neratio. ſed vt ē ratio referēdi pdicuſ ad pde-
ctū dicit relatio. Ex quib⁹ patet q̄ maior illa
ſub eo ſenſu ſub q̄ accipit ſt falsa. Ad q̄n. Ad ſ
tū dico ad minorē dicēdū et ei p̄bationē ſil q̄
prīmas in diuis est incoicabilis. nō inq̄tūz
est relatio. aut inq̄tū paternitas. aut inq̄tū
diuina relatio. ſed inq̄tū diuina pater-
nitas et inq̄tū diuine pſone p̄prietas. Sic
em forma ſubalii ſortis ē incoicabilis. nō tñ
inq̄tū est ſuba. nec inq̄tū ſubſtātia huma-
na. ſed inq̄tū forma ſubalii ſortis. ſic tc. Et
eodem dōm ē de filiatōe q̄ eſt p̄prietas filij.
et de ſpiratione paſſiu. q̄ eſt p̄prietas ſpūſci

Ad confirmatorem dico quod plupossum est ipsos Ad confi-
sibile. et id non est nisi si ad ipsum sequitur possibili-
tatem. Ad. vi. dicitur quod sicut supius patitur. si di-
uis nec eam nec post. nec plus nec posterius. et
minus est falsa. quod generare non accedit filiatio. et
quod simultaneum sunt. nec est pars primitate. Ad vii. dicitur quod relatio domini constituit suppositum ut
est personalis proprietatis. quod vel sic est nostre modum in-
tellegendi inexistit. sed distinguit suppositum con-
stitutum ut pars ad oppositum. Ad. viii. roget Ad 8
quod est prima de illis quas franciscus dominus mayoris
reputat insolubilia dicitur quod plupossum personalis
trinitate et domine clementie unitate. tunc minus est falsa
quod suppositum absolute tollit clementie unitatem.
et id ubi plus sunt supposita in eadem natura. tunc ab-
soluta suppositio magis dicitur perfectio quam pse-
cutor. eo quod ad talium absolutorum suppositorum multa
titudinem triplicem natura. si ergo arguit dominus que
fectus est per clementiam divisa sue natura in tribus per-
sonis non dividitur nec triplicatur. sic eodem modo

attestat diuis pfectioi suppositioi dñia esse
relatiua et nō absoluta. Ad. ix. dñm qd sicut
diuia supposita includit subaz siue naturaz
diuinaz. sic etiā relatoi, et iō nō solū debet dici
supposita subalia. sed etiā pproposita re
latiua. Ad. x. dñm qd maior nō ē vera nisi il
lud pfectissimū suppositū eē vnu tm vna na
tura. qd si multiplicat supposita. necce est eoz
pincipia ostitutiva multiplicari. qd si fuerit suba
lia et absoluta. natura nccio nūerat qd i diuia
ponere deuiuz ēa catholica fide. Ad. xi. dñz
qd maior nō ē vna. maxie si illud pncipiū alteri
generis nō su accēns. nec facit ppoz cū natura
iz fin totā suā realitatē trāsit i naturā. tūc nū
lā ipfectoꝝ arguit i natura suppositata. Et qd
assumit p sili de accēntibꝝ et natura humana i
xpo. cū hoc qd nō ē sile etiā nō est vez. qd nec
accidē supponit. Iz a suo sbiecto recipit. nec
natura hūana a xpo ē suppositata sed astim
pta. Scđo dico qd diuia supposita nō sūt
disticta p modos absolutos. qd oē qd aduicit
supposito iā ostituto ēsibi accēntale et aduicti
ciū. qd si diuine psone ostituunt p modos abso
lutos. tūc relatioes diuiae adueniēt supposito
taiz aduictuēt accēntales. qd ē impossibile. cū
i deo nihil accēntale possit pom. P. positus
talibꝝ modis. aut supposita ostituta sūt ab
soluta aut relatiua. Si pmo mō tūc oēs rōes
qz adduxi. pcedētē opinionē eq̄ sunt i illa.
Si scđo mō. tūc isti modi quibꝝ psone ostituunt
nō erit absoluti iz simpli relatiui. qd ē
te. P. si psone ostituunt p modos abso
lutos. aut i diuia erit realis ppo. aut nulla di
stinctio. qz tales modi nō possent psonas di
stinguere p comparationē ad oppositū cū non
sint relatiui iz mere absoluti. nec p comparationē
ad eēntiā. qz tales modi ppati ad eēntiā. aut
totali trāseunt i eēntiā. et tūc nō poterit esse ma
ior distinctio fm tales modos qd fm eēntiā i q
nulla ē distinctio nisi fm heresim arrianā. aut
tales modi nō trāseunt i eēntiā sed odistiguunt
eēntiē. et tūc cū tales modi sint absoluti. nec es
sario faciēt opositioꝝ cū eēntiā. P. tales mo
di aut differēt solo nūero. aut specie. Nō pri
mo mō. qz nec i relationibꝝ. nec i absolutis plu
ra solo nūero dñtia pnt eē i diuia. Nec scđo
mō. qz ea qd differēt spēli ipsiis repugnat eē
mul i eodē necessario sūt opposita. sed isti mo
dis repugnaret esse i eadem psone. qz p tales
modos psone ab inuicē essent distincte. Nec
tamē possent tales modi esse oppositi nisi op
positioꝝ et relatiua. que tamē ab ipsiis pscindit.
cuz dicātur modi simpli absoluti. In diuia

em nec pōt esse contraria oppositio. nec otradi
ctoria nec pugnia inter pncipia ostitutiva.
qz om̄i tali oppositioꝝ vnu oppositoꝝ est
pfectius et alter im pfectius. In solis em re
latiuis oppositis ipsa opposita pnt eē forma
liter eque pfecta. Sed equidā subtilis do
ctor qui. iij. suo quoiz. q. viij. artic. iiij. et sili in
qōnibus suis sup pdicamenta ponit tres dñi
nas psonas ostitui p tres modos absolutos
Isti autemodi sūt esse naturaliter. esse in telle
ctualiter et esse amabiliter. Per primuz pti
tui psona patris. p scđm psona filii. et p terci
um psona spūstanti. Et illos modos abso
lutos dicit esse īmediatū fūdamētū diuinaz
relationū. Et illud pbat sic. Opposita ī codē
fm idē simul ēstenō pnt. sed i diuia sūt rela
tiones opposite. ut recta fides tenet. qd h̄moi
relatioes nō pnt īmediate fūdarī in diuina
eēntia fm idē. sed fm distinctos modos iam
dictos. P. habitudo semp ē distinctioꝝ. ita
qd distinctio pntelligit h̄itudini. sed ois rela
tio dicit habitudinē. qd distinctio relatiue op
positoꝝ p̄exigit alia distinctioꝝ ī fūdamēto.

Jac. xxvi
ter. 3. qz.
q. 7. ar. 4

P. vbiqz sūt relatioes reales optet eē di
stinctioꝝ ī fūdamētis eaz. qz relatio qd sit re
alis nō habet a relatione sibi opposita. sed. qz
habet a fūdamēto relationis opposite. ppter
qd relatiua qd dicunt fm rationē vere sūt op
posita relatiue. relatioes tm eoz nō sūt reales. eo
qd nō sit realis distinctio ī fūdamēto. sed i di
uia sūt relationes reales. qd tc. P. vbiqz
ē origo. ibi ē pncipiū et termin⁹ originis. sed i di
uia ē vera origo et relatio. nec pōt ē pncipiū
nec terminus originis. ergo eēntia diuia erit
pncipiū et termin⁹ originis. Hoc autē eēntiē
potest competere. nisi i essentia sit aliq̄ diuer
sificatio. qz si essentia nō diuersificata eēt pnci
piū et termin⁹ originis. cū essentia sit in
qualibꝝ psona. ipsa essentia i qualibꝝ psona
h̄ret rationē pncipiū et termin⁹. qd nō ē dicēdū.
qz i eēntia erit aliq̄ distinctio modor fm quaz
ipsa dī pncipiū et termin⁹. Et addit ille do
ctor qz illi modi psionales nō sūt modi pfectio
nis sicut sūt modi attributales. sed sūt modi
habēti pfectioꝝ. Eadē em pfectio qz habēti
prenaturalr. habēti filio intellectuali. et i spū
lētō amabilis. Iz illud n̄ valz. qz sicut oīm
trū diuiaz psonaz ē eadē natura. idē intelle
ctus. et idem amor. puit amor. sumis absolute
sic omnū triuz psonarū est idem modus es
sendi naturaliter. intellectualiter et amabilis.

Additio
eiusdem

Cōtra Ja
cobū.

Instantia

Forte diceſ qd illud n̄ valer. quia paterna
naturaliter non est qd alio. sed filius naturaliter ē

Solutio

ab alio. q̄ nō erit idē modus patris et filii.
R̄ndeo q̄ eē ab alio et nō esse ab alio nō sūt modi absoluti de quibus ille doctor loq̄ proponit. sed sunt modi relativi cū sint modi originis. ppter qd̄ instāria nō est ad ppositum.

2 P. si psone diuine differēt p̄ h̄moi modos absolutos. tūc psone diuine nō coegeret se mutuo nccio. q̄ n̄ falsū. q̄ eadē nccitate q̄ si lus n̄ pot̄ effe sine patre. et spūscūs sine vtro q̄. eadē nccitate fm̄ dicta sc̄toz p̄ n̄ pot̄ eē sine filio. nec filius et p̄ sine spūfacto. p̄na p̄bat. q̄ quis eēntia intellectualē et amabilē coerigat aliqd̄ qd̄ ē naturalē. q̄ itellecer̄t et amor p̄supponit naturā. tñ eē naturalē non coegerit necessario eē intellectualē v̄l̄ eē amabiliter

3 sed abstrahit ab vtroqz. P. null⁹ mod⁹ eēn tualis ē p̄stitutu⁹ diuine psone. q̄ modi essentiales sunt cōes trib⁹ psomis. sed eē naturalē et intellectualē et amabilē sūt modi eēntiales.

4 q̄ sequunt̄ diuina eēntia i⁹ qlibet diuina perso na. ḡ tc. P. tūc sili⁹ nō eēt naturalē. nec p̄ eēt intellectualē. q̄ p̄ modos p̄stitutu⁹ psone ab inuicē distinguit̄. Ad p̄mū ḡ predici doctoris motiu⁹ dōm. q̄ quis i⁹ codē fūdato finito opposita simul eē nō possint. i⁹ fūdato tñ infinito simul p̄nt̄ eē opposita. maxime loquēdo te oppositis relativis. te q̄b̄ loq̄ mur in p̄posito. ḡ tc. Ad sc̄dm dōm q̄ habitudo realis i⁹ creaturis ē distinctor̄ q̄ p̄supponit eē distincta. eo q̄ relativos habitus rea lis i⁹ creaturis cū sint opposite et fundamētu⁹ si nitū req̄rūt distincta fundamēta. s̄z habitus rea lis in diuis h̄is infinītū fundamētu⁹ nō p̄supponit distincta. sed distincta sup̄posita p̄stituit i⁹ codē indistincto fundamēto. Ad tertiu nego maiore. nisi loq̄ris de fundamēto finito et limitato q̄le nō ē i⁹ diuis. Ad p̄bariōem dico q̄ non ē sile te relativis fm̄ rōem. q̄ fundamētu⁹ eaz̄ ē finitu⁹ et limitatu⁹. nec etiā sēcu⁹ afferūt distinctionē extremoz̄ q̄ p̄ h̄moi relativos sūt p̄stituta. Etiā i⁹ p̄bariōe fallum assumit̄. q̄ p̄ relatio sit vera res nō h̄z ab eo ad qd̄ ē. s̄e d ab eo i⁹ quo est. nec h̄z realitatē a fundamēto relativis opposite. vt. i. patebit.

Ad 4 Ad quartū dicidū ad maiore q̄ eēntia diuina ē p̄ncipiū et termin⁹ originis. nō tñ vt diuis modis absoluti. s̄iūḡ. s̄z vt alteri et alteri respectui est sūcta. nā vt̄ psone p̄ris ē sūcta p̄nitati. sic est p̄ncipiū originis. s̄z vt̄ psone fili⁹ ē sūcta filiatio ni. est terminus originis.

Articls 2 Quantu⁹ ad secun

dū. vt̄ psone diuine distinguit̄ origine. dicē dū q̄ psone diuine nō p̄stitutu⁹ p̄ originis fm̄ q̄ originis sūt. q̄ illud q̄ aliqd̄ psonalē p̄stitutu⁹ ē intrinsecū rei p̄stiture. sed originis nō significat ut intrinsece psomis. sed significat ut actus p̄predicēt a psona in psona q̄ via media inter p̄duces et p̄ductu⁹. ppter qd̄ dicit. q̄ phicoru⁹. q̄ generatio est via i⁹ naturā. ergo tc. P. 2 actio notionalis considerata p̄ modū actionis psomam agēris nō p̄stitutu⁹. q̄ notionale age re p̄supponit sup̄positale ec. cu sup̄positor̄ sit agere. vt p̄z. i. meraph. sed origo i⁹ diuis puta generatio vel spiratio vt̄ i⁹ p̄ducētē. et actio p̄ducētis. ḡ vt̄ sic nō p̄stitutu⁹ psomaz ei⁹. S. Opio op̄trariū istius tenet quidā doctores. t̄h p̄ posita. bāt sic. Fundamētu⁹ diuinaz relationuz sunt 1 actus originis. sed relationes p̄supponit suūsu⁹ clamētum. ergo relationes nō p̄stitutu⁹ ut relationes sed ut origines. P. qñ aliq̄ plura sūt 2 i⁹ aliquo quodā ordine. si illud p̄stitutu⁹ p̄ ali⁹ qd̄ illoz. tūc p̄stitutu⁹ p̄mo. vt p̄z de p̄nitate et ſtute spiratiū i⁹ patre. sed filiario et generari insunt filio. et generari i⁹ eo p̄cedit filiationē. ḡ psoma fili⁹ formaliter p̄stitutu⁹ p̄ ipm̄ generari.

P. exquo sup̄positu⁹ diuinu⁹ est relativu⁹ et relatione et p̄stitutu⁹. ḡ illud qd̄ magis significat p̄ modū relationis magis h̄z rōez p̄stitutu⁹ diuinā psomā. sed generare seu quicq̄z ali⁹ act⁹ originis magis videt significare relationē q̄ paternitas seu filiatio. q̄ actus originis significant relationē actualē. paternitas vero significare latrōz habitualē. P. illud p̄ qd̄ aliqd̄ h̄z esse. et 4 sine quo nō pot̄ intelligi ec. illo videt p̄stitutu⁹ i⁹ esse. sed fili⁹ h̄z esse p̄ ipm̄ generari. et sine ipo nō pot̄ intelligi esse. ergo tc. P. Damas. 5 lib. i. ca. q̄. ait. q̄ in diuis omnia sunt communia. p̄ter generationē. ingeneratiōem et p̄cessiōem.

Sed illud stare nō pot̄. q̄ isti doctores q̄ Lōraop̄ has ratōes faciūt met̄cedūt sup̄positu⁹ diuītionem. tñ eē relativu⁹ et p̄stitutu⁹ relativē eo mo q̄ efficacius ut relatio exprimēt. sed planū ē q̄ relationes diuine magis et efficacius exprimēt noībo p̄prietati. puta paternitate vel filiatōe q̄ noībo originu⁹. quia dato q̄ albedo et dealbari eēnt idem realiter. adhuc tamē res illa efficacia exprimēt ut qualitas est nomine albedinis q̄ p̄ ipm̄ dealbari. sic in p̄posito. Ad Solitio Ad primū ḡ dicēdū q̄ maior nō est vera. quia cum agere p̄supponat esse. ergo quis in diuis nec sit prius nec posterius. tñ fm̄ nostrū modū intelligēt actus originis p̄supponit psomā origināte p̄stitutā paterna p̄prietate. cum qua similitudine filius p̄stitutu⁹ filiatōe p̄prietate

- Ad 2** mutuā coegeritā relatiū q̄ est patris ad filiū. et eodē modo de spūlctō. vt sup̄ deduci
di. xij. l. solutō c. iij. argumēti Ad scđz ddz
q̄ minor nō ē vera. q̄ generari & filiatio in di-
uis sunt idē realiter. nec vñ p̄cedit alter⁹ m-
ſi fm̄ nost̄ modū intelligēdi. Ad tertiu⁹
dicēdū q̄ minor est falsa. q̄ relatio magis for-
mali significat noīe paternitat̄. q̄ p̄ h̄ qđ ē ge-
nerare. Ad q̄trū dicēdū q̄ filiū h̄z ē forma
liter filiatōe. et iō non p̄t intelligi sine ea. ipso
aut̄ generari h̄z ē quasi efficiēter. puta p̄ mo-
dū cuiusdā fluxus & emanatōis p̄cedentis a
generatē iō genitū. q̄ si minor accipit debi-
te sub maior. magis p̄babit q̄ filius & statui-
Ad 4 tur ipsa filiatione q̄ ipso generari. q̄ t̄c. Ad
q̄ntit̄ dicēdū q̄ q̄ actus origis sūr idē reali cū
p̄prietatibus plonalibus. ideo Damas. t̄qñ
q̄ etiā ali⁹ sancti doctores magis curantes de
rei veritate q̄ de sermonis p̄prietate vñ acci-
piūt pro altero.

Quātuꝝ ad terciuꝝ

principale. ut psonae diuinae distinguantur diuinae
relatione. Dicendum siue etiam a suis superius dictum
est. quod diuina psona constituitur et ab inuisum distin-
guitur tribus relationibus. puta paternitate.
filiatione. et passiva spiratio eius processione.
Quis appropriate loquendo predicte tres notio-
nes psonas constitutae ut proprietates sunt. di-
stinguantur ante veritas relationes sunt. Paternitas
enim ut proprietates incommunicabili constitutae intellectus
ali natura. scilicet diuina. quod est esse personale.
sed eadem paternitas ut relatio precise respi-
ciit suorum oppositorum. et video sic distinguuntur ab op-
posito. Et vide quod hec sit intentio scriptorum do-
ctorum Aug. s. et ceterorum. et postea amelioriter illi
de processione spissitudini. ubi sic ait. Hec itaque s.
relatio diuina sola causa pluralitatis in deo est
ut pater et filius et spissitudinis dici non possint ut
inuisum. sed alii sunt ad inuisum. Et ibidem ca-
pitulum. ait. quod in diuinis omnia sunt unum unde non ob-
uiat relationis oppositio. Et capitulo. x. ait. quod impossibile
est inuenire in fide christiana unum una p-
sona distinguatur ab alia nisi per relationes ori-
ginis. Et in fine illius libri concludit. quod tot
sunt homines quod sunt personae humanae. quae
psonae humanae distinguuntur proprietatibus per-
sonalibus absolutis. in diuinis tamen non sunt
totum quod personae. quia deus relatione dis-
citur ad seipsum facit psonarum distinctionem.
Item Boetius de trinitate ait. Finitio co-

Item Boetius de trinitate ait. Entia co

tinet unitatem, relatio multiplicat trinitatem. Item Anselm. de incarnatione verbi ex intentione disputat contra quendam qui ploras diuinis dicit differre per absolute. sic dices. Tu ponis tres ploras absolute differre. aut ergo ponis omnes tres deum aut non. Si sic, tunc si ponis ploras absolutas, necesse est ut ploras tres deos. Si dices quod non est necesse illas tres personas esse tres deos, quia iste tres res similes sunt unus deus. ergo singula quelibet diuina persona non est deus. sed ex tribus rebus constituitur unus deus. quod impudicum est dicere. quod tunc erunt tres res unus deus. et non quilibet erit deus. Et idem est de intentione Augustini super illud post. Infelix sum in limo profundi. Ibi enim dicit Augustinus. hanc regulam generaliter esse tenetdam illam sanctam trinitatem. quod plora in omni eo quo ad se dicuntur sunt in disticto personaliter. Hic ratioibus non insisto. quod rationes humane hanc exclusionem non attingunt, quod unus in diuina sancta trinitate suppositus: necesse sit nos dicere ploras constitutum et distinctum soluti fieri perpetuatis relatuis. Si enim fueret proprietas absolutis nec possemus salvare diuinam unitatem. nec plora diuina oimodam simplicitatem. quod omne quod est stat ex pluribus absolutis dominoscit esse positum. Sola enim relatio est quod nihil aggregat super suum fundatum. et ideo cum suo fundamento posita. simplicitati sui fundamenti nullus penitus derogat. Sed contra predicta est opinio propositini. qui ponit quod plora non diuine non constituantur relatione nec distinguantur. Dicit enim quod persone diuine distinguuntur se totis. quia ens simpliciter simplex a quo cunctus distinguatur. secundo distinguuntur. sed plora diuina est ens simpliciter simplex. Pater pro aliquid distinguerebat a filio. et pro aliquo suenirebat cum eo. tunc suppositum patris non esse summum simplex. sed unus est fallum. unita pars quae quoctus est aliud et aliud aliquo modo videtur esse positum. P. illud de cuiusmodi formaliter ratione. sed de ratione cuiuscumque suppositi est posse esse. et prosequitur ad se esse. quod sicut dicit Augustinus. de trinitate. capitulo 9. Omne quod subsistit ad seipsum subsistit. ergo illud quod per se est habens ad se esse videtur. Maior etiam pars. quod cum relatio dicitur esse ad aliud. si daret ad se esse. tunc duo effectus oppositi essent formales effectus eiusdem forme. quod est impossibile. P. semper pates constituentes inter se prius sunt uniti quod aliquod totum constituant. ergo paternitas prius esset unita considerata quod totum suppositum patris est constitutum.

- Sed** ois forma effectū suū formalē cōicat cī cui pūgūt. ergo cēntia esset pater anq̄ patris suppositū esset p̄stitutum. **P.** si paternitas p̄stituit et. vel hoc fieret p̄ sui pūuctōem ad esentiam. vel p̄ sui vniōne ad suppositū. Nō primo mō ppter ea q̄ iā dicta sunt. Nec scđo mō. qz ois vniōne p̄supponit suaviblī. n̄ vñq̄ vñiū vñiblū p̄stituit alterz. lic̄ p̄stituere posunt aliqđ terciū. ergo i h̄mōi vñiōe relatio non p̄stinet suppositum sed ipm̄ p̄supponet p̄stitutum. **P.** si relatio p̄stitueret diuinū suppositū. tūc diuinū suppositū esset ens per accidēs. n̄s ē falso. qz deo nihil ē p accidēs cēntia patet. qz dē quod i se claudit q̄dditates duoz pdicamētoz ēens p accidēs. **P.** illō qđ ē sūme entitatis nō p̄t formalr̄ p̄stitut illo qđ ē mīme entitatis. sed suppositū diuinū ē sūme entitatis. t relatio ē mīme entitatis. **P.** sola suba est p̄ncipium p̄seitatis terciū modi. sed p̄seitas suppositū ē p̄leitas terciū modi. ḡ nō poterit ēē ab ipsa relatio. Major t minor patet. i. posterioz. **S** illa nō dcludūt. q̄a que se totis differt illa i nullo cōueniūt. quia sunt prima diversa. vt p3. x. metaph. sed plo ne diuina realiter cōueniūt. ergo nō differt se totis. Ad prūmū q̄d cēdu. q̄ ens simplr̄ simplex q̄uis se toto differt a q̄cunq̄ differt absolute t naturalē. nō tm̄ differt se toto ab eo cū quo cōuenit i cēntia seu natura. t differt solū psonalr̄. Ad scđom̄ dōm̄ q̄ ex h̄ nō p̄uicit diuinā psonam includere aliquid t aliquid s̄ solū aliquid t ad aliquid. qđ quidē ad aliquid fm̄ totā suā realitatē trāsit i naturā suē i ipm̄ qđ est aliquid. t p̄ sequēs nullam cū eo faci et compositionē. Ad tertiu dōm̄ q̄ de rōne suppositū nō solū est p̄ se esse. sed etiā incōcabiliter esse. licet igit̄ suppositum diuinū ab esentia diuina habeat p̄ se ec̄. tm̄ a p̄prietate relatiua h̄ incōcabiliter ec̄. et p̄ sequēs talis p̄prietas poterit ec̄ suū formalē p̄ncipiū p̄stitutū. Ad qrtū dōm̄ q̄ nulla est p̄oritas realis i qua p̄tes h̄mōi sint vñite anq̄ totuz ex p̄tibz sit p̄stitutū. t ideo relatio nō dat eēn tie effectū suū formalē. sed h̄mōi effectū soluz dat ipsi toti supposito p̄stituto. Exemplū dāia rōnali q̄ nō dat i aliquid priori ipsi materie ec̄ rōnale. sed solū homi p̄stituto tribuit tale tale. **E**t p̄ hoc p̄t ad qrtū q̄ nullū sequit̄ incōueniēs si relatio cū cēntia fm̄ n̄m̄ modū itel ligēdi p̄unita p̄stituit diuinū suppositū. ḡ tc̄. Ad sextū nego p̄ntiam. ad p̄batōz dicēdu q̄ q̄dditas relativa compata ad diuinā eēn tā nō manet fm̄. p̄p̄tā realitatē diuīc cēntie
- Cōtra p̄pō**
sicutiū.
- Ad 1**
- Ad 2**
- Ad 3**
- Ad 4**
- Ad 5**
- Ad 6**

p̄distinctā. sed trāsit penit̄ i p̄az. ppter qđ cōstitutū ex relatōe cēntia nō erit ens per accidēs. Ad septimū dicēdu q̄ illa q̄ cōueniūt i omni entitate pfecta. nccō oportet q̄ eoz p̄ncipia formaliter p̄stitutiva q̄ sunt eoū ad inūcē distinctiū dicat m̄imaz entitatē. zīd̄ patet maiores ec̄ falsam. qz diuina supposita cōueniūt i omni entitate dicēte realiter pfectiōē cū quodlibet diuinū suppositū sit simpt̄ pfectū. eo q̄ sit verus deus. Ad octauū di cēdu q̄ licet relatio nō sit p̄ncipiū illī p̄seitaz tm̄ ē p̄ncipiū incōcabitatis. t qz incōcabilitas ē de rōe formalī cuiuslibz suppositi sin glar̄. iō potū h̄mōi p̄petas relativa ec̄ forma le p̄ncipiū suppositi dīni formalr̄ p̄stitutū

Articls 4

Quātū ad quartū
p̄ncipale dāto q̄ dīna supposita differat dīna reloevr̄ cū tibz suppositi relatiua distic̄ sit vñiū suppositū absolutū. sic pcedā. P̄uo ponā zclōm̄ vñaz v̄re catholica. Scđo recitabo vñā opinionē h̄riam. Ettercio lo phisimatiū illī op̄i. m̄debo Quo ad p̄mū Q. idq̄ dico q̄ catholice loquēdo i dīnis nō p̄t po n̄ sit vñiū suppositū absolutūz cū tibz suppositū suppositis relatiuis. qz tale suppositū vel distinguere absoluatur ab alijs tribus. t poneret numerū cūz eis t tunc esset quaternitas psonaz. quod est eroneuz t ab ecclesia cōdeminatū. vt pat̄ extra de summa trīni. t fide catholica. firmiter credimus. ca. damnamus. v̄l nō poneret numerū cum eis. sed idētificaretur cuiilibet eoz. sed hoc est impossibile. Primo qz de ratōe suppositi est q̄ sit incōcabile. ḡ si vñiū absolutūz suppositū tribz suppositū relatiuis cōter idētificare. tunc suppositū ec̄ cōcivable t incōcivable. Scđo qz q̄litter dīna psona ec̄ plo na absoluta t psona relatiua. Tercio qz fm̄. Rich. iiiij. de tr. c. xx. p̄ nomē psonenūq̄ itelli git nisi vñiū alijs lōl̄ ab oibz alijs singulari. p̄prietate distincta. q̄ si cēntia ec̄ psona absoluta. tunc a psonis pris t filij t sp̄ūfici necessaria ec̄ distincta. Quarto qz idē suppositūz fil̄ generaret t generaret. quia patre generatē ppter idētitatē quā haberet cum patre ipm̄ generaret p̄ se. t filio genito etiaz ipm̄ genera re ratōe idētitatē quā haberet cum filio. Nec valet si dat i statia de diuina essentia. Instantia que est eadem i tribus. t ramē nec generat nec generatur nec procedit. vt patuit superius.

Quia origo in diuinis repugnat essentie. Solutio rōq̄ p̄ncipio quod. nō autē repugnat psona.

forme em̄ nec cōuenit generare nec generari.
sed p̄sonae competit vtrūq;. Sed & trāiūz
istius antiquitus aliqui tenuerūt. Et p̄bat
sic. Qis natura singularis individualis ī se & diui-
sa ab om̄i alia cēntia h̄z rōnem p̄sonae. essentia
diuina est h̄mōi. ḡ tc. Lū igit̄ ipsa sit res ab-
soluta. ḡ in diuīs erit persona absoluta. P.
actio semp̄ est suppositi tanḡ perse agentis.
vt patet. i. de anima. vbi p̄hus negat actionē
esse etiam ab ipsa anima humana vt est for-
ma homīs. Ait em̄ q̄ si quis dixerit animaz
intelligere. dicit cā texere vel edificare. Patet
etiam eadem maior. i. metaph. Sed diuine
cēntie competit p̄ se creare. vt dicunt catholi-
ci doctores. ergo tc. P. sicut dāl supposi-
tum relatiūz ppter actiones notionales. sic
dabitur suppositū absolutū ppter actiones
essentialēs. sed intelligere & velle sunt actioēs
essentialēs. ergo tc. P. om̄is passio p̄ueni-
ens indifferēter pluribus p̄uenit eis p̄ aliquod
mūne ipsis cui primo p̄uenit. vt patz. i. po-
sterior. sed subsistere p̄ se p̄uenit tribus dū-
unis suppositis & muniter & idifferēter. ergo
p̄ueniet eis p̄ aliquid ipsis cōe. cū igit̄ om̄e cō-
mune ī diuīs sit absolutū. ḡ erit aliquid cōe
absolutū p̄ se subsistēs ī diuīs. et p̄ p̄sequens
persona absoluta. P. intelligere fm̄ nostrū
modū intelligēdi cum sit absolutum p̄cedit
omne relatiū ī diuīs. sed intelligere ē actus
suppositi. ergo tc. P. actus dicēdi presup-
ponit p̄sonam dicētem. que si esset relativa.
cū relativa simul se ponat. tūc actus dicēdi p̄
supponeret p̄sonam dictā. et sic esset dicta an-
q̄ dicere. quod est impossibile. P. ab infe-
riori p̄cedēdo ad supius tenet cōntia facta cū
exclusiōe. bñ em̄ sequit̄. vñ solus hō currat. ḡ
vñ solū alia currat. ḡ cū p̄sona sit qđ supius
ad deū. sequit̄. vñ solus deū creat. vñ sola
p̄sona creat. hoc aut̄ nō p̄t intelligi de aliqua
persona relativa. qđ nec solus paternec solus
filiū nec solus spūscūs creat. ḡ intelligēt de p̄
sona absoluta. P. Aug. viii. de tri. c. iii. di-
cit. Qis res ad scipaz erit. quāt̄ maḡ de?
sed ad scipom nō subsistit nisi suppositū abso-
lutū. ḡ tc. P. nihil p̄tēs ad pfectiōem et
actualitatē teber diuine cēntie denegari. s̄b/
sistere p̄ se attestatur actualitatē & pfectiōi. er-
go diuina cēntia p̄ se subsistet. et per p̄sequens
erit suppositū. P. illud videt eeī deo qđ vñ
oīs intellectus cōcipit naturalē. s̄ oīs philo/
sophātes tam in dei q̄ cētēles intellexerūt in
diuīs esse vnum suppositū absolutū. ergo tc.
P. illud qđ competit substatīs sepatis rō

ne sue pfectōis. hoc maxime videt deo. p̄petere
cū maxime sit separatus. sed fm̄ p̄hm. iiij. de aia
z. viij. meth. i. separata materia nō differt qđ qđ
ē ab eo cui est. sine nō differt suppositū a na-
tura. quia quidditas separata seip̄sa est suppo-
sitū. ergo & essentia diuina seip̄sa erit supposi-
tū. Sed illud stare nō potest. qđ cū suppo-
sitū inq̄stū suppositū dicat incoicabile substa-
tētia. ḡ si natura diuina de se esset suppositū. se
queret inccio qđ supposita patris & filii & spūs/
steti nō cēnt de. quia diuina natura ipsiis que-
nire nō posset. cū fm̄ p̄priū suum suppositū
haberet incoicabilem substētiā. Ad p̄/
mū igit̄ dōm qđ maior nō est vera. qđ si cēt ve-
ra. tūc natura humana ī xpo ēt p̄sona. & p̄ co-
sequēs cēnt due p̄sonae ī christo. Ite si esset ve-
ra tūc natura huīus lapidis esset perlona. qđ
est falsum. cum nō sit intellectualis natura.
Ite ad ratōem p̄sonenō solum requiritur qđ
sit diuīsa ab om̄i alia cēntia. sed etiam qđ sit di-
uīsa ab om̄i alia p̄sona. s̄ cēntia diuīsa nō
est diuīsa nec distincta a p̄sonis p̄ris & filiū &
spūsteti. Ad secundū dōm qđ creare dō. p̄petere
diuine cēntie. nō qđ sibi p̄petat circūscpt̄ p̄sonis
p̄ris & filiū & spūsteti. s̄ eo qđ oībo tribi p̄uenit
inq̄stū. 'ia cōez habet cēntā. tales em̄ acē'
qui in dīnīte mūnes sūt tribus diuīs p̄sonis
dicēti p̄uenire deo fm̄ qđ tens est. & cuīlibet p̄/
sonae inq̄stū deus ē. ḡ tc. Ad tertīū dōm
qđ ppter actōem absolutā nō optet dare ī di-
uīs suppositū absolutū. sed sufficit dare vñā
naturā absolutā. qđ fm̄ se & sine & in oratiōe ali-
cū respect⁹ intrīsecis rō hui⁹ opaōis ī tribi
suppositis relatiis. Ad. viij. dōm qđ maior
nō ē vera vñ illa actio sic p̄uenit pluribus qđ
tn̄ vñ leoz p̄uenit p̄ alterz. sed subsistere cōne-
nit filio p̄ patre. & spūsancto p̄ patrem & filiū
tideo nō oportet qđ subsistere ipsiis insit p̄ qđ
dam alterz mūne istis tribus. Etiam posset
dici qđ subsistere primo p̄uenit patri p̄oritate
origini. Ad quartū dōm. qđ mod⁹ in intelligē-
di sepi⁹ ē defictū. nullū em̄ intelligere in di-
uīs p̄t esse qđ nō sit a p̄sona relativa. cū p̄ pri-
mū intelligere diuinū vñbū p̄ducat. qđ qđez
intelligere a p̄fēccio & naturalē elicit. Ad. viij.
vi. dōm qđ qlibet catholic⁹ h̄z soluere h̄ argu-
mētū. quia p̄ ip̄z expresse q̄uis sophistice cō-
cludit. qđ filius qui est p̄sona dicta nō est a
patre. cum p̄sona patris sit relativa. Et iō di-
co conformiter ad p̄cedēta qđ p̄sona dicens.
actus dicēdi. et p̄sona dicta sunt quātū ad
rem penitus simul. & non est in ipsiis antecedē-
tio nisi fm̄ nost̄ modūm intelligēdi. Ad. viij.

Lōtra opt
niōem.Solutio.
Ad 1

Ad 2

Ad 3

Ad 5

Ad 6

Ad 7

septimū dicendū. q̄ qñ supi⁹ multiplicat si se
nori. tūc nō tenet p̄ntia ab inferiori ad superi
us cū exclusione. Si em̄ plura aialia essentī
vno solo homine. falsa eēt sequētia. vnuis lo
lus hō currit. ergo vnuis solū aial currit. dato
igis q̄ persona eēt supius respectu dei. en̄ q̄ hoc

Ad 8 supius multiplicat in hm̄oi inferiori. quia i
vno solo deo sunt plures persone. ḡ tc. Ad
octauū d̄m. q̄ Augus. non accipit ibi exiſte
re sive ſubſttere p ſubſttere ſuppoſitali. quia
multe ſunt res q̄ nō ſunt ſuppoſita. Nō vi
de ḡ aliud illa verba velle Aug. niſi q̄ hoc

Ad 9 nomē deus fm̄ q̄ hm̄oi nō dicit relative ſed
absolute. Ad nonū dicēdū q̄ eētia diuina
ſubſtit p ſe. nō tñ ſeparatum pſonaliter a trib⁹
pſonis. ſed vno eſte ſimpliſiſimo ſubſtit in
tribus pſonis. Ad. r. dicēdū q̄ intelligētne
nō ſemp credēdū eſt. vt p̄z. iiij. phicoz. t maxi
me reſpectu ſupiorz. reſpectu quoq; ſe h̄z ocul⁹
noſtri intellectus ſicut oculus noctue ad lu
ce ſolis. vt p̄z. iiij. meth. Nihil em̄ p̄hibet que
dā falsa p̄babiliora eſſe quibusdā ver. vt di
cit. i. topicoz. Un̄ ſi naturalis rationis iudi
cio ſimpliſvellemus inniti. nūq; poneremus
in diuiniſ pſonarū realē trinitate. ſicut nec
gētiles nec iudei posuerūt. Ad vndecimū
dicendū q̄ quis hoc p̄fectionis ſit q̄ ſuppoſi
tu nō differat a natura. nō tñ eſt p̄fectionis q̄
vnū ſolum ſuppoſitu ſit vniuſ nature. pfecti
or em̄ eſſet natura ſi ipſa indiuiua t penitus in
diuina; plura haberet ſuppoſita. q̄b⁹ tñ oī
bus ipſa realiter eēt idē. Illud igit qđ p̄fectio
nis eſt in ſubſtatiſ ſepatis pfecti⁹ ſuuenit eēt
tie diuina. quia ipſa idētificat tribus ſuppoſi
tu realiter diuina; i quib⁹ tñ ipſa mēnu
merat. Etiā poſſet dici q̄ minor nō eſt vera.
q̄r circa deū nō eſt aliq; natura cui ſuppoſitu
nō addat aliqd ſup ipſam. t p̄z ſunt diſſertab
ea. Ad argumenū principale dicēdū q̄ pſo
na diuina q̄uis poſſit dici indiuidiuſ ſube
rone nature q̄ vere eſt ſuba. eſt tñ relatiua ra
tione principij p̄ſtitutiuſ.

Ad pnci
pale argu
mentum.

Distinctio vicesimaseptima.

Hic queri po
test tc. Mḡ in iſta diſ. xxvij.
q̄ pat noia p̄prietatu noib⁹ pſo
nay. Et duo facit. Nā primo oñdit quō no
mina p̄prietatu ſe habeant ad noia pſonalia.
Scđo dat quādā regula ordinate pferenda
tā noia ſubalia q̄ nomia noſionalia. ibi. Et

hic eſt aduertēda. Prima in duas. Nā pmo
oñdit quō p̄prietates ſignificant noib⁹ p
ſonalib⁹. Scđo quō pferunt qñq; nomib⁹
nō p̄prie pſonalib⁹ ſed pſonalib⁹ equipol
lētib⁹. ibi. Hic nō eſt p̄tmitēdū. Prima
in tresfm q̄ primo circa hm̄oi noia queſtio
nē mouet. Scđo ad morā queſtione m̄der.
Tercio inſiſiōne declarādo veritatē int̄ntā p
mouet. Scđa ibi. Ad quod ſine. Tercia ibi.
Necti nobis videt. Et hec i duas. q; primo
iulta materia declarat quasdaꝝ ppoſitiones.
Scđo pp̄jūs vocabulis noia ſtinctiuaſ
relatiōes. Scđa ibi. Relationū ſo tc. Tūc
ſequit illa ps. Et hic eſt aduertēda. Et diuidit
in tres ptes. Primo em̄ ponit regulā genera
lē circa noia ſignificatiā tam ſubam q̄ noio
nē. Scđo ratione hui ſtigule mouet inciden
tē queſtione. Et tercio ſubinfert q̄oniſ ſolu
tionē. Scđa ibi. Hic querit cū dicit. Ad qđ
dicimus. Circa iſta distinctionē. xxvij. q̄
ro hanc queſtione.

Vtrū tot debeam⁹ ponere rea eēt i diu
nis quoq; ponim⁹ relatiōes. Eriv
de q̄ ſic. q; multiplicato iſeniorū ml̄
tiplicatiſ ſu puiſ. ſed relatio realis ē infeſtu ſe
ſpectu hui ſquod ē res. ḡ ſtīc multiplicatiſ te
alii relatio totiens multiplicatiſ vera res. t per
p̄n̄ ſtot erūt in diuiniſ vere rea ſu ſunt ibi re
ales relatiōes. Lōtra. in diuiniſ non p̄t eēt
ſi triuitas rea ſed relatiōes reales in diuiniſ ſu
plures trib⁹. ḡ nō ſunt in diuiniſ tot rea ſu ſunt
ibi relatiōes reales. Hic ſunt q̄tuoꝝ vidē
da. Primo em̄ vidēdū eſt q̄ ſunt reales re
latiōes in diuiniſ. Scđo vtꝝ ſint tot vere
re a ſunt relatiōes. Tercio vtꝝ hm̄oi rela
tiones ſint posteriores actib⁹ noſionalib⁹.
Et q̄to vtꝝ verbū dicit eētial'r vel noſi
onaliter in diuiniſ. Deoib⁹ em̄ iſtis mḡ vide
tur inquirere in illa. xxvij. distinctiōe.

Quantū ad primū

Articlo 1
quot ſint reales relatiōes in diuiniſ. eaduertē
dū q̄ in diuiniſ ē diuinita inter noioes. relatiōes
t p̄prietates. Omne em̄ illud dicit ſu noio qđ
pſona diuina notificat ita q̄ nō eſt cōe trib⁹.
Relatio aut̄ quo pſona ad terminū realē rea
liter refert. Proprietas ſo dicit quo pſona i
eſſe incōicabilis ſu p̄prio t pſonalib⁹ ſtutuit.
Et ideo qñq; ſunt noioes. q; p̄t notificat pa
ternitate ſu innascibilitate t ſpiratoe actua. q̄
dicit cōis noio. q; p̄t eadē ſu noio ſu etiā fili⁹
q̄s. cū ipſa ſit vna ſimpliſ ſu p̄t ſu filio. filius

2. ppter cōem notionē notifical filiatōe. et spī
ritus cū notificat sola spiratoe passiuā Pro
prietates hō sunt tñ tres. Nā cū psonas ī eē
psonali ɔstituāt. et psonae diuine sint tñmodo
tres. sequit q̄ prierates diuine sint tñmodo
tres. s. paternitas. filiatio et passiuā spiratio.

Relatōes hō reales sūt q̄ttuor. qz qlibet re
latiuā oppositio duas requirit relatōes. sed ī
diuini sunt tñ due relativae oppositioes reales.
vna qua p̄t̄ opponi filio et ecōuerso. et alia q̄
pater et filius opponi spūsancto et ecōuerso.
ergo erūt ī diuini tñ quattuor relatōes reales

2. P̄ i diuini nō sunt tñ trisece relatōes rea
les nisi origis. quo supposito arguo sic. Que
libet origo requirit duas relatōes reales. qz
alia est relatō realis: qua producēs referit ad
productū. et alia qua productū referit ad pro
ducēs. Sed ī diuini sunt due vere et pfecte ori
gines. s. verbatio sive verbi generatio. et pces
sio sive spūs acti productio. ḡ erūt ibi q̄ttuor
reales relatōes. s. p̄nitas. filiatio. actiuā spi
ratio. et passiuā spiratio. P̄ ois illa relatō ē
realis que haber fundamētu reale et terminū
realē. sed quelibet predictarum relationū ē
hmoi. ḡ tc.

ta paternitas et munis notio. et eodem mo
do de filio. sed in spūsancto ēt solum passiuā
spiratio. et sic spūsanctus esset simplicior pa
tre et filio. quod est impiū confiteri. P̄ om
nia in diuini sunt idē vbi nō obuiat relatio
nis oppositio. ut patuit p̄ Ansel. i. q̄one prece
dēt. sed munis notio nec paternitati nec fi
liatōi opponit relativae. Sed forte dicetur

Instantia

Solutio

q̄ eadem ratōē nec paternitas nec filiatio dif
ferrēt a spiratoe passiuā. quia ad ipsaz nō ha
bet oppositioem relativā. R̄deo q̄ pater
nitas et filiatio quis nō opponit directe spi
rationi passiuē. tamē indirecte ei opponitur
ut patuit supius. sed paternitas et filiatio nec
directe nec indirecte opponuntur spiratioi acti
ue sive munis notio. Itē paternitas et pas
sua spiratio ɔstituit distincta supposita rea
liter ad seūces opposita. et silt filiatio et pas
sua spiratio. sed communis notio nō ɔstituit
suppositū distinctū a suppositis constitutis
p̄ paternitatē et filiatōem. sed est ī patre et filio
nō ut duo sūt. sed ut vnu principiū spūsan
cti sunt. Et illa est inētio doctoris nostri
ī illa distinctiōe. cum ait q̄ aliud habet rela
tio q̄ sit relatō et q̄ sit res. qz q̄ sit relatō ha
bet p̄ illud ad quod est. puta a termino seu p
terminū ad quē referit. qz ut sicccio p̄cnerit
oppositionē. et p̄ sequēs distinctiōem. et ideo
sunt duplē oppositionē originis quaz pon
imus ī diuini psonis nēcē habem⁹ p̄siteri quat
tuor relatōes. Sed q̄ sit res habet ab eo in q̄
est. et ideo cōis spiratio in patre nō poterit eē
alia res a paternitate. cū sit ī eodem immēdi
ato fūdamēto cuž ea. si supposito patris. nec
poterit eē alia res a filiatōe. cū sit ī eodem sup
posito filij cum ea. quis sit alia relatō q̄ pa
ternitas vel filiatio. quia refertur ad aliu ter
minū. puta ad spūsanctuz ad quem nec re
ferit paternitas nec filiatio. Sed p̄tra ista
multipliciter inēdit. Primo em̄ sunt aliq̄
qui arguūt p̄tra p̄clusionē in se. Secundo
sunt aliq̄ tenētes p̄clusionē. arguūt tamē p̄tra
ī dicta doctoris declarationē. Primi argu
unt sic. Sicut nō potest pon̄i aliquid reale sive
absolutū sive relativū nisi pon̄a res. sic nō
potest pon̄i dñtria realia nisi pon̄a dñra rei.
Sed ut iaz dictū est quattuor sunt reales re
lations ī diuini. ergo quattuor erūt res. P̄.
sicne se habet due relatōes fūm rationē distin
cte ad rem rōis. ita se habet due relatōes rea
les realiter distincte ad rem realiter dictam.
sed impossibile est ponere duas relatōes di
sticas fūm rationē. qn̄ ponātur due res rōis.

Egidius.

Lōtra ista

Alexāder
de marcia
augustū.

Quātū ad secundū

principale. vt ī diuini sunt totē res q̄ sunt re
latōes. dico q̄ ille q̄ttuor relatōes diuine nō
sunt q̄ttuor res. sed sūt tres res tñ. qz nō p̄nt
esse ples res ī diuini qz sūt psonae. s̄z psonae tñ
modo sūt tres. vt tenet fides catholica. ḡ tñ
modo erūt tres res ī diuini. Maior patet. q̄a
si ī diuini essent plures res qz psonae. tunc ne
cessario ī aliqua diuina psonarum ēent plu
res res ab inūicem realiter differētes. quod ē
impossible. quia talis psona nō ēt̄ vere sim
plex. Sed forte dicet q̄ ille plures res nō
sunt absolute s̄z mere relatōes. ideo nō derogat
summe simplicitati. qz sicut relatō cuž diuina
ēntia ī eadem psona nō derogat simplicitati
sic nec relatō cuž relatō. R̄deo q̄ois mul
titudo rex realiter dñtū ī eadem psona vi
de terogare summe simplicitati. qd aut̄ addi
tur de éntia et relatō nō est simile. quia esen
tia diuina et relatō nō sunt due res sed vna tñ
Nulla em̄ realis differēta est inter éntia di
uina et relatōes. sicut infra patebit. P̄. pau
ciores res essent ī spūsancto qz ī patre et filio.
quia si munis notio esset alia res a paterni
tate ut est ī patre. et filiatōne ut est ī filio. tūc
p̄ter éntiam diuinā essent due res ī patre. p̄q

stantia

Solutio

3. **Sic.** P. quoniam aliqua duo sunt eadem alicui tertio oī mō realitatē tūc sunt idē inter se oī mō realitatē, sed p̄nitas et filiarī fīm p̄dictā positionē sunt idē cōi notionē oī mō realitatē, puta re absolute et re relata, ḡ inter se nec poterūt differre re absolute nec relata, qd̄ est inconveniens. qrtūc pater nullā distinctionē habet, et

4. a filio. P. quoniam aliqua sic se habent ut fugius et inferius tūc multiplicato inferiori; nūc multiplicat et superius, sed res ē qd̄ superius ad relationē, ḡ tot erunt res quod relationē.

5. P. istud posset argui sic. Si quatuor relationes diuine non essent quatuor res, hoc maxime ēt p tanto q̄ cōis notio non differt realiter a p̄nitate et filiarōe, qz de alijs tribus patet q̄ differūt. Sed hoc nō obstat, qd̄ p̄bari primo sic.

Probatio minoris. Illa q̄ non p̄nit conuenire eiē respectu eiusdem, nō lunt idē realiter, sed

1. cōis notio et p̄nitas nō p̄nt conuenire patre respectu eiusdem, qz p̄nitas p̄pertit sibi respectu filii et cōis notio respectu spūscit, ḡ nō p̄nt esse

2. idē realiter ad min⁹ re relata. P. sicut se habet p̄nitas ad filiationē, sic se h̄z cōis notio ad passiuā spirationē, ḡ p̄mutatim sic se habebit paternitas ad om̄nē notionē, sic se habet filiatio ad passiuā spirationē, sed filiatio et passiuā spiratio sunt due res, ḡ paternitas et cōis notio erunt due res.

3. P. generatio actiua ē alia res ab actiua pcessione, ḡ paternitas erit alia res ad om̄nē notionē, psequētia patrē, qz sicut generatio actiua est realiter idē quod p̄nitas, sic pcessio actiua est realiter idē quod cōis notio. ancedēs probat, qz due passiones seu illa que se h̄nt ad modū duas passionēs immediate non possunt esse ab una actione, sed generatio passiua que est a generatione actiua, et pcessio passiua que est a pcessione actiua sunt due emanatiōes passiue, ḡ generatio actiua et pcessio passiua, nō possunt ēē una actio, et p consequens nec vna res.

4. P. impossibile est ēē eandē relationem producēt et producti, etiam dato q̄ idē sit producēt et productū respectu diuersorū, sed filiatio est relatio producti, et om̄nis notio ē relatio producētis, ḡ videlicet q̄ in filio cōis notio et filiarī differat realiter. Scđo p̄tra mos

Lōtra egi dū declarādi doctoris nostri arguūt quidaz dicim.

1. I. damento in quo est, vel p fundamentū intellegis diuina essentiā, vel diuinū suppositū. Nō primū, quia tūc omnes diuine relationēs essent una res nūero, cū diuina cōtia sit p̄nitus una. Nec secundū, qz p̄ncipiūm con-

stitutiū nō habet q̄ sit res ab eo qd̄ constituitur, sed fīm te relativa p̄prietas cōstituit suppositū, ergo ex ipso supposito nō habet q̄ sit res.

P. etiam in creaturis sup eadē fundamen-

to puta in eadē albedine respectu tamē diuer-

soꝝ fundat similitudo et dissimilitudo, q̄ dis-

ferūt realiter. Sed istis nō obstatibꝝ pdi-

ctam tenet cōclusionē, eo q̄ magis 2formis

Lōtra op̄

nōz alc,

catholice fidei videt. Et qz totū pondus in

hoc cōsistit q̄ ipsi nitunt p̄bare q̄ munis no-

tio differat a p̄nitate vt est in p̄, et in filiatio-

ne vt est in filio, tanq̄ res a re, ligil oppositū il-

lius arguo sic. Illa q̄ te seminice pdicat p̄

dicationē idētice nō p̄nt differre sic res a re, s̄

cōis notio pdicat idētice i p̄d ipsa p̄nitate et i filio te ipsa filiatio, ḡ n̄ differt ab eis sicut

res a re. Maior p̄tz, qz ei⁹ oppositū iplicat p̄, dicitur, qz n̄t̄ ecēt idē et n̄t̄ ecēt idē, minore p̄

bo, qz oē qd̄ pdicat te p̄t̄ diuīs idētice, p̄dica-

cat etiā de p̄nitate i diuīs idētice, s̄ cōis no-

tio pdicat de p̄ idētice, ḡ et de p̄nitate, mōz p̄, pbo maiore, qz qnicq̄z aliqd̄ pdicat idētice de

eo abstracte sup̄to, ille termin⁹ cōretus erit al-

quid aggregatū, et deficiet necessario a summa

simplicitate, sed quelibet diuina psona ē summa

simplicitatis, ḡ quicq̄d̄ pdicat idētice te

quacūq̄ diuina psona sub termino cōreto p̄

lata, de eiusdem termini cōcreti abstracto pdicab-

il. Et eadē modo argui de filiatione. P. si cōis notio et paternitas in psona patris di-

cerent plures res realiter differēt, tūc in vna

et eadem psona diuina cōtia formaliter plura sup-

posita, psequēt ēimpossibile, ḡ et ancedēs, p̄

bo p̄niciam, qz res distincta quenō est alicui

inherēt necessario est suppositū p̄ se si ab alte-

ro miraculo nō sustentat. Sed om̄nis notio fīm te ē res distincta, et non in heretalicis

qua non est accidēs, nec sustentat miraculo

se sicut natura humana a pbo, qz intrinsece i

diuīs quicq̄d̄ est naturaliter est, ergo fīm pos-

titio tua cōis notio de se erit suppositū forma-

lit p̄ter suppositū p̄t̄, qd̄ ē impossibile. P. s̄

noīe exp̄mente multitudinē rez diuīaz tenet

quilibet catholic⁹ adorare deū, sed null⁹ deū ado-

rat sub q̄ternitatē noīe, s̄ solū s̄b noīe trinitatis,

ḡ q̄tuoz relationēs diuīen sūt q̄tuoz res.

Ad p̄mū ergo adductū ē p̄cloem dōm. q̄

Ad p̄nitatē et om̄nē notionē dicere duas rela-

tiones reales potest dupl̄ itelligi. Uno mō q̄

intrinsece dicant duas realitates, Alio mō ex-

trinsece et p̄notatine. Primo mō ē fallus iel-

lectus, qz intrinsece sūt una et eadem realitas

Dist.

XXVII

genitus indiuisa. et sub hoc sensu maior illius rationis est vera. sed minor est falsa. qz i diuis no sunt illo modo quattuor relationes reales qz intrinsece dicat quattuor realitatē. Se cūdō mō est verus intellectus. eo qz p̄nitias et cois notio extrinsece coequant duos terminos realiter distinctos. ratione quoqz vere dicunt due relationes reales realitate extrinseca. Sunt etiam reales realitate intrinseca. qz quis no realitate distincta. eo qz illud a quo dicunt habeat hmo realitatē sit penitus vna res et indistincta. Et sub hoc sensu maior est falsa. qz no operet qz vbi ponit dñia realis realitate extrinseca qz ibi ponant plures res distincte intrinsece.

Ad 2 *q* uo^m ponam plures res distincte intrinsec. Ad scdm p^rtz p idē, qz nō suincis ex h̄ nis
qz ponūl due res intrinsece denoiantes ipsos
terminos. extrinsece aut̄ h̄mōi relatōes. ma-
xime si tales relatōes simul se cpatiunt in eo
dē diuino supposito. Etia^m pcessis ambabz p̄
missis nō plus ccluditur nisi qz nō p̄nt dari
due relatōes realiter distincē nis̄ denē due
res. z hoc nō est ptra ppositū nost̄z. qz nō po-
nimus cōm notionē z paternitātē esse duas
relationes realiter distincas. licet ponamus
qz sint due relationes reales ratione duoz re-
alium terminoz. Ad tertiu diccdū qz si il-
la maiore est p se nota ut illi dicūt. tūc sub illa
maiore accipiam vñā minorē infallibilē z co-
cludam ppositū nostrū. z oppositū illius qd̄
ip̄i intēdūt. Dicam. n. sic. Illa que sunt eadē
alicui tercio omni modo realitatis puta reab-
soluta z re relata. sunt idē inter se omni modo
realitatis. sed cōis notio z p̄nitās sūt idē sup-
posito p̄ris oī mō realitat̄. qz nec dīntab eo
re absolute nec re relata. ergo nec dīffērūt iter
se re absolute nec re relata. Ad formā tamē ar-
gumēti dico. qz aliqua esse eadem alicui enti-
tate relativa potest intelligi dupl̄r. Uno mō
positiue. Alio mō priuatue. Si positiue bñ
lequis qz sint eadē inter se entitate relativa. fz
nō scđo mō. Verbi ḡra. P̄nitās z generato
actiua sūt idē relatōi qz ē pat̄s ad filiū re rela-
ta positiue. qz ambo referūt ad eundē terminū
sz ad filiū. Sed paternitas z filiatio sūt idē
diuine cēntieno solū re absolute sed etiā rela-
ta. p̄uatue tm̄. qz qzuis nō referant ad eundē
terminū ratione cuius relationis dicerēt idē
re relata positiue. tamē nō distinguunt rela-
tive ab essentia. cum nō habeant oppositōez
ad eam. Sic eodē modo paternitas z filiatio
sunt idē cōm notioni re absolute ratione
diuine cēntie. z similiter sunt idē sibi re relata
saltēt priuatue. qz cum nullā oppositione

habeant ad eam. nō p̄t relative distinguunt ab ea. Et si iter daret illa instantia de spiratio passiva. que cū nō opponit relative filiationi et paternitati. nō posset differri ab eis. Di Solutio.

co ut sup̄ dictū est. q̄ ibi est oppositio saltē in
directa. & cū hoc in nullo eodez supposito po-
nit spiratio passiva cum paternitate vel filia-
tione. si em̄ esset in eodē supposito cū paterni-
tate. dicere q̄ no differret a paternitate. Ad 4

quartū dicendū q̄ plurificato inferiori plifī

cat supl ea entitate et realitate q plificat ipm.
inferi. Sed ut iam patuit ples relationes exi-
tes i codice diuino supposito non plificat extum.
ad realitatem cunientem ipsis intrinsece et in re-
cto. sed solu extum ad realitatem terminoz q
est.

notat et coexistit. ergo ut sic explicatio eius superioris quod est res. non excludit per relationes diuinas in codice supposito existentes finis sunt plus res. sed immo ea quae importat coexistit et notat sunt plures res. scilicet respectu quo-rum habent relativa oppositionem. Ad quantum res eo minorem. Ad relationes diuinas non possunt

go minore. Ad probatioꝝ pma dico qꝫ maior e falsa, maxie si talia sint i eodeꝝ supposto simi- plicissimo i qꝫ nulla pot e diuersitas reꝝ Ul ddm q ea q nō pnt cuuenire eidē respectu cuius dē differunt realiter realitate extrinseca, nō tñ intrinseca. Ad scdꝝ ddm exponitur pma

intrinseca. Adicodaz ddm y²murata pio
portio p^rprietet i termis quātitatiuis. sed
quātitas terminoz relatioz p^rprie s̄istit in
eou oppositōe. q^r oppositio terminoz p̄cer-
nit distantiā. z p̄ ins quātitate talium termino-
rum ergo ex ipsa prima proprie^te nō plus habet

lucis ex ipsa prima potest enim plus habeatur nisi quod sit primitus et filius relatione operonum. sic secundis notio et passim spiratio relatione opponitur. et per hanc ex ipsa summatum est enim plenum debet inferni nisi quod sicut primum terminum non opponit tertio. sic secundus non opponit quarto. In-

minor igit illius mutantur propter eos cōmitis fallacia figure dictōis. quia te quāto iurad quid Ad tertīa nego antecedēs. Ad pba tione dico q̄ maior ē falla. qz ab eadem solis actione pnt esse multe passiones realiter diffe

rectes. Forte dices q̄ nō est simile de sole, cū sit agēs vniuersale. Sed illud nō obstat. q̄ idē particularis ignis eadē sua calesfactiō et iſfactionē causat i cera et expiccatiōnē ligno. q̄ sūt due passiōnes realēs d'rītes. passiōnes ergo p̄nt multiplican rōne multitūdis patientiū. stante eadem actione ratione vnius accēs.

Ad quartā dōm q̄ nō plus cōcludit nisi
q̄ filiatio & cōsnotio sūt due relariones. nō
tū ex hoc sequit q̄ sint due res distincte reali-
tate intrisēca. Ad p̄imū quod introducit

Instantia.

Solutio.

23d4

21d.5

*Ad p̄mas
pbarōem.*

**Ad sc̄as
pbatōem.**

Ad tercia.

Instantia
Scolariorum

Ed q̄rtas

కొంరో

Doctore nostru dicēdū. q̄ ipse i illo pposito p fundamētu intelligit dūmū suppositū. ppter quod ipse in eadē questōe dicit. q̄ si omnis notio esset i patre et filio ut duo sunt. tunc cōmuni notio esset due res. quia esset i duo bus suppositis ut duo sunt. et i tamē vna relatio ppter unitatē sui termi. ergo ecōtra paternitas et talis notio erunt vna res. q̄ sunt i uno supposito. et due relationes ppter dualitatē termiō. Ad pbatōz dico q̄ p̄nitas ut relatio nō constituit psonā patrī. s̄ b̄m n̄m modū intelligēdi plupponit seipm ut p̄nitas patria ē et ut sic cōstituit. Nec etiā est imaginādū q̄ relatio habeat entitatē a supposito in quo est effectiue. quicqđ em̄ ē patre a nulo pducit. Q̄ me enī qđ in patre est improducibile ē et innascibilē. nec enī filiatio efficiētē ē a filio. sed a patre. pducit a quo pducit ipse filius. Sed est intelligēdū q̄ p̄tāto dicit relatio h̄re qđ res sit ab eo i quo est. q̄ ex sua natura habet q̄ eius realitas resultet in illo.

Ad 2. Ad sc̄dō dōm q̄ nō est ad ppositū illō qđ adducit de similitudine fūdatū i creatura. q̄a cū creatura nō sit omnino simplex. nō repuḡt res distinctas eē i eodem fūdamēto creato respectu diuersorū. et ideo dāto q̄ similitudo et dissimilitudo dicāt diuersas res. adhuc tñ possent simul esse i eodem fūdamēto creato. repuḡt tñ diuersas res esse in eadez diuina psonā q̄ est omnino simplex.

Articlo 3. **Quantū ad tertius**
p̄ncipale. vt̄ relationes diuine sint posteriores actib⁹ notionalibus. satis dictū est sup̄ dī. ix. articulo. i. Resūmpsi tñ ad p̄n. ppter aliqua dicta doctorū q̄ postea inueni. q̄ illis tūc dicit videns repugnare. Dixi em̄ tūc p̄mo q̄ inter paternitatem et generationē actiuaz non pōt eē p̄nitas ex natura rei. eo q̄ sint idē realiter. Sed dico q̄ b̄m rōez et b̄m n̄m modū intelligēdi pōt esse i ipsi p̄nitas. q̄ paternitas p̄siderata ut p̄nitas cōstittuit psonā patrī. et iō ut sic ē p̄nitas generatoe. q̄ agere p̄ supponit eē. sed p̄nitas p̄siderata ut relatio ē sequit generatoz. q̄ b̄m nost̄ modū intelligēdi relationes origis inascit ex actib⁹. Sed p̄mū arguit q̄dā doctor p̄bas q̄ p̄nitas et generatoe actiua differat realiter. q̄ q̄n̄ aliq̄ duo sic se habent q̄ vnu est realiter i aliquo. et reliquias est in suo opposito. illa nō sunt realiter idē. illa patet. q̄ realiter separant nō sunt realiter idē. sed p̄nitas et generatio actiua sunt

h̄moi. q̄ paternitas est i patre realiter. cū p̄c̄ sit formaliter pater. sed generatio actiua est i filio. ut p̄ba quattuor rationib⁹ quas adduxi sup̄ius dīst. uñ. arti. q̄. P. q̄n̄cūq; aliq̄ sunt idē realiter te quoq; p̄dicat vnu; et codē vere p̄dicat aliud. sed p̄nitas vere p̄dicat de diuina eēntia et nō generare. q̄ illa ē falsa. eēntia generat. ut sup̄ius patet dī. v. articulo i. ḡ tc. P. generatio actio ē idē qđ filius. q̄ differt a p̄nitate. p̄ntia p̄z. p̄bo arcedēs. q̄ si cut se habet creatio actio ad creaturā. sic generatio actio ad filiū. Illa p̄z. q̄ sicut creatoē p̄ducit creatura. sic generatoē p̄ducit genitū. et filius. sed creatio actio ē idē qđ creatura. q̄ generatio actio ē idē qđ fili⁹. P. fūdamētu 4 non ē idē cū fundato. q̄ nihil seipm fundat. sed generatio est fūdamētu p̄nitas. q̄ relations producētis et p̄ducti sup̄ actione suā dānt. P. q̄n̄cūq; aliqua sic se habet vnu; manet alio non manet. illa non sunt idē realiter. sed paternitas manet et generatio nō manet. ut pater in creaturis. Et dāto q̄ in diuīs semp̄ simūl manet. hoc solum p̄uenit ex dī uina immutabilitate. et nō ex dītione paternitatis et generatois. quia dāto p̄ impossibile q̄ generare trāsire adhuc remaneret paternitas si filius p̄maneret. P. ea que sūt diuersi sonū generū nō sunt idē realiter. sed paternitas reducēt ad p̄dicamentū relationis. genera re ad p̄dicamentū actionis. ḡ tc. P. adem non est causa sup̄p̄sū. sed generatio ē quasi causa paternitatis. q̄ pater est pater. q̄ generat. Sed illa nō concludūt. q̄ si paternitas et generatio actio differat realiter. tūc in eadem psonā patris ēēnt due p̄p̄rictates icōi cabiles. et p̄sequens in vna psonā essent due psonalitates. quia quelibet h̄az p̄p̄rictatum daret esse incōcibile. quod i diuini est eēp̄ sonale. P. si paternitas et generatio actio dif ferat realiter. tūc in psonā patris ēēnt quatuor notiones. q̄ equē determinate notificaret psonā patris p̄ generatoz. sicut p̄ spiratōz actiua seu p̄nitas. Sed sancti doctorē cōi ter ponit solū tres notiones i psonā patrī. sc̄z innascibilē. p̄tē. p̄nitas. et cōem notione. ḡ tc. P. inter duos simplices terminos nō p̄t essent vna relativa opp̄stio. et p̄n. i vno extreimo nūl vna tñmodo relatio realis. sc̄z pater et filius sunt duo termini simplicissimi. q̄ p̄nitas et generare in psonā patris sunt vna tñmodo realis relatio. cum b̄m vnuq; pater ad filiū tñmodo referat. Ad p̄mū i ḡtē p̄z p̄ Solutiō ea q̄ dixi dī. ix. vbi oppositū istius minoris Adi

Dist. XXVIII. et. XXIX.

- Ad 2** pbaui. tñndi ad pbatões eius. Ad secundum dñm qz quis cõntia dina n generet. generato in pdcat de ea id estice n min qz ipa pñnitias hec e em verissima. cõntia dñia e ipsa genera-
tio dñia. test ipm generare dñm. Ad
Ad 3 terciu nego antecedens. Ad pbatõe dico. qz n e sile. qz creatio e qd tpale transies i aliena na-
turæ. sed generatio actio e eterna et n tralit in aliena natura. Ad quartu nego minor. qz pñ
pñi creaturis tralit actu generatiois mact
paternitas. qz paternitas aliud habet funda-
mentu qz actu generatiois. Ad v. dñm qz si
cut ex dina imutabilitate puenit q patnitias
manere n pot non manete generatioe. sic ex
psone patris simplicitate puenit q pñnitias
realr differre n pt ab ipsa generatioe qz i pa-
tre. Ad sextu nego maiore. qz vt patebit ei
de hoc me atigerit disputare. eadē res pot eci
diness pdciam etis sumpta fm aliu et aliu modū.
falsu etiā assumit. qz pdciam etiā actio-
nis qz tu ad actioes notionales in dñis re-
ducit ad pdcamentu relatiois. et qz tu ad actio-
nes absolutas reducit ad subaz. Propter qd
dixit Boetius qz solu duo pdcameta sunt in
dñinis. s. substâria et relatio. Ad septimum
dñm qz illa causalitas est fm nostz modū in-
telligedi qui oru habet ab his que in creatu-
ris videmus. sed finveritatē rei nulla est i di-
uinis causalitas inter paternitatem et genera-
tione. qz codē pater et pater et generas. Sed
cū dixi ex dictis Doctoris nostri q paternitas
constituit psonam patris vt pñrietas. cōtra ar-
guunt quidā sic. Peridem aliqd constituit et
distinguit. sed fm te distinguit in ordine ad
oppositu siue vt relatio est. ergo etiā constituit
in ordine ad oppositū. et pñs constituer ut
relatio est. P. sicut se habet pñrietas abso-
luta ad suppositu absolutu. sicut hz pñrietas
relativa ad suppositu relatiu. s. pñrietas ab-
soluta vt absoluta. et constituit suppositu rela-
tu. qz relatio vt relatio cõstituit suppositu rela-
tu. P. si cõstituit vt pñrietas. saltez sub
aliq ratioe cõstituit. aut qz illa ratio eabsoluta
aut relativa. aut in dñis ad absolutu et relati-
u. si pmo mō. tuc cõstituit suppositu absolu-
tu. si scđo mō. tuc habeat intentu ī te. qz qz qd
pñpñti relatiu cõuenit sbrœ et relatiu. hz pñ-
tit sibi vt relatio e. Si tercio mō. tuc supposi-
tu cõstituit nec eet absolutu nec respectu. hz
eet in dñis ad vtruz. qz tc. Sz nec illa cõstu-
tit. qz fm nostz modū intelligedi cñdē ordi-
nē attribui. aliquo vbi dñt sola rōe quē vi-
tem ita ea vbi realr dñt. Sz i rebo creatis

vbi cõstituēs et reserēs realr dñt. pñrietas re-
lativa pcedit relatioz q cõstitutu referit ad al-
terz. qz fm nostz modū intelligedi i dñis vbi
hec sola ratione dñt cõpim eandērē. puta
eadē paternitatem pñs cõstituere vt pñrietas e
scz vt tali supposito pñrie et incoicabili cõne-
nit qz cõpim eā in ordine ad oppositū siue
vt relatio e. Ad primū igit dñm qz quis p
idē ex pte rei aliqd distinguat et cõstituat. n fm
idē ex pte nostri modū intelligedi. Ad
secundum patet p idē. qz quis suppositu relatiu
cõstituit vba relatio et vt relatio e pñderando
qdditate seu natura rei constituent. tñ illa re
cõstituēcõpim etellectu noster pñr incoicabi-
liter i e cõstituto qz ero pñpñtis qz cõpiat eā
ad eē siue ad aliud referri qz e ratio relationis.

Solutio.
Ad 1
Ad 2

Ad 3

Quâtu ad quartu Article 4
principale. vtz hz i dñis dicat cõntialr vel
notio aliter. dñcedu qz hz dñ notionali in dñ
is. qz illud qd p modū emanatis se hz dñ no-
tionalr. hz hz lebz p modū emanatis et pcedē
tis a vbatet seu dicete. qz tc. De hz no plus ad
pñs. qz materia de vba alibi intendo determina-
re tractare. Ad argumentu principale vdz. Ad pñci-
paz illud qd dictu est ad quartu rationale pale argu-
mentum.

Distinctio vicefima octaua
et vicefima nona.

P Reterea cõsi-
derari optet. Postqz mḡ tracta-
uit et pñrietibz psonas cõsti-
tuibz. hic tractat de pñrietibz psonis in-
existibz. Et dividit duas ptes. Nā primo
tractat de hmōi eternis notionibz. Secundo
incidet determinat de quibudā tpalibz rela-
tibz. d.i. xxx. ibi. Sunt. n. qdā noia tc. Pria
i duas ptes fm q principaliter due sunt hu-
iustmodi notiones psonas nō constitutes. s.
unascibilites et munis notio seu actua sp/

ratio. Primo igit̄ magister determinat de inscibilitate. Secundo de cōmuni notione. distinctione. xxix. ibi. Est p̄terea aliud nomen. Prima in duas. quia primo tractat de proprieate ingenitū. Secundo de proprietate ipsius genti. ibi. Scindunt quoq; est. Prima i duas. Nā primo tractat d̄ ingēniti conditōe. Secundo de geniti ab ingenito distinctione. ibi. Illud etia taceri. Prima in tres. qz primo magister ostēdit q̄ solus pater dicit ingenitū. Secundo inquirit v̄ trū solus pater dici debet nō genitus. Tercio ostēdit q̄ innascibilitas ē illa proprietas a qua pater dicit ingenitus. Secunda ibi. Ideo queri solet. Tercia ibi. Si autem vis scire. Sequit illa ps. Illud etia taceri. In qua primo remouet arrianos falliā opinionē. Secundo mouet incidentē questionem. Tercio apponit suam respōsionē. Secunda ibi. P̄terea queri solz. Tercia ibi. Ad quod dicimus. Tūc sequit illa ps. Sic dū quoq; Et dividit in tres ptes. Nam primo tangēdo quādā proprietates filij. puta q̄ dicit verbū. imago & sapientia genita. magister querit v̄t̄ ibi sapientia pdicet relatiue sive psonaliter. Secundo ostendit q̄ i illo sensu sapientia accipit notionālitter sive psonaliter. Et tertio ostendit q̄ imago qnq; accipit essentialiter. Secunda ibi. Laue lector. Tercia ibi. Illud etiam sciri oportet. Sequitur pars illa. Est p̄terea aliud nomen tc. q̄ est principium. xxix. distinctionis. i qua magister tractat de cōmuni spiratione. Et quia pater et filius in hac cōmuni notione conueniunt prout sunt vnum principium spiritus sancti. ideo magister dū facit. Quia primo ostendit q̄ hoc nomen principium multipliciter dicit. Secundo respectu quorum i proposito accipit. ibi. Et pater ab eterno. Et hec in duas. Nam primo magister premittit suam intentionem. Secundo declarat eaz. ibi. Omniū ergo que lunt tc. Et hec i duas. fm q̄ duo premisit. s. q̄ deus est principiū ad intra eternaliter. et ad extra temporaliter. Igitur primo probat patrem. filium. & spiritum sanctum in tempore fuisse vnum principium totius vniuersi. Secundo ostendit patrem ab eterno fuisse principiū filij. & patrem & filium principium spiritus sancti. ibi. Deinde in eodem. Et hec in tres. quia primo ostendit patrem et filium esse vnum principium quo ad spiritus sancti productionem. Secundo ostendit hoc cōvenire patri & filio fm vnam omnes notiohem. Et tertio illius notionis inquirit nomi-

nalem expressionem. Secunda ibi. Ideo qui solet. Tercia ibi. Si vero queritur Līca istas duas distinctiones quero hanc questionem.

Vtrū hoc nomē pncipiū p compatis
vnead intra debet admitti i duis.
Et videt q̄ nō. qz vbi nō admittitur
vnū relatuoz. nec alterz debet admitti. s. pncipiū & principiatū sūt relatiua. vt p̄t̄. i. phizoz. & pncipiatiū fm dicta sc̄oz nō pprie ad
mittit i duis. ḡ nec pncipiū. Lōtra. b̄t̄us Aug. dicit q̄ pater ē pncipiū sine pncipio. &
filiz pncipiū a pncipio. Pretermisso multe
modis dicēdi principiū qui a pho narrat. v.
metaph. solum accipio hic pncipiuz fm q̄
tuorū modos maxim evniuersales. puta
fm quatuor modos causales. rot em modis
dicit pncipiū quoz causa. Igit ad modis
distinctionis cause hec question posset intelligi
de pncipio materiali. formali. efficiēti & su
nali. De pmo tamē et ultimō nihil ad p̄sens.
qz de pmo puta. vt̄z aliquid materialevl quā
si materiale sit in diuinis. dixi superius dist. v.
arti. uij. De finali autē dei bonitate tractarevi
det ad finem quarti libz inspectare. & spectabat
ad primā distinctionē p̄mi libri. Propter qd̄
ibi aliqd d̄ h̄ dixi. cū te fruiroe tractam. Ad
p̄ns igit solū p̄ref q̄ de pncipio formali p̄st̄
tutio. et de pncipio originali pductio.
Igit i hac qōne pmo videbit. vt̄z i duis sit
pncipiū formaliter p̄stitutiū. Scđo vt̄z i di
uis sit pncipiū originali pductiū. Es sic rō
ne breuitate i hac lectōe p̄phēdā materiā dua
rum distinctionū. sc̄z. xxvij. & xxix. Nam ci
ca. xxvij. distinctionē ē in qua tractat de inna
scibilitate & muniter inquirit de pncipio p̄st̄
tutio patris. Sed dist. xxix. inquirit de p̄ns
cipio pductuo in duis.

Articula 1

Quātūz ad p̄mūz

vtrum in diuinis sit pncipiū formaliter cō
stitutiū. sic procedā. Primo em ostendam
q̄ innascibilitas nō est psonae patris formaliter
& constitutiua. sicut dicit quidaz. Secundo q̄
nec p̄nitas p̄cepta vt generatiuitas est psonae
patris & constitutiua. Ex quoz remotione pa
rebit lucidior veritas opionis nostri doctoris
de psonae patris constitutione. quā in questione
p̄mū pcedēti recitau. Dico ergo pmo
q̄ innascibilitas nō est psonae patris constitutiua.
Quia illud quod ē formaliter positiuū.
nō potest constitui pncipio formaliter p̄sa

Lōta 1

Dist. XXVIII. et. XXIX

- tinio. sed persona patris est res formaliter positiva. innascibilitas vero formaliter dicitur proprietas materialis suae negationis secundum ab alio. qd scilicet. **P**er id quod nihil ponit et aliqd supponit non potest esse constitutum per me personam. illa praeceps. quod de semihil ponit de semihil constituit. et singulariter quod presupponit alterum non constituit primum. Et innascibilitas cum sit priuatio nihil ponit. sed per presupponit subiectum seu aliquam proprietatem per quam conueniat subiecto. **P**ersona diuina cum sit formaliter relativa. inesse personali consti tuit relatione tali que formaliter et directe sit relatio. sed innascibilitas solum per reduc tionem est relatio. quia priuatio non est in generale per se. sed reducit ad genus sui habitus. Iuxta quod ait Augustinus. de trinitate. c. viii. qd sp. negatio est in eodem predicamento in quo est affirmatio. Et hoc eleborum dicitur quod non facere intelligi facere. et omnis in negatione dictio. et affirmatio. Et hoc de anima. rectum est istud propter sui et obliqui. **P**er sicut se habet spissatus. et ad non esse alium ab ipso. sic se habet pater ad non esse ab alio. sed ad constitutionem personae spissatae nihil facit quod alter non est ab ipso. et innascibilitas que in patre per se nihil dicit nisi patrem non esse ab alio ad constitutionem personae patris nihil faciet. **P**roprietas constitutiva personae est de se formaliter inconcavabilis. sed innascibilitas et omnis alia negatio sicut de seno habet entitatem. sed si quod dicit entitatem. hoc dicit pro tanto. quod fundatur in ente. sic de se non dicit ali quod unitatem seu inconcavabilitatem nisi ratione per prius positum in quo fundatur. **P**ersona formaliter constituta principio formaliter positivo est nobiliores et perfectiores ea quod constitutum formaliter negatio. sed filius est spissatus constitutum est principiis formaliter positivis. qd dato per impossibile per personam praeceps constitueretur hunc principio negatione quod est innascibilitas. tunc persona filij est spissata et perfectior quam persona prima. qd est inconveniens. Sed opus est clonis posuit unus doctor. qd diebus suis magne fuit reputatus. Et probat sic. Illo formaliter persona constituta quod ab alia persona divulgatur. sed per modum. li. i. c. qd. fm. oia per se filius est spissatus sicut unus et id est in generatore. generatio et processio. cum igitur in generatore per quam sola per ab aliis distinguuntur id est quod innascibilitas. qd innascibilitate persona patris constituit. **P**er nobiliores proprietates quam est patre persona prima constituit. Et quod unius etiam constitutionem quod est procedit recusat. Unde etiam non est personam. illud quod est feminae personam. quod est spissata figura.

persona primo aut constituit per naturam. aut enim notione. aut innascibilitate. illa praeceps per sufficienciam divisionis. quod non possum intelligere in persona prima per proprietates seu notiones. **S**ed non constituit per naturam. quod cum per se per quod generatur. et per primitas per supponit generatore. sed generatorem cum sit actus superpositi. et per supponit superpositum constitutum. non enim constat notio superpositum constitutum. tunc unde etiam flaret superpositum ex parte et filio. cum sit verum quod constat. et sola innascibilitas poterit constitutere per in superpositum in diuis. **P**roprietas ad dignitatem primae personae primo aduentus domine centie constituit per primam personam in diuis. innascibilitas est huiusmodi. Pertinet enim ad dignitatem et aliquid est per supponit aliquid a quo perducatur. Aduenit etiam primo centie diuis. quod ratione primitas prius adcesset centie diuis quam innascibilitas. eadem ratione ipsa filiatione prius adcesserat. cum relativa sint similitudinem naturalem intelligentia. **S**ed oecum quod secundum modum intelligendi est posterum filiationem. huius per centie diuis quam innascibilitas. eadem ratione ipsa filiatione non est secundum filium. et per se secundum filium. non est secundum filium. et tradidit. **P**rima persona in diuis. **D**icitur etiam prima proprietate diuis. sed innascibilitas est prima in diuis proprietas. Maior praeceps. **M**aior probat multipli. Primo sic. Illud quod est ultimum in resolutione est primum in constitutio ne. et innascibilitas est ultimum in resolutione. quod in resolutione cum puentum fuerit ad innascibilitatem stat. quia innascibile est quod a nullo alio est. sed in paternitate non stat. quod dato per pater esset ab alio. non tamquam perpter hoc desineret esse pater. **S**ed sic. quod magis est ratione primi non esse ab alio quam aliquid esse ab ipso. Nam Christus deus noster dicit primogenitus marie. Matth. i. et Luce. ii. non quia post ipsum alius fuerit filius Maris. sed quod an ipsum nullus erat. **L**et ergo innascibilitas dicat non esse ab alio. pater natus vero dicat se esse aliquid. ergo ratio primi magis conuenit innascibilitati quam primitati. Tercio quod sicut hic esse se habet ad concipiendum esse. sic se habet modus habendi esse ad modum concipiendi esse. sed hic esse est prius quam communicare esse. et innascibilitas que est quidam modus habendi esse non ab alio est per primitatem quod est quidam modus concipiendi est alterius. Quarto sic. Illud quod est ratio secundum alterius est prius eo. sed innascibilitas est paternus ratio generatore. et per secundum paternitatis. Illa minor probat dupli. Primo sic. Sicut se habet genitus ad non generare. sic se habet ingenitus ad generare. sed filius est diuis quod genitus ideo non generat. et pater in diuis quod ingenitus generat. **S**ed quod sicut

4

Probatio minorum.

4

4

Lötra bō/nauc. se h̄z non spirat ad spirare. sic ingenit ad generare. sed fili⁹ q̄r non spiratus spirat. ḡ pater q̄r ingenit⁹ generat. Sed illa nō excludit. q̄r sicut se h̄z negatio ad affirmationē. sic illō quod se habet ad modū negatiōis ad illō qđ se habet ad modū affirmatiōis. sed negatio est posterior affirmatiōe. vt dicit. i. topicor. ḡ in nascibilitas n̄ poterit h̄rē rōez p̄oris respectu eoz q̄ positivē siue affirmatiue se habet i psona patris. Ad p̄mū igit̄ dōm⁹ q̄r dama. p̄ in generatoz cīrculoq̄r primitate put̄ fūdat im mediate sup̄ auctē v̄lis p̄ncipij p̄ quā psona p̄ma ɔstituit ab oib⁹ alijs distinguit. Tū da ma. i. codē ca. subdit post verba pdicta dicēs.

Solutio.
Ad 1

Ad 2

Ad 3

Ad 4

In sol⁹ p̄prietati⁹ primitatis. filiatōis ⁊ p̄cessiōnis dñaz cognoscim⁹. Ad. q̄. nego minorē. Ad pbatoz dico q̄r q̄uis maior p̄p̄d̄ alii quā p̄tineat v̄tate ⁊ p̄pando positivū ad positiū. q̄r fm̄ nost̄ modū intelligēti oipotētia q̄n̄ pt coicari p̄fectior esse videt q̄ sapia q̄ coicari creature. tñ p̄pando negatiū seu p̄nuatiū ad positivū nō ēvera. q̄ negatiū q̄stū ad illud qđ formalē dicit nō ip̄orat p̄fectioz d̄ recte. licet rōe illi⁹ qđ supponit ip̄ortet p̄fectoz. Etia minor deficit. q̄r p̄nitas fm̄ q̄ est psona patris ɔstituitua. puta vt imediate fundat̄ sup̄ auctē v̄lis p̄ncipij. ratōne cui⁹ pater dicit fontana deitas. sic paternitas ē oīno īcōicabilē. q̄r nec etiā alicui diuīe psona coicari poterit. ⁊ p̄ q̄ns multo min⁹ poterit coicari cuiūq̄ creature. Ad. iij. dōm⁹. q̄ psona patris ɔstittuit patnitate. ad pbatoz dico q̄r p̄nitas ɔstiderata. vt p̄p̄etas n̄ p̄supponit generatoz fm̄ nost̄ modū intelligēti. vt patuit sup̄. I. magis ecōuerso p̄supponit ab ea. Ad. iij. nego minorē. ad pbatoz p̄me p̄t̄ dico q̄ n̄ eē ab alio fm̄ sen̄ dicit p̄fectoz v̄l̄ dignitatē n̄i rōe s̄b̄strati i q̄ h̄moi negatio fūdat̄. manēdo. n. ifra ambitu isti⁹ negatiōis p̄cise. tūc ita ḡe chime ra n̄ ē ab alio. sic pater dñ⁹ attē illa negatio i chimerā nulla dicit dignitatē. q̄r ex p̄t̄ s̄b̄strati nihil supponit p̄tines ad dignitatē. In nascibilitas aut̄ i patre p̄supponit p̄cellētissimā dignitatē. q̄r p̄supponit patnitatē fūdat̄ sup̄ auctē v̄lis p̄ncipij. Ad pbatoz alter⁹ p̄tis dico q̄r q̄uis p̄nitas ⁊ filiatō s̄nt fil̄ natura ⁊ naturali intelligētia. tñ patnitas ē p̄i⁹ origē ipa filiatōe. ⁊ p̄ q̄ns in nascibilitas ⁊ oīa alia psona patris ɔtuenietia q̄ ipa paternitate ɔturuīt̄ s̄nt priora origine ipsa filiatōe. p̄oritas. n. origē ɔparis secū simulatē nature ⁊ naturali intelligentie. Nec etiā reputare i ɔtuenies si p̄cerē innascibilitatē nostro mō intelligēti eē po-

steriorē filiatōe. magis cū in nascibilitas sit ne gatō generatois n̄ actiue s̄z passiue. q̄ qđē p̄s̄ sua generatio ē idē qđ filiatōe. Negatio atē posterior affirmatiōe cui opponit. vt p̄z. i. topicor. Et si dicit ⁊ tūc aliqd̄ ɔtuenies Instans patri ē posteri⁹ filio. R. q̄ n̄ h̄eo p̄ incone niēti. salvo tñ semp̄ meliori iudicio. q̄r aliquid ne gatio negatiū possit ɔtuenire patri q̄ fm̄ n̄m modū intelligēti ex generatoe fili⁹ refutat. vñ dēs. n. nō st̄t̄ ɔtellec̄t̄ fili⁹ ē in nascibilē q̄r natu ralē p̄cedit a patre. ḡ ex opposito q̄r fides catolica tenet patrē a nullo posse p̄cedere. s̄z ex seipso ē. oppositū illi⁹ affirmatiōis tā credite i filio puta nascibilitatis attribuit patri ipm̄ in nascibilē appellādo. Nec tñ in nascibilitas p̄t̄ coicari filio. dāto q̄r filiatōe sit posterior. q̄r ei⁹ oppositū p̄t̄ tribuit filio pura generatoe passiū q̄r oppoīt̄ ipsi in nascibilitati. Etia qn̄l̄ lū p̄uatiū v̄l̄ negatiū ē cōmunicabile n̄i in q̄ntum positivū i quo fūdat̄ est cōmu nicabile. sed illud in quo fundatur innascibilitas puta auctēs v̄lis p̄ncipij non ē coicibile filio. q̄r si talis auctēs ɔp̄teret filio. tunc fili⁹ produceret seipm̄. tō in nascibilitas n̄ p̄t̄ coicari filio. Ad. v. nego minorē. Ad pbationē primā nego minorē. q̄r negatio seu p̄nuatiū. Ad probatio nō p̄t̄ eē de ɔp̄one seu ɔstitutione rei p̄s̄t̄iū. licet possit lequi ad ea q̄ sunt de compo sitōe siue ɔstitutione rei. ⁊ video non p̄t̄ fieri ultimata resolutio nec i p̄natoe nec in negationē. Ad probatoz dico q̄r resolōe in q̄ntū factav̄s q̄ ad patnitatē q̄r pater dñ⁹ eē pater tūc ē stat̄i p̄nitate. n̄ tñ vt paternitas ē. p̄fā accipiendo fm̄ hoc nomē cōe. I. vt diuīa pa ternitas ē. puta vt fūdat̄ sup̄ auctē v̄lis p̄ncipij et oīis originis. vt sic em̄ sola paternitas est solīs patris psonalis p̄p̄icias. Unde si quereret quare psona patris est in nascibilitis. illa negatio resolueret in hanc affirmationē. quia diceret q̄ pro fato est in nascibilitis. quia paternitas diuīa que h̄i⁹ psonē ē ɔstituitua fundat̄ sup̄ auctē v̄lis originis. rōe cui⁹ sibi ɔp̄petit esse p̄ncipiū oīm̄ ⁊ a nullo p̄ncipiarī.

Ad scđm nego minorē. q̄r cū rō p̄m̄ sup̄o situa. n̄ p̄t̄ p̄ncipalē ɔstiterei aliquid p̄uatoe. ad pbatoz dōz q̄r h̄ nomē p̄mogenit̄ ē nomē digitat̄. p̄mogenit̄ ē rōe dignitat̄ dabant antiquē. Nota bñ dñi hereditatis cū patnia bñdicōe. ⁊ q̄r patnia bñdictio ⁊ regni hereditatio p̄p̄ excellēt̄. n̄i voca simē ab oib⁹ q̄i p̄ph̄is attribuebat. tō euāgeli ste ipsum p̄mogenit̄ ɔtuenies appellabāt. non cu rates de p̄p̄itate vocabli fm̄ q̄ p̄notat p̄ua tōz p̄uoris geniti q̄t̄ positionē posteroz.

Dist. XXVIII. et. XXIX

Ad 3

Ad tertium dicitur quod quis ista minor sit vera
in absolutis, non tamen est vera in talibus relativis quod per
coicere esse et accipere esse constituitur in esse, quia in
talibus simul est habere esse et communicare esse, et
modus habendi non est prior quod modus communica-
re, hinc autem sunt diuinis supposita, ergo
in diuinis minor est simpliciter falsa. Etiam
quod falsum assumit cum posse exclusioni applica-
tur, quia innascibilitas formaliter non dicit
modum habendi esse, sed dicit modum non habendi
esse, quia dicit negationem essendi ab alio.

Ad quartum dicendum quod minor non est vera. Ad
primum probationem nego minor. Si enim genitus
est efficit in diuinis ratio non generandi, tunc cum talis
ratio non obstat in ipsius sancto qui non est genitus
ipse utique generaret, quod est contra fidem. Ad
secundum probationem nego iterum minor, negati-
vum enim non potest esse quod per se ratio positiva, tido fi-
lius non spiratur eo quod non spiratus, sed eo quod a pa-
tre sibi communica potencia spirandi cuius respectu
positio ad spirandum, puta cum coi notione, sed non
generat, quod sibi dicat potentia generandi cum re-
spectu opposito ad generandum. Secundo sicut quod
circa illam materiam dicentes quod prima persona in
diuinis non constituit primitate ut primitas est, sed ut ge-
nerativitas est. Dicit enim isti hec quatuor se habent
ordinem, scilicet generativus, potens generare, gene-
ratus, et pater, ita quod illos tempore unius est prius al-
tero sum non queretur sequentia, quia omne
potens generare est generativus, sed non queritur
quod puer est generatus, et tamen non potest ge-
nerare. Itē omne generans est potens generare,
sed non queritur, quod homo perfectus est potens ge-
nerare, quod multi remaneant patres. Et eodem modo
generans est prius pater, quia potest
aliquis mori immediate post actum generatio-
nis antiquus fetus preceps, et sic fuit generans, nunquam
tamen pater. Hec autem ad propostum applicando
dicitur quod prius illos, scilicet generativus constituit ge-
nerativitate sicut ultimus, scilicet ut per se constituens
primitate. Ad euadendum ergo multas difficultates
quod recte sunt superius cum recitauit opinione
illoz qui suppositum absolutum ponunt in diuinis
dicunt isti quod cum in eadem relatione diuina sint mul-
tas formalitates, quaz prima est generativitas,
igit prima diuina persona constituit generativitate
et sic actus generatiois supponit suppositum gene-
rinas constitutum, et relatio primo suppositi sum for-
malitate illa quod est primitatis sequitur actu generatiois
quod fuerit due difficultates, id est illi de supposi-
tis absolutis se maius fudabat. Sed ista opini-
onem capio non posse sub sistere, et primo arguo
positos opiniones iste, Secundo ostendam per dictas

difficultates et ceteras quae siles non euadunt. Primo
igit arguo sic. Illud quod sum ratione sua formale
constitutum aliquod quod repugnat primo supposito in
diuinis non est formale constitutum illius suppositi, sed
generativitas est hinc, et tamen maior pars. Minus
ratio primo ex dictis eorum, quod ipsi simet dicunt quod gene-
rativitas aut est illa formalitas sum quae re-
latio primo suppositi constituit generativum, cum igit
primo supposito in diuinis repugnet non posse gene-
rate, secundum quod nullatenus in eius personali constituit ge-
nerativitate. Tertium quod proponit supposi-
tu constitutum non constituit suppositum, sed generativi-
tas proponit suppositum constitutum, quod ipsis aperte
tudo proponit illud est capitulo, sed generati-
vitas dicit quodammodo aptitudinem. Tertius proponit sup-
positi constitutum deinde ex parte determinata, coquendo
constitutum rei in coicibili substantia, sed in multis
illis quatuor formalitatibus quae illi attribuitur re-
lationi prima personae diuinis generativitas est
me determinata, igit non erit proprietas constituti-
ua primo suppositi. Tertius etiam ratione quod superius 4
dicit, vi. reprobavit formalitates in absolutis, po-
teruntque reprobari proprietas relativa, maxime
cum eas ponunt in eadem relatione, quod ut sic via for-
ma erit multiformis. Multiplicatio enim uno
conjugato multiplicat et reliquias, formalitas
autem et forma sunt conjugata, et se habent ve-
cretum et abstractum. Dato tamen quod essent
hinc formalitates, adhuc generativitas non
erit suppositi constitutiva. Quia quoniam illud
quod est suppositum constitutum expedit multis
modis, quod modo unius habet ratione perfectiorum.
Et alter ratione minus perfectior, scilicet constitutum
sub ratione perfectiorum maxime si suppositum constitutum
est nobile et perfectum suppositum. Sed etiam sum
illos generativitas includit in primitate et in secun-
dario, quod perfectior ratione poterit genera-
tivitate accipere in primitate, sed non secundario, et per
ratione primitatis est perfectior ratione generativitate. Cum
igit primo suppositum in diuina sit perfectum supposi-
tu, magis deinde constitutum quod est primitas,
quod formalitate est generativitas. Nec etiam per
istum modum iste potest euadere difficultates ra-
ctas superius. Quia aut illud suppositum consti-
tutum per generativitatem erit suppositum absolutum
et tunc ictidis in opinione reprobatum, aut erit sup-
positum relativa, et tunc simultaneo optet esse su-
mum corelativum, quod non est aliud quod suppositum
genitum. Et tunc arguit contra te sicut contra me
puta sic. Quoniam si sicut dico quod supponitur
vnus et reliquias, sed suppositum generativitate con-
stitutum, et suppositum genitum sunt similares, et sum te

Ad 4
I primā
ationē.

I scda
ationē.

Ir scda
atio.

tra opis
nem.

act^o gen^o eratōis p^osupponit suppositū generati^one o^rstirū. q^o enā supponet suppositū genitū qd̄ ē impossibile. q^o tuc eēt genitū anq^o gene^raret. Itē oē qd̄ relative refert ad genitū i^r intellectuali natura p^onitate refert ad ipm. sⁱ igit^r act^o generatōis p^osupponit tale suppositū ergo p^onitas nō seq^ractū generatōis. P^z igit^r q^o p^odīctā fātāsiā formalitatū n̄ euadat h̄moi difficultates. Nō curō tñ ad p^ons ista soluere q^o ad h̄ r ceta silia m̄di sup^r di. xxvi

Di. xxix

Articlo 2

Lōdo

Lōdo

Ratio

Quātū ad secundū

p^oncipale. vt^r in diuis sit principiū originali^r p^oductū. posset q^od^rupl^r fieri inquisitio. Primo vt^r ro p^oncipiū inueniat i^r diuis tam respectu intrinsecor^z puta psonaz q^o respectu extrinsecor^z puta respectu creaturarū. Scđo quō tal'rō ibi regia^r puta vniuoce v^r equoce vel analogice. Tercio vt^r p^or fili^r sint vnu^r p^oncipiū spūssaci. Et quarto dato q^o sic. vt^r tñ possint dici ples spiratores. Sed q^o de tercio & quarto satis plix tractau*i* dist. xi. questione. i. articulo. q. 7. iq. ideo ad p^ons soluz de primo & scđo aliqd breuiissime dicā. Quātū igit^r ad primū dico q^o qnus i^r creatur^r p^oncipiū & cā dicant ad uertentiā. i^r diuinis tñ respectu intrinsecor^z ita admittedū est nomē p^oncipiū. qd̄ tñ negādūz est nomē cause. Nā cā ē ad cui^r ecsequit aliud. vt p^z. v. mēraph. In diuis igit^r vbi nulla ē seq^ra ē esse. cū ibi nō sit p^ons & posterius ē esse. sed vnu^r & idē ēcōim psonaz. ibi nō debet admitti nomē cause. Itē vbi nō est aliud & aliud substātue. nō potest admitti nomē cause. cū ad eēt cause sequat aliud. sed i^r diuis nō rep̄t aliud & aliud substātue. q^o als eēt diuisa natura. Sed q^o nomē p^oncipiū vere diuis ueniat p^z. q^o dic^r. v. metaph. q^o p^oncipiū est vñ est aliiquid. qd̄ tñ ē dicere. q^o p^oncipiū est a quo aliqd habet esse. Sed filius i^r diuinis vere ēa patre. & spūssancius ab utroq^z. igit^r p^or vere ē p^oncipiū filij. & pater & filius p^oncipiū spūssaci. Respectu tñ creaturaz tota trinitas & p^ot^r dici p^oncipiū. q^o ois creatura a dño deo est. & silt potest dici causa. q^o cū creatura p^oducatur a deo i^r aliena natura. ergo in creatione ad esse dei tanq^o ad esse cause sequit aliud. puta ipsa creatura a deo si ue ab ee diuino ēentialiter distincta. Quātū ad scđm dico q^o p^oncipiū in diuis respectu psonaz ad intra. & respectu creaturarū ad extra. nec dic^r vniuoce nec equoce. sed dic^r analogice. Quia qnūq^z ratio aliqui^r nomis

duen italicu^r rei in compatōe ad plura. quo^r rum respectu vnius p^ouch it sibi prius q^o respectu alterius. h̄moi nomē de tali re nec d^r vniuocē nec equoce sed analogice. sed ratio p^oncipiū prius duenit deo q^otū ad p^oductōem glō naz q^o creaturaz. ergo h̄ nomē p^oncipiū q^o ad intra & quo ad extra deo nec duenit vniuoce nec equoce. sed analogice. maior p^z. Q^o si p^oteret ei equoce. tuc nō competet etiā vna rationē. Si vniuoce. tuc nō prius p^otere etiā respectu vnius q^o respectu alteri. Et si sicutiē ergo diuisiō erelinquis q^o sibi competat analogice. Minorē p^obō q^od^rupl^r. Primo probatio sic. Q^o qnū aliqd nomēvnu^r duenit aliqd vnu^r ob. quo^r tñ vnu^r significatiū illi^r nois est rō alterius. illud nomē p^oncipiū intelligit p^otere illi q^o quod cōuenit alteri. siue quod est ratio quare illud nomē dueniat alteri q^o ecōuerso. sed ee p^oncipiū creaturaz duenit deo p^o hoc q^o ipē est p^oncipiū psonaz. q^o sicut patebit li. ix. dist. xi. articulo. i. emanatio psonaz ératio emanationis creaturaz. Scđo sic. Qnū i^r vnu^r cōe nomē dicit de nccio & attingēti. prius videt p^otere necessario q^o attingēti. sed ee p^oncipiū psonaz duenit deo nccio. q^o nō potest sibi nō competere. et ee p^oncipiū creaturaz cōuenit sibi libere & attingenter. potuit em̄ deus eas nō principiare si voluiss^r. ergo tē. Tercio sic. Lū hoc nomē p^oncipiū sit relativū. vt p^z. i. physicoz. vbicōz ergo relatio significa^r p^o ipm realiter aliqd ponit. ibi hoc nomen p^oncipiū prius & magis p^oprie rep̄t q^o vbi nō hil reale ponit. sed ex hoc q^o vna diuina psonaz p^oncipiū alterius. relatio realis ponit in p^osona p^oductē q^o alterius ē p^oncipiū. h̄ ex hoc q^o deus est p^oncipiū creaturaz nō poniti deo aliqd realis relatio. vt patebit in dī. immedia^r seq^rnt. q^o tē. Quartu^r sic. Qd̄ duenit deo ab eterno. prius & magis videt sibi p^otere q^o qd̄ duenit sibi i^r tpe. sed ee p^oncipiū psonaz cōuenit deo ab eterno. creaturaz autē cō p^oncipiū i^r tpe. ergo tē. Ad argumētu^r p^oncipale i^r oppo^r Ad p^oncipiū dōm q^o si negāt i^r diuinis ee p^oncipiatiū. hoc pale arguit ppter hereticos. qui p^o eodē volūt accipere mentum. p^oncipiatiū & causatiū.

Distinctio tricesima.

Sunt enī que
dā tē. Postq^r m^g determinavit
de diuina psonaz eternis motu
onibus. nūc in ista. p^z. xxv. distinctione tractat

de earundem psonaz tpalibus relationibz,
Et diuidit i duas ptes. Quia pmo mrg oñ
dit q quedā tpales appellatoes deo ueniāt.
Sed oñstādū q̄liter z p quēz modū deo con
uenire valeat. ibi. Quomō g. Prima i tres.
Nā pmo magister pmitit suā intentōem.
Sed oñtra sua assertionē adducit obiectōez
Et tertio illius obiectionis innuit dissoluti
onē. Sed oñ ibi. Sed hic aliq̄s dicer. Tertia
ibi. Ad qd̄ dici pot. Sequit illa ps. Quō
g. Et diuidit i duas ptes. Nā pmo oñdit su
pradictoz possibilitatē. Sed oñ ex hic dicit oñ
dit e solutā qndā supractā difficultatē. ibi
Dic pot solui qd̄. Circa istā dist. qro.

Verum relatio dei ad creaturam sit propter latorem creature ad deum. ut eum couerso. Et videtur quod relatio dei ad creaturam sit propter quod sic se habet secundum animum ad secundum eternum. sic relatio ad relationem. sed deus est propter quod creatura. ergo secundum.
Littera. relatio secundum rationem est posterior relatio one secundum rationem sibi opponit. sed relatio dei ad creaturam secundum rationem. ut secundum patrem. relatio vero creature ad deum est realis. ergo secundum. Hic quartus sicut videtur. Primum utrum aliqua relatio sit inter deum et creaturam. Secundum dato quod sic utrum talis relatio sit realis ex parte dei. Tercium utrum sit realis ex parte creature. Et quarto videndum est de eo quod questione queritur.

Quātūz ad p̄imūz

Pincipale, utrūq; relatio sit inter deū et creaturā, dicēdū q; sic. Quia inter mēsuratū et mēsura optet ē relationē, sed de ē mēsura oīm. creaturaz sive oīm entitū, ut p; p; Auer, p; meta, ph; vbi sic ait. Illud q; ē mēsura oīm ē p; mū p;ncipiū, de ē s; qui ē motor, oīm absolutū ab oī materia, q; est actus ultimus, cui nō admisceret oīno poterit, qui ē p;ncipiū ut motor, forma et finis. Et, x; p;positione p;cli d; r. Dis deus mēsura ē entitū. P; inter p;ducēt et productū est vera relatio, sed deus est creator, oīm. M;ior patet, v; metaph. M;ior declarat circa p;ncipiū secūdi libri. P; quecūq; simpli sive diuersa, inter ea salte est relatio diversitatē, s; deus et creatura sive simpli diuersa, cum differat plus q; genere, ut p; p; p; meth. S; z alijs tripli hic possit instare. Prō q; relatiua sūt sive natura, de q; aut p;or ē oī creatura. Scđo q; q; nō sūt ad inuicē p;abilitia nō sūt ad inuicē referibilia, s; deus et creatura nō sūt ad inuicē p;abilitia, cū nō sūt vñius generis. Sola em illa

sunt ad inuicē ἐραβilia q̄ sūt vhius generis.

*Tercio q̄ i q̄cūq; genere ē vnūz relativoz & 3
alterz. sed de nō ei genere creature. cū i nullo*

genere claudat. sed i se claudat pfectōes oīm
genezz. vt p3. v. meth. **G**3 illa n obstat x̄i **L**oti
ratu s̄ dicta et b. **T**o m̄ dicitur. **F**aciat q̄d
q̄d. **C**ontra p̄tētū. **S**ed i se claudat pfectōes oīm
genezz. vt p3. v. meth. **G**3 illa n obstat x̄i **L**oti
ratu s̄ dicta et b. **T**o m̄ dicitur. **F**aciat q̄d
q̄d.

tati la dicte, qz. b. Aug. exp̄sse dicit. v. li. d̄ tri.
qz creator relativa d̄r ad creaturaz, sic d̄ns ad
p̄nu. qz zc. Ad d̄mū & d̄dm ex ēmū relativa.

*Ad pmiū g ddm. q quis relatiua
vt relatiua sūt sint sil natura. m n o z sūdāmīta
seu sūiecta relationū eē siml. z ido cūmīz de vī*

creator sicut cū ipsa creatura. nec p̄us cē poterit
erit q̄ est creatura. q̄ v̄ creator ē terminat rela-

tionē q̄ creatura refert ad ipm. tñ vt deus ē p̄
cedit oēm creaturā. qr vt sic nō d̄ relatiue. sed

*absolute. Ad scdm dñm, q̄ non oīm ē p̄a/ Ad 2
tio quoꝝ ē relatio, p̄prie loq̄ndo de p̄atione*

mo q illa dicunt ad se compabilitia que ad se
mutuo sunt ordinabilia. sed solu illoz que ad
inuicem referuntur respondeantur.

in uice referunt penes quantitatē vel qualitatē. iuxta q̄ alter⁹ pōt dici mai⁹ v⁹l⁹ min⁹. mel⁹ vel sei⁹ vel albi⁹. si de aliis huius m̄di⁹.

multo vel per vel alioz, et licet de alijs hmoi. Relatione n. diuersitatis referunt ea ad seiuicē q̄ diuersorū generū sūt. Ad tertium pōt dicitur. Ad-

Ad 3. q̄ oportet genere ut sit tertius pot dici q̄
in oportet fundamēta relationū eē eiusdē generis
sed solum ipsas relationes, quātitas, n. et quali-

etiam in eis relationes, qualitas, n. et quantitas dicitur genere, quis est qualitas et similitudo quae sunt in ipsis sint in eodem genere relationis.

*Etiā potest dici q̄ quis deus i nullo gene
re sit ita q̄ claudat i eo, est tamē i quolibet ge*

ne sicut principiu illius generis. 7 ideo de
referit ad quamlibet re cuiuslibet generis sicut
principiu ad principiatu.

Quantus ad secun

dum principale. dato q̄ sit relatio inter deum et creature. utrum sit relatio realis ex parte dei. pono duas conclusiones. Prima est q̄ re latio deo adueniens temporaliter. ex parte dei nō est realis. Secunda q̄ hoc nō obstat de us tamē vere terminat relationē creature. et ex hoc sicut rationē referit ad creaturam. Lura primā sic procedam. Primo. n. probabo cœlusionē aliquibus ratiōibus. Secundo adducarū tra ea motiuū opposite opinioīs. Et tertio ratiōne ad ea Proposito igit̄ h̄c oī p̄dō sic. Nullū ens qđ simplēt̄ ē necesse ēē. possibile ē deo cōvenire ex parte. sed omne quod realiter est in deo ē simpliciter necesse esse. quia nihil existēs realiter in actu purissimo et simpliciter p̄mo p̄t esse p̄tingē. q̄ nulla relatio realiter existēs in deo. vobis deo aduenire ex parte. q̄ t̄c. P. si relatio et quam deus ex parte referit ad creaturam. est

Article's 2

Epd's

Lōdō 2

Vera res realiter in deo est. tunc creatura sum eē
creaturā vere eē in deo. sequēs est impossibile.
quia cū omne quod ē in deo realiter vere sit de/
us. sequeret q̄ creatura sum eē creatum eē ipse
deus creator. probo sequētā. omnis em̄ ve/
ra res ex tempore prouenies est vera creatura. sed
talis relatio esset vera res. cum realiter suppo/
natur esse in deo. et ex tempore euueniret. ergo necesse
3 oporet dicere q̄ esset vera creatura. P̄. se/
quereb̄ q̄ ad destructionē vniuersitatis totus
deus destrueret. quia cuz relativa simul se po/
nat et perimāt. destruta multa destrueretur in
deo hinc relatio qua deus ad hinc multaz
referit. que quidē relatio si realiter fuit in deo.
necessario idē fuit qd̄ deus. qz quicquid reali/
ter in deo est hoc nescio deus est. ergo destruta
4 hinc relatio destruet deus. P̄. cūcunqz
realiter inest aliqd qd̄ amitti pōt illud necel/
sario est mutabile. Ista ppositionē ponit au/
gust. v. de trini. c. vi. Ex hac enī probat deū esse
inmutabile. q̄ nihil est in eo qd̄ amitti possit.
Lū igit̄ omnis relatio talis ex̄s in deo amitti
possit. si hinc relatio realiter eēt in deo. deus
vere eēt mutabilis. P̄. summe simplicitati
habet summa se absolutā necessitatē eēndi nō po/
test realis relatio de novo aduenire. nec etiam
ab ipso recedere. sed deus ē summe simplex. et
habet summa se absolutā necessitatē essendi. Ista
minor patet apud theologos et ph̄os. probo
maiore. qz eo ipso q̄ summe simplex ē. q̄ omne
qd̄ realiter in ipso est idē ē quod eēntia sua. et
p̄. seq̄ns nec pōt sibi adesse nec abesse sine sui
eēntie mutatione. sed eo q̄ haberet absolutā ne/
cessitatē eēndi nō coegerit aliqd extinsecū na/
turaliter differēt ab eo. omne aut̄ qd̄ refertur
ad alteri reali relatio nescio coegerit suum cor/
relatiū. q̄ relatio dei ad creaturā nō est realis
fore dicit q̄ quis nullū reale absolutum
possit de novo adesse vel abesse alicui sine sui
mutatione. de relatione enī nō est simile. qz ad
solius alteri extremi mutationē alteri extre/
moz aduenit realis relatio absq̄ omni sui mu/
tatione. Istud nō obstat pdictus. qz si mu/
tua realis relatio inest aliquibz. tunc sicut vna
vice ex mutationē vniuersi extremi acquirit vel
depdit realis relatio in altero extremo sine sui
mutationē sic alia vice poterit fieri eōuerso.
puta q̄ ad mutationē istius acquirit vel dep/
ditur in illo sine sui mutationē. Propter hoc for/
te dicit doctor noster di. xxx. q. q. qnō potest
ēē q̄ aliquid realiter habeat eē i aliquo qd̄ pri/
us nō fuit. nisi aliqua mutatio sit facta i eo.
vel saltē sit possibilis fieri. Et illa videt esse ex

p̄ssa intēcio. b. Ambrosij. li. suo de trini. c. vi.
vbi p̄tra Ariuz dicit sic. Si em̄ deus aliquā
nō pater. postea pater fuit mutatus ē. P̄. 6
mēlure ad mēlurā nō ē realis relatio. ut p̄pa/
tet. v. met. sed deus ē mēlura om̄is. ut ait co/
men. x. metaph. igit̄ ex hoc q̄ deus terminat re/
lationē ipsius mēlurā creature. nulla realis
relatio poneat in deo. P̄. quicqđ aduenit ali/
cui post completū sūi esse. hoc ē accidēs illi.
sed deus ab eterno habuit ēē completū. ergo
si i tempore adueniret sibi relatio realis. tunc deo es/
set accidēs realis. qd̄ negat oēs philosophat̄
vna cu theologis. Dicit. n. Boetius in li. te/
tr. q̄ deo nullū ē accidēs. Et quasi tota illa
ratio ē de mēte Aug. v. de trini. ca. vlti. vbi sic
ait. Nō ḡ t̄p̄aliter dici incipit deus qd̄ antea
nō dicebat manifestū ē relatiue dici. nō tamē
summa accidēs dici q̄ ei aliqd acciderit. sed plane
summa accidēs eius ad qd̄ deus dici incipit rela/
tione. Sed oppositū istius a contrarie opinā Opi. p̄. 7
tibus arguit multipl̄r. Primo sic. Qis de
noiatio realis et formalis ē ab aliqua reali for/
ma realiter informata ī p̄m denotatū. sed deus
realiter et formaliter dicitur dñs. creator. gubernator.
creature. et sic de alijs. q̄ optet q̄ relatio
domini realiter sit in deo. et sibi de alijs. P̄. 8
actiuū ad passiuū refert relatio reali se tenere
ex preactiuī. qz relatioē mō numeri et modo
poterit sibi reales i virtutibz extremeroz. ut p̄. v.
metaph. sed deus cuz sit creator. om̄is refert ad
om̄em creaturā sicut actiuū ad passiuū. q̄ tē.

P̄. ille relationēs sunt relationes realēs summa;
quas extrema realia vere ad inūcē referuntur.
circumscrip̄to em̄i actu rōis. sed relationes tra/
les dei ad creaturā sunt hinc. Maior patet.
qz ex hoc aliqd dicit nō esse realis. qz dependet
ab actu rōis. Minor sibi p̄. qz cu hō q̄ tra/
tionalis creatura creatus fuerit sexto die. igit̄
q̄nqz diebū an om̄i actu rationis deus fuit ce/
teraz creaturā creator et dñs. P̄. relatio 4
hinc reale fundamētū et extrema realiter disti/
cta ē real. sed q̄libet p̄dictaz relationū ē hinc
relatio em̄ dominū fundat̄ sup̄ omnipotētia
dei. extrema sua sunt deus et creatura. et sicut
alijs. P̄. vbi cūqz relatio apitudinalis pro/
ductiū. sc̄ ad p̄ducibile est realis. abi relatio
actualis productiū ad productū nescio ē re/
alis. Nō em̄ est possibile q̄ calefactiū ad cale/
factibile sit relatio realis. qn calefactiū ad ca/
les factū sit relatio realis. Sed deus ut p̄ductiū
suum ab eterno referebat realiter ad creaturā
ut p̄ducibil' erat. q̄ modo ut p̄ductor sive ut
creatoz refert realiter ad eam. ut p̄ducta sive

Instantia

Solutio

- creata. maior p^z. Minor pba^z. qz illa relatio est realis que a nullo intellectu depender. nec humano nec angelico nec diuino. sed illa relatio qua de ab eterno referit ut producē ē hmoi Istam pbo. Nō em depēdet ab humano intel lectu vel angelico. qz nō dū fuerūt. Nec ab intellectu diuino. qz cōntia diuina nō modo intel ligēdī anqz sit intellecta ab intellectu diuino habet in se et ex se infinitam virtutē et perfectio nem. et p sequēs potentia producēdī om̄e p/ dicibile seu possibile produci. Nō em deus ē omnipotēs et omnī productus ex eo qz in telligit se talem. sed ecōuerso ideo intelligit se talem. quia ipse est talis. P. producens ali quid i diversitate nature. nō minus refertur ad ipsum qz producēs aliquid in eadē natu ra. sed pater realiter referit ad filium quē produc̄ti eadē diuina natura. qz creator realiter re ferit ad creaturā quam producit i diversitate nature. Minor p^z ex fide. pba^z maior. nam cū relatio realis requirat extrema realiter distincta nō minus est relatio realis inter crea torē et creaturā que suppositaliter et naturaliter distinguunt. qz inter patrē et filium qui solū suppositaliter distinguuntur. P. illud quod pprie et bī nomē suum importat relationē. vbiqz hoc realiter inuenit ibi ent realis relatio. sed principiū ex nomine suo importat relationē. qz vt dicit. i. phisicoz. pncipiu^z aut ē cui usdā aut quoūdā. Lū igī deus sit realis pncipiū creature. ipse realiter referit ad creatu ram. P. omne realiter diversū ab alio referit ad ipm reali relationē. quia ipsa diuersitas ē relatio. sed deus est realiter diversus a creatu ra. qz tc. P. omne nomen quod pprie dicit deo et nō metaphorice ponit rē sui significa ti realiter et formaliter i deo. qz quis em deus nō sit formaliter lapis. est tamē formaliter sapiē qz lapis dicit metaphorice de ipso. sapientia vero formaliter et pprie. sed deus pprie. immo ppriissime dicit dñs et creator. ergo relationē talib⁹ nomib⁹ imponit realis erit i deo. P scia realiter referit ad scibile. qz quis nō econuer so. vt p^z. v. metaph. sed deus scia sua qz est idē qd cōntia sua ab eterno scivit omnē creaturā. ergo tc. Sed illa nō excludit. quia sicut i hac materia dicunt solēnes doctores. s. sanct⁹ Tho. et frater Egidius. ea que realiter ad se mutuo referunt. illa ad se mutuo realiter ordinatur. sed deus nō ordina realiter ad creaturā cū ab ipsa i nullo depēdet. quis ecōuer so creature ordinet ad deū. qz ab ipso realis de pedet. ergo deus nō referit realiter ad creaturā

qz quis ecōuerso creature realis referat ad ipm deū. Ad primū igī dicēdū qz maior nō est vera. qz omne mouēs siue agēs actionē trā seūte denominatā motu vel ab actōne. quis motus talis nō sit in mouēte sed in mobili. et actio talis nō sit in agēte sed in passo. Ad mi norē tamē potest dici qz deus in omnibus talib⁹ nominatā forma absoluta. prout talis forma terminat realem ordinē si ue relationē creature ad ipm deū. Dicit em dñs prout habet in se potēiam coactiūaz ad quam seruus creature terminat. Dicit crea tor. put habet in se potēiam creatricē ad quā relatio creature terminat. Ad secundū dicē dū qz deus respectu creature sic est producēs qz etiā est mēsura producti. ideo relatio actuū ex pte dei trahit ad relationē que se haber modo mēsure. sed quia mensura ad mēsuratum nō est realiter. ergo tc. Ad tertiu^z nego mōre. Ad probationē dico qz licet in illis qz diebus nō fuerit intellectus humanus. fu it tamē intellectus angelicus et diuinus. qui vidētes relationē realēz ipsius creature terminari ad actuām potēiam creatoris. poterant ecōtra fm rationē p̄cipere relationēz creatis ad creaturem. Ad quartū. nego maiore. quia relationē mēsure ad mēsuratum habet fundamen tum reale et extrema realiter distincta. et tamē nō est realis. vt pater. v. metaph. de relatione scibilis ad sciam. Ad quintū nego minore. Ad probatioz dico qz relatio pductu ad producible creatibile nō fuit relatio realis ab eter no i deo. qz nō habuit extrema realiter distincta. creatibile em anqz fuit creatū nō differebat realiter a creatrice essentia. vt parebit in. q. libro. qz relatio realis requirat extrema realiter distincta. ergo in illa probatio datur nō causa pro causa. qz dependētia ab intellectu nō ē cā quare hmoi relatio nō sit realis. sed idēstio extremoz est causa. Ad sextū nego maiore tali materia cū producēs est infinite na ture et simplē necesse ē. quia tūc producētū in eadē natura est equa perfectū cū producētē. ppter quod inter tale producens et pductū po test esse mutu^z ordo. qz equaliter se coexistit. Sed productū a tali producētē in aliena na tura rōne siue limitate pfectionis i infinitū di stat a nobilitate et pfectione producētis. tio licet dependeat a producētē ordinet ad ipm. et p sequēs ad ipsum realiter referat. tamē h nō potest fieri ecōuerso ppter indepedētiam producētis. Ad probationē dico qz peccat p assignationē nō cause p cā. Pot etiāz dicit Alias solo;

ad sextū q̄ maior nō est vera q̄n ratio producētis aliquid i diversitate nature coincidit in rationem mensurę. et p̄ducēs sine diversitate nature nō coincidit i rationē mensurę. et sic ē in p̄posito. qz deus sic p̄ducit creaturaz q̄ est mensura creature. sic autē producit filium. q̄ tñ nō est mensura filij. cum filius sit eiusdem p̄fectionis et dignitatis cū patre. Et p̄ idē patet ad septimū. quia cū res que est principiū coincidit cū eo qd̄ p̄prie est mensura. tunc relatio importata nomine principiū non est relatio realis sed fīm rationē tñ. sicut est relatio mensurę. Potest etiā dici ad minorez. q̄ h̄ nomē p̄ncipiū nō sp̄ formaliter significat relationē. essentia em̄ dñia formaliter exīs absoluta ē p̄ncipiū generādi et p̄ncipiū spirādi. accipit ḡ lepi p̄ncipiū nō formaliter p̄ relationē. s̄ p̄ absolutez notātē in relationēz ipsi p̄ncipiati quā terminat. et hoc sufficit pho. i. phicoz. qz p̄ illa s̄ba int̄edit p̄barez p̄menide et mellissū q̄ nō sit vñ solū ens. sed multa sūt q̄sūt. Ad octauū dicendū q̄ maior nō est vera. nisi fudet talis diversitas i termis qui mutuo sunt ad inuicē ordinabiles. Etiam p̄t dici ad minorez sicut deus est vñus p̄subam suā et nō per intentionē additam. sic est diversus seu distictus a quoq̄cū realē relationē additā. Ad nonū. ad minorez dicenduz q̄ eo ipso q̄ deo p̄prie dicitur creator. et dñs. iō p̄prie est in deo potestia creatura et potentia coercitativa tñmās relationes creaturez oīs seruitur q̄ creatura ipsi deo subiçit. Ad decimū dñm q̄ scia nostra realiter referit ad scibile. qz ipsa mensuraz a scibili. s̄ scia dei nō mensuraz a rebus. sed est mensura rez. sic autē om̄en. x. metaph. ḡ argumentū est

Loculo 2 p̄me et p̄tra sūt p̄positore. Sedā inclusio p̄z p̄ iā dīcta. Quia coipo q̄ aliqd̄ relationē realiter referit ad aliquē terminū. intellectus noster naturā terminatē h̄moi relationē p̄cipit econtra referit. sed oīs creatura realē referit ad deū. ut patet in. iij. articulo. ḡ deus salte fīm rationē referit ad creaturā. P. q̄n cungz nomen relationū vere p̄dicat de aliquo. si ex hoc nō ponit in eo relationē fīm rē. salte ponez in eo fīm rōez sed hoc nomen dñs est relationū et vere p̄dicat deo. ḡ rē. Sed hic posset instari tripli. **I**nstantia deo. ḡ rē. Primo sic. De q̄ vere p̄dicat relationū fīm esse fillo debet esse realis relationē. et non solū fīm rationē. sed dñs est relationū fīm esse et nō fīm dici. et vere p̄dicat deo sicut tu ipse dicas. ḡ rē. Secundo sic. Nihil inuanū debet poni i deo. qz si deus et natura nihil faciūt frustra. ut di-

cū. i. celi et mundi. multo minus potest aliqd̄ frustra esse in deo. s̄ ratio cui nō respōdet res cassa est et vana. ut ait Boetius. Tercio qz si relatio qua deus dicit dñs solū est i deo fin rationē. tūc se q̄ref q̄ deus ex hoc solū est dñs. qz intelligerem⁹ cū esse dñm. dñs ē falsuz. ḡ et aīcedēs. Ad p̄mū dñm q̄ nō om̄e relationū fīm esse realē refert. qz sicut q̄nq̄ relatio fīm dici ē relatio realis. sic nō ē incōueniēs q̄ relatio fīm ēē q̄nq̄ sit relatio fīm rōez. Ad scđm di co ad minorē. q̄ rōni sine apphēsiōi intellex⁹ q̄nq̄ nihil r̄ndet i re extra. sicut cū apphēdit chīmera. et talrō ē cassa et vana. et de tali rōne loquit ipse Boet⁹. Q̄nq̄ r̄ndet aliqd̄ i re extra tāq̄ imēdiatū et p̄mū fūdamētu. sicut cū apphēdit res p̄me intētōis. puta hōv lapis fortis vel plato. Q̄nq̄ autē r̄ndet fūdamētu remotū et mediātu. Et h̄ dupl. qz qdā sūt q̄ intellect⁹ sua subtilitate p̄quirit. puta intellect⁹ sūtēs se sup̄ fantasma sortis intelligit sorte tanq̄ vez ens reale p̄me intētōis. vidēs autē hoc intellectū nō p̄dicari de plib⁹ nominat ipm̄ indiuidū. et illud ē nomē scđe intētōis. qz p̄ imēdiato fūdamētu sibi r̄ndet apphēsio intellectus. puta nō p̄dicari de plib⁹ sed p̄ mediato fūdamētu sibi r̄ndet res extra. puta sores. Aliqñ autē talia intellect⁹ nō p̄qrit sua subtilitate. sed ex suo mō intelligēdi de necessitate p̄sequit. et h̄mōi v̄plumū sūt relationes fr̄ rōez. quis em̄ i re extra ita depēdeat mensurā tū a mensurā q̄ ecōuerso mēlura nō depēdet a mensurato. tñ apud intellectū est eoz quā si mutua dependēta. qz sicut intellect⁹ nō potest apphēdere mensurātū ut mensurātū nō si apphēdat mensurā. sic nec p̄t apphēdere mensurā ut mensurā nō apphēdat mensurātū. qz tamē dependentie apud intellectū qua intelligē mensurātū dependere a mensurā correspōdet dependēta in re extra. ideo relatio mēlurari ad mensurā est realis. dependētie autē mensurātū apud intellectū nō respōdet i re extra dependentie mensurā. sed sola terminatio qua mēlura terminatē dependētiā mēlurati. iō relatio mensurē ad mensurātū est relatio fīm rationē. Ad tertiu dicendū q̄ aliqd̄ ve re et realiter est idē sibi. tamē relatio qua idēm referit ad seipm̄ est relatio fīm rationē. qz intellectus ipsam p̄cipiendo v̄tē vno tanq̄ duo bus. ut patz. v. metaph. sic deus vere et realiter est dñs p̄pter vera et realē potentia coēcēdi subditos qua terminatē oīm dependentiaz seruitur subditoz suoz. relatio tñ dei ad subditos est relatio fīm rationē. cūz sibi ex grex et

noī mīdeat ordo dependētē qua referat ad sūditos. sed solū dependētā quā terminat pūt subditi ordināt ad ipm.

Quantū ad tertius

principale. vtrum relatio que est inter deo et creaturā sit realis ex parte creature. sic procedam. Primo ponā vnam cōclusionē et ipsam probabo. Secundo instabō p̄tra eam et soluaz instatiās. Tercio inferā quoddā correlatiōnē cōtra dicta cuiusdā doctoris in ista materia.

1. Lōcō ē hec q̄ creatura reali referit ad creatorē. Qz illud quod realiter dependet ab altero et ad ipm ordināt. hoc realiter referit ad ipm. sed creatura realiter dependet a deo et ad ipsuā ordināt. vt pater. tij. metaph. P. omne productuā realē realiter referit ad producēt. sed 2. creatura est realiter producta a deo. ḡ tē. P. omne mensuratiū realiter referit ad mensuram qua pfectissime mensurat. sed deus est mēsura om̄is pfectissima qua omnes creature pfectissime mensurant. Contra illā cōclusionē ab aliquib⁹ instat sic. Si oīs creatura referit ad creatorē relationē reali. tūc ipsa relatio qua referit creatura cum sit realis est vera creatura et p consequēs refertur ad creatorē. aut iḡt referit relatione fm rationē. aut relationē reali. Si primo mō. tūc pari ratione quelibet alia creature referit relatione fm rationē ad creatorē et nō reali relationē. Si secūdo modo. tūc eodē modo queret de illa relatione. et erit processus in infinitū. P. creature fm q̄ p producta a deo sic referit ad deo. sed a deo fm substantiā sua est producta. iḡt fm sua substantiā referit ad deo. et nō fm aliquā relationē accidēt aliter supueniēt. P. omnis relatio est quasi quoddā mediū inter extrema relatiua. sed inter creatorē et creaturā nullū cadit medium. qz fm Berni. omne quod ē aut est creatura. aut creatrix entia. Sed illud expresse ē extra. b. Aug. v. de trini. c. vi. vii ait deo dīci relatione ad creaturas. nō ratione accidētis quod accidit sibi. sed ratione accidētis quod accidit creature. ad quam dīci incipit ipse deus. Oportet iḡt q̄ relatio creature ad ipsuā deū sit aliquid reale existens in ipsa creatura quo ad deū creature referit. Ad primum iḡt dicendū. q̄ relatio referit ad deū. nō tamē alia relatione sed seipsa. Sicut em̄ species differt dr̄ntia sua p̄pria ab alia specie. dr̄ntia autem nō differt alia dr̄ntia. s̄ seipsa est ab alia diffētia realiter diuersa. sic relatiū referit rela-

tione. relatio autem respicit terminū seipsa.

Ad secundū dicendū q̄ sicut aliquid dici tur simile ipsa qualitate causaliter ei fundamē taliter. sed ipsa similitudine dicit simile forma liter. sic quelibet creatura p̄ suaz naturā refertur ad deū fundamē taliter. sed ipsa relatiōe for maliter.

Ad tertium dicendū q̄ quis inter creatorē et creaturā non sit mediū tale qđ nec sit creator nec creatura. tamen inter creaturā absolutā et creatorē p̄ modū cuiusdā tendētē mediat creatura que est relatio. que cū sit ipā tendētia siue ordo. nō requirit aliam tendētia. sed seipsa tendit ad terminū. nec etiā mediat relatio tanq̄ res alia a suo fundamento sed tanq̄ modus.

Et ex hoc potest inferri p̄tra vnu doctorez q̄ falsa est sua adiuentio qua ponit circa illam distinctiōz. p̄p q̄ nulla relatio formaliter sumpta sit ens reale extra animā. Omnis em̄ relatio vt ait dependet ab actu rationis. et formaliter soluā habet esse obiectum anima. Et hoc ipse p̄bat p̄mo de relationib⁹ que dicunt modo vniuers. vt est similitudo. equalitas. idētitas. De idētitate tamen dimitto. qz ibi p̄cedo secū q̄ ibi sit relatio fm rationē tm̄. Desimilitudine p̄o arguit sic. Dis realitas potest p̄ diuinā potētiā manuteneri absq̄ omni alia realitate a qua non dependet. sed realitates duarū albedinū a similitudine nō dependet. ergo si similitudo esset ens reale possit deus manutenerē duas albedines restructa similitudine. sed il lud est falliū. qz intellectus semp eque inueniret similitudinē circa h̄moi duo alba.

Se 2 cundo p̄bat hoc idē de relationib⁹ mō numeri sic. Si relatio mō numeri ēt verū ens reale extra animā. tunc in vna repūta ī vna sola linea essent infinite entitates reales. falsitas cōsequētis patet. p̄bat p̄sequētia. qz talis linea respectu siue medietatis esset dupla. et illa medietas respectu totius esset subdupla. Iterū eadem linea respectu siue tercie partis esset tripla. respectu quarte ēt quadrupla. et sic de singulis p̄ibus. que cū sint infinite entitatis infinite entitates relationē actu in eadē linea. quod est impossibile. ergo relationes tales nō possunt dicere formaliter aliquā entitatē extra animā. Tercio idē p̄bat de relationib⁹ dictis 5 mō poterit. qz illud nō p̄tponi res ī natura qđ nō haberet aliqd productiuū nec mediate nec immediate. s̄ p̄m̄a Maior p̄z. qz n̄ hil p̄t seipm̄ p̄ducere. vt p̄z p̄ Aug. i. de trini. ca. i. t p̄m̄. xij. meth. dīmentio. xxxvij. Minozem p̄bat. qz paternitas que de nouo fit in

aliquo producente. si causa^s. aut causa^s a tali producere i quo c. aut a producere. aut ab actio ne fluente a producere in productū aut ab aliq^s exprinseco puta a celo vel a deo. Non primo modo. tū quia relatio cēr p se terminus pdū cēris. tū quia acquirere sine pūia acquisitione alicuius absoluti. tū quia producens ageret in seipm. Nec scđo modo. qz filius nō potest aliquid imp̄m̄ere in patre. Nec tertio mō. qz actio est subiectum in passio. Dicere autē qz de us vel celū imprimit h̄mōi realitates est absurdū.

4 Quarto pbat idē de relatione mensurati ad mensurā lic. Impossibile est aliquā rem dependere a nō re. quia res nō dependet a nihil. sed sciētia potest manere scibili de structa et penitus annihilata. ergo impossibile est qz relatio sciētia ad scibile que est relatio mensurati ad mensurā sit aliquid in re exīs.

**Cōtra au
reolū.**

5 Quinto dicit qz vniuersaliter omni relatiō omni repugnat qz sit res in natura exīstēs. quia illud nō est res quod acquirit i subiecto nullo agente ipm attingente. relatio est h̄mōi. qz si vnum album fuerit in oriente. et aliud albū sit in occidente. similitudo generat i albo existente in oriente. nullo tamē agente ipm attingente. Sed illam positionē nō reputo bonam. nec theologice nec philosophice loquēdo. Ratio primi est. Quia si relatio non ē aliquid pter ens rationis obiectum exīs in intellectu. cū diuine psonē distinguitur nisi tribus relationibus. diuine psonē nō essent distincte nisi tribus entibus rationis. t p conseguēs nō essent realiter distincte. qd fuit error fabellij. P. Aug. v. de tri. ca. ii. dicit qz relationes i creaturis sunt accidentia nō autē in deo. Et addit ibidē. qz omnia accidunt creaturis que vel amittit possit v'l minui. vt magnitudines et qualitates. et quod dicit ad aliqd. sicut amicicie. seruitutes. similitudines et qualitates. Sed ens rationis obiectum solū exīs in aia nō pot esse accidentes rei extra aiam. g. tc.

3 Qz autē hec positio vere phie tradicat partē pmo de phia Aristot. qui. v. meth. appellat relationes mō numeriz mō potētē relationes reales. t dicit eas realiter aliqd ponere in vtro qz extremitate. relationes vno mō mēsure i mensurato dicte realiter aliquid ponere qz nō in mensura. Sed planū eō nō plus i uno extremitate. qz i altero si ois relatio est fm rationē tm̄. Itē i pdicamēris t. v. meth. phs distinguēs ens reale extra aiaz i. x. pdicamēta. i h̄mōi reali distinctōe numerat relationes cū alijs. x. pdicamēs realiby. Itē i Auctē.

qz ipē. i. sue meth. dicit. qz relatio h̄z ppriaz certitudinē fm quā h̄z ppriu in esse et ppriaz actualitatē. Itē est cōtra Auer. qz directe in uehil h̄ illā positionē. x. meth. omēto. x. vbi sic ar. Relatio est debilioris esse alijs pdi camēris. ita qz quidā intellecerūt seu putauerūt ipsaz esse ex scđis intellectis. Et idē cōmen. i. cei et mādi. omēto. x. ait. qz compariō est accidēs separabile a re. sed omnis compariō ppriaz dicta ē relatio. g. tc. Est etiā illud 8 h̄ simpliciū sup pdicamēta. vbi exp̄le distinguit relatōz i relatiōz realē. et relatōz fm rōz. sed fm istā positōz ois relatio ē fm rōz. Itē 9 h̄ Euclidē p totā geometriaz. vbi tractat de pportiōibus et equitativibz et inequitativibz. qz cū sint vere relationes. si tm̄mō ut entia rōis cēnt obiectum i intellectu. scia euclidis nō ē et scia realis sed rōnalis siue logicalis. Ad p̄mū Solutio igit̄ dicēdū qz si mōr debite sumis sū maiore. tūcī mōre supponit̄ relatōz ee rē alterā a fundamēto. t h̄ ē falsū. qz quis relatio realē a suo opposito realē differat. nō differt tū a suo su damēto sicut res a re. cū nullā habeat oppositionē ad ipm sudamētu. Est igit̄ relatio et su damētu eadē res. alio tū talio mō si habens etiā ratio ē cōtra te. qz deus pōt destruere omēens fm roem. et manutenerē ens realē. h̄ fm istā rationē deus nō pōt destruere similitudinē et manutenerē duas albedines. igit̄ ex natura fundamētoz innascunt̄ ipse relationes tāz vera entia extra aiam. t p z̄s nō habent tm̄modo esse obiectū in aia. vt tu intendis excludere. Ad scđm nego p̄ntā. Ad pba Adz tionē dico qz eo mō quo actu sunt signabiles p̄es linee. eo mō p̄nt ee relationes reales i p̄ibus respectu totū. et i toto respectu talū p̄nu. als nō bñ dixisset phs. v. meth. qz relationes mō numeri sunt reales ex pte virtusqz extremi. sed qz sp acceptū i talibz finitū ē. vt dī. i. phī coz. qz infinitas in talibz semp ē i potētia et i fieri. et nunqz in actu nec i facto esse. vt p̄t ibi dem. ideo nunqz erūt infinite entitatis reales in actu quantulibet relationes mō numeri sunt entitatis reales extra animāz realiter cēntes.

Ad tertium dicendo nego minoē. Ad pba Adz tionē dico qz p̄ntas siue quecūz alia relationes realis et habet causā pdicitiā p se et p̄ accidēs semp tū mediāte pdicitione alicui⁹ absoluti. Per se quidē. qz produces aliqd suppositū. et om̄nicās sibi virtutē generatiā est p se causa omnis patemitatis que vñqz causabilis v'l fū dabit̄ in tali potētia generatiā. Illud autē suppositū pdicitiū generas postea filiū est cā

p accidēs eiusdē p̄nitatis. qz est causa sine q̄ nō sive remouēs prohibens. quia nō esse filiū est causa prohibens actualē existentiā ipsius paternitatis. Et cū dicit q̄ tunc pater cauſaret aliquid i ſeipſo. Dico q̄ nihil repugnat cauſare aliquid in ſeipſo p̄ accidens. Sicut em̄ motus ipsius graui est i graui. tamen cauſat a graui. nam graue p̄ se remouet prohibens. quod remouendo mouet ſeipſum de orisum p̄ accidens. vt patet. viij. phisicorū. et ſicut talis motus per ſe eſt ab ipſo generante. quod quidem generans quantum dat de forma tantuſ dat de loco. t p̄ conſequēs de motu ad talem locum. vt appetat in codem. viij. ſic in p̄poſito tc. Ad quartum nego minore. quia ſi re penit⁹ deſtructa adhuc maneret ſcientia. tunc habens ſcientiaz nihil ſciret. quia tale ſciturum nihil penitus eſſet. cum ſit deſtructum tam in ſe q̄ in ſuis cauſis. de nihilo autem nō potest eſſe ſcientia. Nihil em̄ nō contingit ſcire. quia nō eſt. vt dicit. i. posteriorū.

Ad 4**Ad 5**

Q uātuſ ad quartū p̄cipiale. vtrum relatio dei ad creaturam sit prior relatione creature ad deū vel econuerſo. Dicendū q̄ relationes p̄dicte puta creature ad deū t dei ad creaturā vt relationes op̄poſite ſunt. neutra ē prior alia. qz ut ſic hec enatū relationes. q̄ vt relationes ſunt ſimiliter ſunt. Sed qz vt dixi ſup̄ cū ſimilitate nature ſtat p̄oritas originis. ideo poſſet ille articulus p̄tere. vtz relatio qua refertur creature ad deū magis habeat rationē originis respectu. relationes qua refertur deū ad creaturā q̄ econuerſo. Et tūc penes iſtū intellectū dico. ſaluo m̄ ſe meliori iudicio. q̄ relatio q̄ creatura refert

ad deū. magis habeat rationē originis respectu relationis q̄ deū refert ad creaturā. ſive illa relationis ſit eterna ſive temporalis q̄ econuerſo. Qz q̄n̄cūq; aliq̄ relationis ſic ſehab̄t q̄ vnu realis refert ad alterū. illud aut̄ econuerſo nō refert ad illud niſi ex hoc q̄ intellectus ſcipit ipz refert ad illud mortuum illius ſceptus accipiens ab illa p̄ma reali relatione. tūc illa realis relationis magis eſt origo illius relationis fīm rōez ſive fīm ſceptū intellectū q̄ econuerſo. Sed ſic eſt i p̄poſito. qz ut ſup̄ius patuit. ex quo intellectus ſcipit realē relationē creature terminari ad ipm deū. ſcipit ex ſuo mō intelligēdi necessario econtra ipm deū terminat h̄mōi relationē creature referti ad ipsā creaturā. q̄ obiectuſ mouet ipz intellectuſ relationē creature ad ſcipiendā relationē quā ponit i creatorē. et p̄ p̄ns origo ei⁹ dicit p̄t. P. q̄n̄cūq; aliq̄ duo ſic ſehnt q̄ vnu eſt naturale. aliud aut̄ ex ſolo ſceptu intellectus apprehendētis ipm ad ſi milititudinē illius naturali. tūc illud naturale ē p̄us origine illo quod ad instar ſui p̄ intellectuſ eſt apprehēsum. Sed relationē creature ad deū ē naturalis. cū ipsa naturaliter dependeat a deo fīm totū ſuum eſſe. relationē autē dei ad creaturā eſt ex ſola apprehensione intellectū. q̄ tc.

P. ſemp illud eſt prius origine a quo mouet intellectus ad aliquem conceptū. q̄ illud quod fit ex tali conceptu. ſed a reali dependetia ſive relatione creature mouet intellectus ad concipiendū deū eſſe realē terminū illi⁹ depentie. t ex tali conceptu ipſe intellectus refert econuerſo h̄mōi terminū. I. deū ad creaturā. q̄ tc.

Sed ſi ſic dixerim. qd credo bñ dictū. tūc mortuus duay opinionū me optet m̄ndere. Quaz p̄ma ſine diſtinctō eſimpli dicit. q̄ relationes dei ad creaturā ſunt p̄ores relationibus creature ad deū. Quia qñ aliquis relationis ſic ſehnt q̄ vnu eſt totaliter cā alteri⁹. tūc relationē illius qd eſt cā prior relatione eius qd eſt effectus. ſed deū totaliter eſt cā creature. q̄ tc.

P. eadē eſt relationē q̄ deū ut creatiū ab eterno refert ad creatibile. t quāt̄ creatiū in tpe refert ad creatū. qz nihil de nouo p̄t ſibi aduenire. ſed relationē creatiū ē prior relationē creati. qz ſicut creare actiū ſunt prius creari paſſiū. ſic relationē creatiū ē prior relationē creati. q̄ prior ē relationē qua ut creatiū ſunt refert ad creatibile q̄ econuerſo relationē creatibilis q̄ creatibile refertur ad p̄cipiū creatiū. P. nō qz creatura p̄t creari ideo deū p̄t creare. ſed econuerſo. Sicut q̄ poſſe creare p̄cedit poſſe creari. ſic relationē creatiū p̄cedit relationē creati. q̄ tc.

8 3 4

Lōtra

Alex. 3. q. 6.

nō minus relatio dei pducētis est cā relatiois
sui pducti qz relatio naturalis agentis est cā re
lationis que est in naturaliter pducto. sed sp
relatio naturalis agentis ē prior caliter relati
one sui pducti. pura paternitas filiatōe. g. tc.

Alia op.

Est inīp alia opinio aliquantulū trans
supradicta. Dicit em q relationes dei ad crea
turā que ab eterno deo conueniunt sūnt prio
res relationibus ipsis correspōdētib⁹ ex par
te creature. Quia ad ill⁹ quod ab eterno deo
venit nihil facit intellectus. sed de⁹ ab eter
no habuit relationē ideatiū respectu ideabil
z creatiū respectu creabilis. cū igit⁹ relationes
dei ad creaturā solū p tanto dicant posterio
res relationib⁹ creature ad ipm. eo q intellect⁹

2. facit ad esse talū relationū. ergo tc. P. nul
lūs respectus eterni creatura poterit ē causa

3. g. tc. P. qnūqz aliqz duo sic se habēt sicut
primum z secundū. z secundū nō habet q sit aliquid
nec ad se nec ad primum nisi a primo. tūc secundū
nō referit ad primum. nisi qz primum referit ad se
cundū. sed sic se habent creator z creature. er
go tc. Sed illa nō concludūt. quia i omni
relationē qua deus referit ad creature. semp co
currat relatio mensure ad mensuratum. quia
sicut deus vt creans est mensurans creature.
sic vt ab eterno creatiū vel ideatiū ē men
suratiū creabilis. Sed omnis relatio mē
sure ad mensuratum oritur ex relatione mensu
rati ad mensurā. qz vt p3. v. metaph. mensu
ra referit ad mensuratum. eo q mensuratum
referit ad mensuram. ergo omnis relatio dei ad
creature. siue vt creatura est. siue vt creabilis
est. origine videt esse posterior relatione crea
ture ad ipm. Ad primum igit⁹ dicendū q ma
ior nō est vera. maxime si relatio cause ad ca
usatū est fm rationē. z ecōuerso relatio causati
ad causam est fm rem. sed dei ad creaturez re
latio semp est fm rationē. creature autem sal
tem vt creature est realiter referit ad creatorē.
cum realiter ab eo dependeat. Ad minores
dico q deus est totaliter causa creature. rela
tio tamen que est in deo non est causa relatio
nis que est in creature. quia deus creat virtu
te absoluta z actione absoluta. cum hmōi vir
tus z actio. l. creationis sint cōmunes tribus
psonis. relatio vero dei ad creaturā z si sit cō
muniis tribus psonis. quia tamē nō est realis
sed fm rationē. nullius entis realis videt esse
pncipiū. g. tc. Ad scđ nego maiorē. qz v
accipit creabile vt ab eterno habuit esse ī mē
te diuina. velut ab eterno habuit esse extra mē
tem diuinā. neutro illoz modoz ē eadē rela

Extrillas
opiniones

Solutio
Adi

Ad 2

tio creatiū ad creabile. z creatis ad creatū. qz
pmō extrema relationis nō dñt realiter.
Scđ mō alterez extremoz est ens. z alteruz
penitus nihil. qz creabile extra mentē diuinā
ab eterno nihil fuit. Mō planū est q nō est
eadem relatio cuiusdem ad se. siue aliquius ad
nihil. z que est creatis ad creatū. cū creanoz
creatū sūnt duo extrema realr distincta z am
bo positiva. Ad pbatōne dico. qz quis ni
hil reale possit de nouo deo aduenire. aliquid
tm ratiōz de nouo potest sibi aduenire. Et
sīlī nego minorē. nec valer probatio. quia cū
actio dei sit realis. ipsa vere potest dici causa
passionis create. relatio autē talis agentis qd
est omnino primum. cum sit relatio mensure. z
q consequens nec realis sed rationis tm. non
potest esse prior causaliter relatione ipsius p
ducti z mensurati. que vere est realis. Erg Ad 3
idem patet ad tertium. quia qz quis posse crea
re sit prius posse creari. relatio tamen creatis
cum sit relatio mensure non est prior relationē
creati que est relatio mensurati. Ad quar. Ad 4
tum nego maiorem. quia relatio naturalē
tis ad naturale productum est relatio realis.
nec trahitur ad relationē modo mensure. sed
manet infra ambitum relationū modo potē
tie. que sunt reales in relationē supnaturalis agentis
quod ē deus. vt p3 ex dictis. Et iō dato q re
latio naturalis agentis esset prior relationē sui
pducti. oppositū tm hui⁹ dicēm⁹ de relatio su
pnaturalis agentis. cūz talis relatio sit relatio
mensure ad mensuratum. Etiam minore pos
set negari. quia fm Ansel. monologion. ca q
relatio nō est causa relationis sibi opposite.
Et fm Aristo. in pdicamēris. relationis sunt si
mul natura z naturali intelligētia. Ad p1. Ad 1. alte
mū alteri⁹ opinionis dōz q intellect⁹ nō creat⁹ rūs op.
sed diuin⁹ facit ad hmōi relationēs q deo ab et
no fm rōez pueniūt. Ad. q. dōm. qz quis Ad 2.
nulla creature sit cā talū respectu q deo fm
rōez z nō realis ab eterno pueniūt. intellect⁹ tm
diuin⁹ erit eoz cā. Ad tertium nego maiorē. Ad 3
qz quis creature totū suis efficiet ad se siue
ad aliud totaliter habet a deo. tamen hmōi
calitatē deus nō hz a relatione que in ipo est
fm rōem. sed sua absolute virtute. qz sua eē
tia est sibi rō oī calitatē. z video nihil prohib
bet quin relatio que est in creature realis pos
sit esse prior originē relatione que est in deo fm
rationē. Ad argumentū principale dicen
dū q maior nō est vera nisi relatio in vtroz pale argu
mentū.